

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 148. SZÁM.

Debrecen, 1939 július 2 vasárnap

ARA: 24 FILLÉR.

Tótok és magyar- oroszok hűsége

A visszatért területek képviselőinek a Házba való bevonulása figyelemreméltó megnyilatkozások kíséretében zajlott le. Kadlec Antal a szlovák ajkú képviselő nevében beszélt és hangoztatta, hogy a szlovák nép túlnyomó része a magyar hazába találta meg boldogulását. A szlovák elnevezés már valahogy közkeletűvé vált mindkét részen, pedig bizony valahogy kedvesebb hangzású a régi tót név. — A tótság az ezeréves magyar haza keretében minden időben hűséggel viseltetett. A tényeken nem változtat, ha most szlovákoknak nevezük a mi derék tótjainkat, kikkel bűbán és balsorsban együtt éltünk. Nemesak a letűnt századok példái szólnak a szlovákok hűsége mellett, hanem a most élő nemzedék közvetlen közléről látta, hogy a világháborúban a tótok hűségét nem tudta megingatni a cseh propaganda. A magyarországi tótok kitartottak a független magyar haza szolgálatában és erre a tényre joggal hivatkozhatott most a magyar képviselőházban képviselőjük. Egy vékony réteg volt az a szlovákok között, amely a háború után az elszakadás mellett kardoskodott, a szlovák intelligenciának néhány ezer törtetője, kik belekapaszkodtak karriervadászat céljából az összeomlás következtében beálló változásokba.

Am joggal hivatkozhatunk arra, hogy a tótság, vagy ha jobban tetszik, a szlovákság széles rétegei változatlan hűséggel viseltettek a magyar haza iránt.

Hisz nemesak érzelmi momentumok, hanem a nagy állam gazdasági egységéből fakadó boldogulás is erre utalták őket.

Ha úgy fordulnak az események, hogy tavaly őszen semleges ellenőrzés mellett letolyó népszavazás sorsán döntött volna az egész szlovákság a maga sorsáról, biztosan hisszük, hogy nagy többség nyilatkozott volna a Magyarországhoz való csatlakozás mellett.

De így sem lehet az idő kerekét megállítani. Vaskövetkezéssel állanak elő azok az adottságok, melyek a magyar haza kebelébe vonzzák az egész szlovákságot. — Mintahogy a folyók odafent a Felvidéken mind felénk folynak, úgy folydogál. Ideig-óráig feltartóztathatja a mondvánálta fikció. De amint a folyókat nem lehet visszafelé terelni, úgy nem lehet a szlovák nép természetes vágyát és boldogulási lehetőségeit eltéríteni a természetes megoldástól. Ennek biztató jelét láttuk a szlovák képviselők nevében tett hűségnyilat-

A Kormányzó és hitvese szombaton ellátogatott a Hortobágyra

A danzigi kérdésben nem várnak meglepetést

A helyzet feszült, de nem reménytelen — Angol békeszózat a német nemzethez

A Vatikánt közvetítésre kéri fel

London, július 1. Isteni diplomáciai körökből úgy értesül, hogy a német-angol ellentét ügyében angol részről békeítő közbélepésre óhajtnak rábírni a Vatikánt. A közvetítés tervével kapcsolatban III. Lipót belga király neve is felmerült, de Londonban általában úgy vélik, hogy a belga király közbélepése a siker csekélyebb kilátásával kecsegtet. Emellett Londonban szó van arról is, hogy Chamberlain személyes üzenetet intéz Hitlerhez.

„Miért öljük meg egymást“

London, július 1. Az angol nemzeti munkástanács, mely a szakszervezeti kongresszust és a munkáspártot képviseli, „Miért öljük meg egymást“ című békeszózatot intézett a német nemzethez. A szózat többek között ezeket mondja: »Ne nyugodjunk bele abba az állításba, hogy a háború elkerülhetetlen. Az emberi szellemnek és akaratnak diadalmaskodnia kell. Határozzuk el mindnyájan, németek, angolok és valamennyi többi nép, hogy sorsunk urai és nem rabszolgái leszünk. Nem szabad tehetetlenül katasztrófális háborúba sodródunk. Senki sem akar Németországgal háborúskodni. Bará-

taítok vagyunk. Előttek és minden nép előtt nyitva áll az igazság szolgálatának útja háború nélkül.

Követeljük mindnyájan, hogy a vitékat a józan ész eszközeivel és ne a fegyverekkel intézzék el.

Politikai készenlét Londonban

London, júl. 1. (MTL) Halifax külügyminiszter a hétfői szünet Londonban tölti. A kamara külügyi bizottságának tagjai állandóan készenlétben tartják magukat, hogy bármely pillanatban összehívhatók legyenek. A Press Assotiation szerint a szünet alatt is a leg gondosabban figyelik Londonban a danzigi fejleményeket.

Az angol kormányt állandóan tájékoztatják az események irányzatáról. Danzig bekebelezése a német birodalomba kétségkívül nagyban megnövelné az európai feszültséget, de Londonban úgy tudják, hogy Németországnak nem lehet többé kétsége az angol és francia álláspont tekintetében.

A francia kormány nem gondol újabb behívásokra

Páris, július 1. (MTL) A szombat délelőtti államtanácsban Daladier miniszterelnök tájékoztatta a kormányt az általános helyzetről, amely az államtanácsról kiadott hivatalos közlemény szerint továbbra is igen komoly. Daladier közölte, hogy a kormány milyen intézkedésekkel szándékszik elszelteni a Franciaország erőves elhatározásaira vonatkozóan még fennforgó kételkedéseket és félreértéseket és milyen rendszabályokat vett

tervebe Franciaország külpolitikai tevékenységének alátámasztása céljából. A Temps ezzel kapcsolatban úgy értesül, hogy csupán diplomáciai természetű intézkedésekről van szó s a kormány nem gondol újabb tartalékos korosztályok behívására.

Bonnet külügyminiszter részletesen ismertette a külpolitikai helyzetet. Kitért az államtanácsban a danzigi helyzetre és beszámolt azokról a megbeszélésekről, ame-

kozatban, mely a képviselőházban elhangzott.

Nem kevésbé jelentőségeltjes Bródy András képviselő beszéde a magyar-orosz nép érzéseiről. — Bródy András volt az, aki a múlt év őszén, mint »ruszin miniszterelnök« a prágai minisztertanácsban bátran hangoztatta különvéleményét a már akkor bukófélben levő csehszlovák fikcióval szemben. Börtönbe került, de az események őt igazolták. Joggal hivatkozhatott most arra Bródy András, hogy a magyar-orosz nép hűsége marad a szentisváni gondolathoz, a magyar hazához. Ez a nép — hirdette az egész világnak Bródy András

— saját elhatározásából tért vissza a magyar szentisváni birodalomba. Hiába volt hűz év minden ámitása, minden elnyomatása, természetesen erősebbnek bizonyult az ezeréves kapcsolat, mint a kérszélletű csehszlovák állam mesterkedése és erőszakos eszköze. — Rákóczi hűséges népe volt Kárpát-alja lakossága. Most bebizonyosodott, hogy a történelmi erők előbb-utóbb győzedelmeskednek. És ez az, ami biztató számunkra a jövőre nézve is. Ez az, ami érvényesülni fog Kelet felé is, amint beigazolódtott Észak felé. A tótok és a magyar-oroszok hűsége példát mutat a magyar birodalom más nemzeti-

sége felé is. Mint valami óriási mágnes gyakorol vonzás minden irányban a magyar birodalmi gondolat. Az ezeréves hajlék hívogatólag int. Akár erőszak, akár álnokság, akár hamisítás állja útját az egybeforrásnak, ez csak ideig-óráig képezhet akadályt. Ime hűz év után már itthon vannak, a magyar haza kebelébe visszatértek a testvérnépek százezrei. Nem kell csüggedni, jönnek a többiek is, a még idegen rabságban élő magyar véreink és velük együtt azok a népek, melyek fölött ezerévesen át védeleg borult az ezeréves magyar haza hajléka.

— Székszorúlásnál és az ezekkel járó fellévdődnél, légzési zavarnál, szívdobogásnál, szédülésnél és fülzúgásnál a belek működését egy-két pohár természetes Ferenc József keserűviz csakhamar elrendezi, az emésztést előmozdítja, a vérkeringést felhívja s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Kérdezze meg orvosát.

lyeket pénteken Noel varsói francia nagykövettel, valamint Lukaszewicz párosi lengyel nagykövettel folytatott. Noel varsói francia nagykövét értesüléseiből az tűnik ki, hogy a kelet-európai helyzet feszült, mindamellett nem valószínű, hogy Danzigban már a közeljövőben váratlan események következzenek be. Ebből a szempontból

Hírek, áhírek és cáfolatok

London, július 1. *Negyvennyolc óra óta Danzig áll a világegyetem középpontjában.* Hírek, rémhírek, áhírek és cáfolatok kergegrik egymást a világvárosok sajtójában s a közvélemény izgatottan figyeli, készül-e valami valóban Danzigban a közeli napokra?

London ma ismét borúsra látja az európai északkeleti látóhatárt. Attól tart, hogy a danzig problémája egyoldalú megoldásának kísérlete komoly fejleményekhez vezet.

Kennard varsói angol nagykövet, aki pénteken repülőgépen Londonba érkezett, részletes jelentést tett Halifax lord külügyminiszternek a helyzetről. A jövő héten Londonba látogat Henderson berlini angol nagykövet, majd utána a bukaresti angol nagykövet, akik azoknak az országoknak a helyzetét ismertetik, amelyeknél akkreditálva vannak.

Londoni körök úgy tudják, hogy az angol kormány a legnagyobb súlyt helyezi arra, hogy meggyőzze a hatalmakat Anglia mellett, hogy szükség esetén teljesíti az európai kezességek révén vállalt kötelezettségeit és ha a szavatosságot élvező államoktól vélt támogatás érkezik, teljes erejével a megtámadott segítségére sietne.

A Daily Express lehetségesnek tartja, hogy Henderson berlini angol nagykövet, amíg Berlinbe visszautazik, Hiller kancellárnak szóló személyes üzenetet visz magával, amely az angol kormány célirányú álláspontját ismerteti.

A News Chronicle szerint az angol kormány Lengyelország kérelmére biztosította Varsót, hogy adott alkalommal önműködően életbe lépne Anglia katonai szavatossági kötelezettsége.

Párisban szintén nagy figyelmet szentelnek a danzig helyzetnek. A sajtó a feszültség pillanatnyi megnyugulásáról számol be s a lapok általában úgy vélik, hogy a válság kitörése egyelőre nem áll közelebb és Danzig sorsa július hónapban még nem dől el. Mindamellett Párisban úgy vélik, hogy Danzig fölött továbbra is súlyos fenyegetés lebeg és a demokrata hatalmaknak fokozott éberséggel

Hamerli kesztyű új üzlethelyisége

Piac u. 26.

Gambrinus passage.

Noel inkább megnyugtató tájékoztatásokat közölt a miniszterelnökkel. A nagykövét egyébként beszámolt arról, hogy a lengyel kormány a danzig kérdésben erőlyes, de egyben nyugodt és a mérséklet szellemétől áthatott politikát követ és tartózkodik mindennemű kihívó magatartástól.

francia körök titoktartásba burkolódnak a tárgyalás részletei tekintetében.

A francia sajtó ma reggel is erőlyesen hangoztatja, hogy Danzig szabad város szabályzatának mindennemű megsértése igen súlyos nemzetközi következményeket vonna maga után.

A Petit Parisien szerint az öszszefűzés veszélye továbbra is fennáll. Franciaország és Nagybritannia kormányai az elmúlt napokban világosan körvonalazták magatartásukat. Semmiféle kétség sem foroghat fenn az iránt, hogy e két nagyhatalom teljes mértékben teljesíteni fogja Lengyelországgal szemben vállalt kötelezettségeit.

kell örködni a béke fölött.

Noel varsói francia nagykövét Párisba érkezett és pénteken hosszabb megbeszélést folytatott Bonnet külügyminiszterrel. A megbeszélés során a nagykövét a danzig helyzetét ismertette. Hivatalos

Hűvös helyen

a Csokonai Színházban

Csókoljon meg

bohózat három felvonásban.

3 órán át

tartó szakadatlan kacagás

este fél 9-től.

Komédia Kamara Színház.

Berlin: Danzig békés megoldással tér vissza a birodalomba

Berlin a legteljesebb nyugalommal cáfolja a külföldi híreket. Hangsúlyozzák berlini politikai körökben, hogy amint az eddigi körülményekből következtetni lehet, Németország a danzig kérdésben is azt a szokott módszerét alkalmazza, hogy a problémát belülről érleli meg. Ez azonban korántsem jelenti azt, hogy három-négy hét leforgása előtt a dolgok újabb stádiumba jutnának és hat-nyolc hét eltelté előtt a fejlemények tetőpontjukhoz érkeznének.

Jólétesült nemzeti szocialista körökben meg vannak győződve, hogy Danzig legkésőbb szeptember első hetéig általános háború nélkül vissza fog térni a birodalom

kebelébe. Az a meggyőződés, hogy a megoldás békés lesz, semmiesetre sem jelenti, hogy Németország nincs felkészülve a háborúra.

A jelenlegi helyzet hasonló a múlt év szeptemberéhez, végeredményben minden attól függ, hogy Anglia és Franciaország kész-e egy közép-európai országért harcolni, amelynek sorsa német felfogás szerint egyáltalában nem tartozik a nyugati hatalmakra, hanem Németországnak, mint domináló közép-európai hatalomnak tartozik az érdekkörébe.

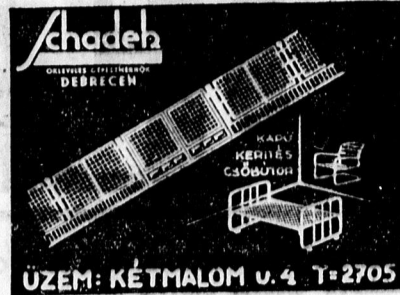
A követelések és ellenkövetelések felállításának fázisa még nem érkezett el, talán sohasem érkezik el, egy azonban biztos: a német kormány addig fogja fokozni nyomását a nyugati hatalmak idegeire, amíg azok nem engednek.

Afféle izgalmaknak, mint amiknek Párisban, Londonban, Varsóban és Newyorkban tapasztalható, a német birodalmi fővárosban nyomuk sincs.

Amerikai vélemény

Newyork, júl. 1. (MTL.) A Newyork Daily News a danzig kérdésről ezeket írja:

Danzig német. Ha a danzigiak egyesülni akarnak a németekkel,

ÜZEM: KÉTMALOM U. 4 T-2705

nem látjuk be, miért kell őket ebben háborúval megakadályozni? Nem látjuk be, miért izgatják Anglia és Franciaország ifjúságát arra, hogy Danzigért meghaljon. Danzig Anglia számára egyetlen brit katona esztójait sem éri meg. Azt sem értjük, hogy mi amerikaiak miatt izgulunk Danzig miatt, még ha az Egyesült Államok radikális és szabadelvű elemei el is akarják velünk hitetni, hogy az amerikai ifjúságnak hálnak kell lennie azért, hogy Danzig miatt a halált keresheti.

Mit mondott a román király

Bukarest, július 1. (Orient Radio.) A Ház és a szenátus küldöttsége pénteken megjelent a királyi palotában s átnyújtották az uralkodónak a trónbeszédre adott választ.

A király ebből az alkalomból beszédet mondott, melyben többek között kijelentette, hogy Románia évszázados törekvések és súlyos áldozatok árán érte el mai helyzetét. Feladata sörtetlenül megőrizni az őseitől ráhagyott örökséget. »Semmit sem kívánunk, ami a másé, de épp annyira el vagyunk tökélyre, hogy megvédjük azt, ami a miénk.«

Az államfő ezután rámutatott azokra az áldozatokra, amelyeket a hadsereg megerősítése érdekében hoztak, majd így folytatta: Szükségesnek tartjuk, hogy tovább folytassuk a nemzetvédelem megerősítését olyan módon, hogy ellátjuk hadseregünket minden időszerű felszereléssel, hogy így elég erős legyen Románia határainak és jogainak megvédésére. A szenátus képviselője válaszában hasonló elveket hangsúlyozott. Elértük Románia számára a megfelelő határokat. Nem vagyunk a máséra, de készek vagyunk utolsó csepp vérrünkig megvédeni azt, ami a miénk. Ilyen elgondolásban Románia mindenkor hajlandó együttműködni azokkal, akik a népek közötti egyetértést, békét és a nemzetek közötti gazdasági kapcsolatok kifejlesztését óhajtják szolgálni.

A király végül kijelentette, hogy az ország határait védő hadsereg fejlesztésének befejezése után a nemzetgazdaság megerősítésére kerül a sor, hogy ezáltal is biztosítsák a békét.

SZERET élni? Strandoljon a nagyerdőn!

V i g s z i n h á z

Ma utoljára!
Csupa izgalom!

A nagyszerű nyári ujdonság:

Tarzan győz

Sose látott kalandok sorozata.
Főszerepben: Hermán Brix.

Hétfőn: Bolváry rendezésében
a legvidámabb Anny Ondra
vígjáték: ASSZONYFALÓ,
Két óra kacagás!

Hungária filmszínház

Ma, VASÁRNAP HÉTFŐN
délután 3, 5, 7, 9 órakor 5, 7, 9 órakor utoljára

WALLACE BEERY, MICKEY ROONEY és
ROBERT TAYLOR
egy műsorban két slágerrel:

1. Az örök csavargó
2. S i k k a s z t ó

HIRADÓ!

Horthy kormányzó és hitvese a Hortobágyon

A Kormányzó Ur Öföméltósága megtekintette a víztárolót az öntözési gazdaságot, a ménest és a gulyát Társaságával jóhangulatban a csárdában vacsorázott

Magas vendégei voltak tegnap a Hortobágyon. Magyarország kormányzója, Horthy Miklós öföméltósága szombaton délután 5 órakor hitvesével és kíséretével a Hortobágy-pusztára érkezett. A kormányzó pár látogatása örömteljes szenzációt jelentett a pusztán és rövid idő alatt híre futott a látogatásnak. A csárda bejáratánál Németh Nándor és felesége várták a magas vendégeket. Németh Nándorné egy gyönyörű magyar virágcsokrot adott át a kormányzó párnak, majd kalauzolták őket a csárdában.

A kormányzó pár kíséretében volt Kállay Miklós ny. miniszter, az Öntözésügyi Hivatal elnöke feleségével, Koós Miklós ezredes, szárnységével és Kállay Kornél gazdasági akadémiai tanár.

A csárdabeli fogadás után az autók elkanyarodtak a 300 holdas víztároló felé, melyet a kormányzó öföméltósága megsejlelt. Kállay gazdasági akadémiai tanár ismertette a terveket, a turbinás gépet és azt a módot, melynek segítségével a 300 holdas tárolóból az öntözést fogják eszközölni. A kormányzó ur öföméltósága gyönyörködve szemléltette a 300 holdas víztárolót, mely valósággal nyüzsgött a vadmarak seregétől. A víztárolónál ugyanis nem szabad vadászni és a vízmadarak tarka serege háborítatlanul él.

A víztárolótól a Mátára mentek, ahol a gazdaságot tekintették meg. Ferenczy Sándor intéző mutatta meg a gazdaság munkáját és elmondotta, hogy az öntözés segítségével az ezerholdas kísérleti gazdaságban a rizstermelésével is kísérleteznek. A kísérlet sikerült. A rizs szépen kelt és fejlődik a rizsvetés a Hortobágy közepén. A jelenlegi nagy meleg kedvez a rizs fejlődésének és ha így tart, megtörténik a rizsaratás a Hortobágyon.

Megtekintette öföméltósága a mátai városi ménest és gulyát. Kiszállt autójából és úgy szemléltette meg a kitűnő gazda hozzáértő szemével a jó kondícióban lévő állatokat. Markovics ménestester tiszteltteljesen ismertette a városi ménestörténetét s az ezzel kapcsolatos adatokat. A kormányzó nagy figyelemmel hallgatta a ménestestert és elismerését fejezte ki a látottak felett.

A Mátáról visszatérve a kormányzó ur öföméltósága felesége a csárdába ment és a 6-os számú szobában vonult pihenőre, míg a kormányzó ur öföméltósága kíséretével a kísérleti gazdaság épületeit, felszereléseit tekintette meg.

A kormányzó ur és hitvese később megtekintették a csárdában elhelyezett pusztai múzeumot, alaposan szemügyre vették az ott felhalmozott néprajzi és állatgyűjteményt. A kormányzó párnak nagyon tetszett a csárdai múzeum és általában kedvtelve szemlélték meg a csárda magyaros berendezését.

Este hét órakor a kormányzó és hitvese a csárda belső szobájában vacsorához ültek; abban a szobában, ahol a búbos kemence van. Németh Nándorné magyaros ízléssel terítette meg az asztalt, melyen a nyár

minden virága ott volt. Németh Nándor és neje állította össze a vacsorát a következőképpen: Lebencsleves. Egri bikavér. Süllő molnárné módra. Hortobágyi aprópeccsenye bográcsban. Pásztor-saláta. Debreceni fonatos. Hortobágyi sajtok. Fekete.

A magyaros menü nagyon ízlett a kormányzó párnak és a társaságnak. Németh Nándorné gratulációt kapott a konyhaművészet kitűnő remekeiért.

A csárda nagyívójában történetesen öt csikós tartózkodott: Varga László, Fülöp János, Kovács Sándor, Kovács Dániel és Kordás József. Mikor a kormányzó ur belépett a csárdába, felpattantak helyükről és katonásan tisztelegtek. Később Kordás József szótlanul mutatott be a kormányzó pár előtt. Magyaros tüzzel és hévvel járta a csárdást és más eredeti

magyar táncokat.

— Az én vendégeim a csikósok.

A kormányzó rendelkezésére vacsorát és félliter bort szolgáltak fel a csikósoknak.

A kormányzó társaságának Burray Zsiga hortobágyi cigányprimás muzsikálta a szebbnél szebb magyar nótákat. Többször felhangzott a kormányzó kedvenc dala: »Nem akar az ökörcsorda legebni«.

Programszerint 9 órakor távoztak volna a magas vendégek, azonban a kormányzó meghosszabbította a programot és csak 10 órakor adtak jelt az indulásra. Legteljesebb elismerésüket fejezték ki Németh Nándornak és feleségének, majd a megjelentek lelkes éljenzése közben autójukba szállva Debrecen felé robogtak.

A kormányzó ur öföméltósága autója a balmazújvárosi úton a vá-

A valódi márka előnyei: Öreg-szerűen állásálló, nyúlós, különlegesen erős és preparált. Ez a

befőző

CELLOPHAN

a kék-narancs csikkal

rosi téglagyár mellett haladt Debrecen felé és féltízkor ért a sorompónál Debrecen város belterületére. Megjelent a helyszínen szeptembeli Lám Dezső rendőrfőkapitányhelyettesével élén a rendőrség tisztikara.

A kormányzó ur öföméltósága autója pontosan fél 11 órakor ért Debrecen belterületére és végig suhant a Böszörményi úton keresztül Kenderes irányába.

A honvédvezérkar főnöke néhány napot Németországban tölt

Résztesz a német hadgyakorlatokon.

A Magyar Távirati Iroda jelenteti: A m. kir. honvédvezérkar főnöke a német hadvezetőség meghívására néhány napot Németországban tölt, ahol a hadgyakorlatokon vesz részt.

Apolja kezét! Maniküröztesse! Rencznél, Kossuth u. 4. Városház épület.

Bertolin

Különleges, amerikai, pennsylvániai autó, traktor, gőzhenger olajok

Tiszántúli vezérképviselőt:

Gombosi Zoltán

Piac-ucca 81. Telefon: 12-90.

Hajdu,

Bihar,

Szabolcs,

Szatmár

kerékpárért Földeshez jár

Földes Sándor

Debrecen, Püspöki palota

Vásároljon

KLEIN olcsóságaiából

Szebbnél szebb nyári divatanyagok pazar választéka áll rendelkezésére!

Néhány tájékoztató ár:

Hernyóselyem imprimée, idej mintákban 6.80 P 7-80 P 9-80 P

Marocain, pettyes és mintás 1-98 Divatcsikos szintartó karton 0-88

Faháncs imprimée, szép mintákban 1-98 Chantung vászon, szép mintákban 1-48

Crepe de chine szép mintákban 1-85 Rózsás karton 0-88

Divatvászon 1-68 Szép mintás voile 0-98

Különleges nyári ujdonságok

Hernyóselyem chantungok, tiszta selyemimpriméek, lencsipekék, madeira anyagok nagy választékban szolid árak mellett. Ujdonságainkat vételkötelezettség nélkül készséggel bemutatjuk.

Nyári maradékok olcsón!

A hajdu katona hymnusza

Előszó a 39-esek ezredtörténetéhez

Irta: József királyi herceg tábornagy

Ez a könyv egy hős ezred dicsőséges története, a hajdúság nagyszerű fiainak világháborús tevékenysége, a volt es. és kir. 39. gyalogezred halhatatlan fegyvertényeinek hosszú sorozata.

Büszkeségem, az atya büszkesége volt az, hogyha egy-egy győzelmét láthattam, vagy arról értesültem; mély-séges fájdalom, az atya fájdalma, ha haladóknak hívták utolsó szavát vagy sábját hallottam.

Az ezred összesen közel három évig éllett vezetésem alatt és nap-nap után szemtanúja voltam emberfölötti véres küzdelmeinek. Sokszor könnybelábadt szemmel láttam, vagy olvastam fényes sikereit, vagy száraz leírásukat és a haza elesett vértanúinak szörnyű nagy számát.

Midőn 1914 november végén Sztropkón kétségbeesztő helyzetben átvettem a VII. hadtest parancsnokságát, a mind jobban visszaszoruló siralmas állapotban levő kimerült, kiéhezett csapataimat szorongató orosz őrlás túlerő betódulólátában volt imádott hazánkba és már-már megsemmisülés előtt állott a hadtest, akkor a 39-esek emberfölötti megerőltetéssel, utolsó erejüket latba vetve, oldalba támadják az oro z lövegeket; elkecseregett tusaiban visszavetlik a hatalmas ellenfelet és lélegzethez jutunk s a 39-esek döntő eredményű fegyverténye lehetővé teszi, hogy gyülekezve új ellenállást fejlesszünk ki, majd pár nappal később mi indulunk ellentámadásba, mely kiveri messze Duklán túllag a betört oroszoknak híres szibériai csapatait. Ettől kezdve a rettenetes kárpáti téli eszták vértengerében minduntalan fölragyog a 39-esek tűndőklő hősiessége. 1914 december 13-án saját szememmel látom őket kitérő lelkesedéssel a Dukla fölötti magaslatokat elfoglalni és az egész megszálló orosz csoportot elfogni.

Nagyszerű, Radivoj, Szálnok megannyi szörnyű tusa és ragyogó tetek színhelye, hol a hajdúság dicső fia halhatatlan babérokat arattak, súlyos, véres áldozatok és szenvedések árán, a legnemesebb vitézségnek magaslatos példáját elfoglalni és az egész megszálló orosz csoportot elfogni.

A huszári nagy csapatában az őrlás orosz erő utolsó kísérlete, a Kárpátok vonalának áttörésére, a magyar szilaj ellenálláson törött meg. A hadseregparancsnokság esodálátát fejezte ki nekem a minden elképzelhető fölülmú szívósság miatt, mellyel derék csapataim, az elsők között a 39-esek, minden ellenséges támadást vérfelfojtva, elkecseregett kizútságukban vertek vissza, még akkor is, midőn már a két szemem előtt hadtest messze visszaszorult és Ratko Dimitrijev fölzábadult erejével megduplázott lévvel nekem rohtott.

A karintiai egérvérő havasok vállalkozással között, midőn egy különösen veszélyes föladata önként jelentkeztek kereselek, az egész ezred ajánlkozik lelkesen. Az Alföld fia a Dolomit sziklaórlások halálos veszélyeit semmibe se veszik, hogy szorongatott bajtársaik segítségére siethessenek.

A 22 napig tartó harmadik isonzói csapatában a harcetek legvéresebbikén, a doberdől fennsíkban, a legelkeseredettebb szuronyküzdelmekben, a pergőtűzek leihatatlan poklában, halhatatlan vitézséggel állja az olaszok hullámverészerű hatalmas támadásait és hullahegyek maradnak a szörnyű tusaik helyén; de a 39-es minden rohamot keményen kitarva, nagy áldozatokkal visszaver, vagy a betört ellenséget újból kiveti állásainkból. A szenvedések netovábbját De a hajdu hősök nem törődve ezzel, híven és büszkén, emberfölötti áldozatkészséggel teljesítik súlyos feladataikat. Ellentámadásokat láttam, hol a bekötetlen sebesültek utolsó erejüket összeszedve min-

dent feledve esatlakoztak a rohamozókhoz, vagy utánnk blegtek, áthatva az áldozatkészség netovábbjától és résztvettek a készülásban, csak hogy magyar becsülettel a győzelmet mindenáron kivívják.

A 25 napos negyedik isonzói esata, mely tulajdonképen folytatása volt a harmadiknak, még nagyobb próbára tette a nagyszerű ezredet. Számos tiszti kitértetés és legénység arany és ezüst vitézségi érem megannyi ékes bizonyítéka az ezred ragyogó fegyvertényeinek és soha nem látott vitéz áldozatkészségének.

Minden esata fokozódva végtelékig próbára teszi a testi és lelki erőt és kitartást. Csata következik esata után, mind a Karszt fennsíkai el nem képzelhető poklában, mely a szenvedések netovábbját összpontosítva, idegbontó pergőtűzek szakadatlan áradatában, tömegrohamok viharos hullámverésében, a hullák rothadó garmadái között, mérges gázok felhőiben, pihenést nem tűró szakadatlanágban, a hősiesség legmagasabb fokát igényelte a harcstól. Ott álltak a 39-esek nap-nap után vérezve, küzdve, szenvedve és a legmagasztosabb kötelességérzettel áthatva, el nem képzelhető méretű és hevességű harcokat vívtak.

Állandóan folytak az elkecseregett, kétségbeesztett túsák, míg meg nem törtött hámulatosan szívós ellenfelünk ereje és a 12. nagy esatában bekövetkezett a mi nagy áttörésünk Caporettonál.

A háború végéig bárhol találtam a 39-eseket, mindenütt a régi doberdől hősiességgel és hősséggel teljesítették súlyos szent kötelemüket.

Nevük a háboruban magasztos fogalomná lett, mely a magyar dicsőség arany koszorújába számtalan fényes levelet fűzött.

Sok ezer hősi halottjuk előtt, vérző, de büszke szívvel hajtok térdet! Fölmagasztalt emléküik szent nekem és él bennem utolsó lehetetlenig, mint azon sziklaszilárd hitnek egyik gyökere, hogy ilyen nemzet akármi gyötrelmes sorsesapások és gonosz igazságtalanságok is sanyargatják, mégis boldogabb jövőre fog ébredni, mert így kívánja az isteni igazságosság.

Hősi halottjaik lelke virraszt szent hagyományuk fölött és nem enged elvezetni azt, amiért meghaltak: az ezeréves Magyarországot.

Midőn e lelki kincsekkel telt könyvet átadom hivatásának, mély-séges, soha el nem múló hálás szeretettel köszöntöm az életben maradt 39-es bajtársaimat, akiket mindenkoron szeretett fiaimnak tekintetem és kérem a magyarok istenét, hogy áldja meg mindazzal, amit szívük, lelkük kíván! Áldja meg régi szent hazánk dicsőséges fölámadásával.

Hűséges ragaszkodással volt hadvezérük és bajtársuk:

József flg. tábornagy.

A jövő hetekben megjelenő műre előjegyezni lehet lapunk kiadóhivatalában.

GYÓGYIT. üdít, frissít a nagyerdei strandfürdő.

Meanyilt

vitéz Madarassy Tibor

ecetgyára

Plac u. 87.

Eladás: kicsinyben és nagyban.

138 ajánlat érkezett be az iskolák 280.000 pengős javítási munkálataira

A debreceni felekezeti óvodák és iskolák javítási munkálataira dr Balogh Sándor főjegyző, kultúrta-nácsnok szemléje után, mint ismeretes, a város kiírta a pályázatot. A pályázatok határideje június hó 20-án járt le és a 280.000 pengős munkálatokra beérkezett összesen 138 ajánlat, szinte kivétel nélkül debreceni iparosoktól.

A beérkezett pályázatokat pén-teken és szombaton bontották fel, Bojtor Ernő műszaki segédtiszt és dr Balogh-Sándor főjegyző jelenlétében. A pályázatok elbírálása hétfőn a jog- és pénzügyi bizottság elé kerül s ezután történik a döntés arra nézve, kik kapják meg az iskolák tatarozási munkálatait.

Közel két és félszáz ezer pengős eredménnyel zárult le Hajdú megyében és Debrecenben a Magyar a magyarért akció

36.000 pengőt debreceni, püspökladányi és balmazújvárosi napközi otthon felállítására fordítanak összegből

A Magyar a magyarért akció, mely a múlt év őszének történelmi napjain indult el s a magyar szívek áldozatkészségéből az egész ország területén páratlanul szép eredményeket hozott, lezárult. Különösen megkapón szép eredménnyel végződött az akció Hajdú vármegyében és Debrecenben.

Debrecenben a Magyar a magyarért akció 98.824 pengőt eredményezett. De hasonlóan szép, szinte országos viszonylatban is egyedülálló eredményt hozott Hajdú vármegyében, ahol a megajánlott és befolyt összeg 136.031 pengő 74 fillért tesz ki.

A Magyar a magyarért akcióra mindkét törvényhatóság területén befolyt összegekről a szabályszerű elszámolást felterjesztették a mozgalom központi vezetőségéhez.

Lossonezy István főispán közbenjárására vitéz Imrédy Bélával élén a Magyar a magyarért mozgalom vezetősége Debrecenben és Hajdú vármegyében összegyűjtött összegből visszaadott 36.000 pengőt, szociális és egészségügyi

intézmények, alkotások létesítésére.

A főispán a visszahagyott összeg felett akként rendelkezett, hogy Püspökladányban és Balmazújvárosban, a két legmostohább szociális helyzetben levő községben napközi otthon létesítésének egyenkint 12.000—12.000 pengő költséggel. Ehhez az összeghez természetesen még szükséges az érdekelt községek és a belügyminiszter hozzájárulása.

A harmadik 12.000 pengő felől olyanértelmű intézkedés történt, hogy 10.000 pengő felhasználásával Debrecenben a téglavetői óvodát napközi otthonná alakítják. — A fennmaradó 2000 pengővel a tüdőbeteg dispensert látják el ágyakkal.

A főispán tudatta dr Kölesey Sándor polgármesterrel és Rásó István alispánnal az összeg átengedését és kérte, hogy dr Gärtner István m. kir. tisztifőorvossal tegyék meg a szükséges lépéseket, hogy a munkálatok mielőbb megindulhassanak.

Kerületi tűzoltótanfolyam

A tűzoltóparancsnokság már a harmadik kerületi tűzoltótanfolyamot tartja ebben az évben s e tényével a vidék tüzrendészetének fejlesztéséhez nagymértékben hozzájárult, de megerősíti a községek légoltalmi szervezetségét is, mert a kerületi tűzoltótanfolyamot végzett hallgatók teljes légoltalmi képzettséget is kapnak.

A június hó 25-én kezdődött tanfolyamra a parancsnokság 36 hallgatót vett fel, akiknek a névsora a következő: Asztalan József hiv. tűzoltó, Debrecen, Balint István községi irodatiszt Paszab, Csóka Béla tanító Rakamaz, Daróczy Pál kalaposmester Hajdúböszörmény, Dévai László tanító Kondoros, Fuchs Pál műszaki tisztviselő Jászapáti, Gyanó Péter tanító Heves, Haizer Ferenc községi adóellenőr Tiszasszöllös, Herceg István tanító Polgár-görbeháza telep, Janosovszky Gyula városi díjnok Sátoraljaújhely, Kaposvári József tanító Kaszper, Katonka Géza segédjegyző Sarkadkeresztúr, Kiss János hiv. tűzoltó Debrecen, Konez Péter közs. irodatiszt Jászfényszaru, Lakatos Benjámin tanító püspökladány, Lukács Fülöp községi díjnok, Szentetornya, vitéz Majtényi György tanító Tyukod, Marsalkó Endre tanító Balsa, Melegh Tibor Zoltán tanító Beregsurány, Nemes György községi irodatiszt Tiszabercel, Papp Zoltán kántortanító Almosd, Sári Béla

János főszolgabírói irnok Mezőkovácsháza, Seress Gyula tanító Szentistván, Szabolcsi Géza szabómester Vencsellő, Szeles József tanító, Ape, Szlovik Gusztáv bányatisztviselő, Salgótarján, Szmétana József ig. tanító Céka, Tóth Lajos mézárós és hentes Pehérgyarmat, Tokaji István tanító Bály, Vasvári Imre ácsesréd Szentés, Villányi Béla tanító Mád, Vincze Gábor községi jegyző Jászládány, Weiner Mihály cipézmester Nyírlövő.

A tanfolyam záróvizsgálata július 15-én lesz. A Debrecenben végzett törvényhatósági és kerületi tűzoltó tanfolyamhallgatók száma a mostani tanfolyam végével 830-ra emelkedett.

Az elsült fegyver golyója átfúrta karját

Kokas Sándor húsz éves napszamos, debreceni lapos tegnap délelőtt a zsbívsáron egy revolvert vásárolt. A fegyvert néhány társával együtt a Posta uca 9. számú ház előtt vizsgálatni kezdték. — Vizsgálat közben a fegyver elsült és a golyó átfúrta Kokas Sándor jobbkarját. A mentők a sérült fiatalembert elsősegélyben részesítették, majd a sebészeti klinikára szállították, ahol a golyót eltávolították karjából. Állapota nem súlyos.

Jelentem, hogy ismét itt vagyok a kedves, jó Debrecenben és ma délután 4 órakor található vagyok a Csokonai Színházban.

Viszontlátásra

Tökmag

Női
férfi
gyermek
kerékpár

olcsón, részletre

Soltész Kálvin
tér 2.

167 kilométeres új vasútvonal épül a Tiszántúlon közel hétmillió pengő költséggel

A munkálatok javában folynak — A szíkes hortobágyi földre a nyírségi homokot hordják a tehervonatok

Több mint ezer barnára sült izmos ember dolgozik reggeltől estig azon a hatalmas arányú vasútépitésen, melyet a fűzesabonyi vonalnak átépítésével rendeltek el. A MÁV ügyelgigazgató, Koren Emil irányítása mellett már javában folynak a munkák és kétmozdonyos hosszú tehervonatok szállítják a vonalépítéshez az anyagokat.

A Balmazújváros—hortobágyi útvonal teljes átépítését jelenti ez a munkálat és az új sínárak majd alkalmasak lesznek arra, hogy gyorsvonatok dübörögjenek végig

és a legnagyobb megterhelésű tehervonatok is üzembiztosan haladhatnak majd.

Eddig ugyanis a gyengébb alapozású sínárakon csak lassú járatú személyvonatok és kisebb szerelvényű tehervonatok közlekednek s a tehervonatok kocsijai sem érhetik el a maximális terhelést. Nélkülözhetetlenek nem engedtek erre a fűzesabonyi vonalra és ezekkel az építésekkel kapcsolatban is csak kisebb súlyú mozdonyokat használnak a tehervonattáshoz.

betonok, mert a vasalása olyan szerencsés megoldású, hogy kizárja a repedést, törést és úgyszólván örök életűek.

A németek és több európai állam már átvette ennek a vasbetontalpfának készítményét, ami teljes elismerését jelenti a magyar szakemberek munkájának.

Balmazújvárostól Óhat-Pusztakövesig készül az új homoktöltés, amelyre a

Négymillió pengős munka, 100 km új vasútvonal

A fűzesabonyi vonalon a teljes átépítésre kerülő távolság 100 km-t tesz ki és ez magyarázza meg, hogy miért kell olyan nagy anyagszállítást eszközölni. A tehervonatok hosszú kocsisorait két-két mozdony vontatja a Balmazújváros—hortobágyi szakaszra, ahol a munkálatokkal jelenleg haladnak. A tehervonatok kavicsot és homokot hordanak és az óriási mennyiségű homokból új töltést építenek s azokra fektetik majd le az erős és fővonalakon alkalmazott sínárakat.

A fűzesabonyi 100 kilométeres új vasútvonal építési költségét 4 millió pengőben irányozták elő. A munkálatok gyors ütemben folynak és 1000-nél több földmunkást alkal-

maznak.

Az a különös helyzet adódott elő a Balmazújváros—hortobágyi útvonal építésénél, hogy homokot kell hordani olyan mennyiségben, hogy az előírt vasúti töltés magasságát elérjék. A nyílegyenes, sík terület, mely egyébként vasútépitésre kiválóan alkalmas, nem megfelelő alap, mert szíkes talaj. A kavicsréteget és a talpfákat biztosan rögzíteni nem lehet rajta, mert a szíkes talajon, mint a szakértők mondják, „kavicszások” képződnek.

Ezért a 100 kilométeres vonalnak szíkes talajokon átvezető részét vaslag homokréteggel burkolják és arra helyezik el majd a sínárakat.

Szabolcs megyéből hordják a homokot a hortobágyi földre

Tekintettel arra, hogy Debrecenben elegendő homokbánya nincs, úgy oldották meg a kérdést, hogy Szabolcs vármegyéből azokról a helyekről, ahol bevágókban fut a vonat, termelik ki a nyírségi jó homokot s a tehervonatok hozzák Szabolcsból a balmazújvárosi—hortobágyi vonalra a homokot. A munkások kilapátolják és így készül mindennap továbbhaladva az új vasúti töltés, mely párhuzamosan halad azzal a töltéssel, melyen a rendes áru- és személyforgalmat bonyolítják le. Tehát nem az történik, hogy a régi vasúti vonalat építik át szakaszonként,

mert az a forgalom nagymértékű zavarását okozná, hanem a régi vágányt párhuzamosan egy új vágány alá való töltést építenek ki. Az óriási földmunka, melyet ennek a vonalnak ilyen módon való kiépítése jelent, nem csak a balmazújvárosi határban ad nagy munkaalkalmat, hanem Szabolcs vármegyében is, ahol kiásni és a tehervonatokba belapátolni kell a homokot. A MÁV ezzel a megoldással a téli veszélyek ellen is védekezik, mert

onnan hordják le a tehervonatok a homokot, ahol a bevágásokban télen a hófúvás okoz zavarokat.

A világ legjobb vasbeton talpfái

Ezen az épülő 100 kilométeres vasúti vonalon vasbetonból készült talpfák tartják majd a síneket. A tehervonatok már a töltések oldalába kihordták a talpfák tizezreit és azok a

töltés elkészülte után kerülnek elhelyezésre.

Ezek a vasbeton talpfák a világ legjobb vasbeton talpfái, jobbak, mint az olaszok és a németek által készített

talpfák alá való kavicsréteget ugyancsak a „szomszédokból” a Mátra vidékéről hozzák a tehervonatok.

A hortobágyi és újvárosi szíkes földek tehát a MÁV jóvoltából óriási mennyiségű szabolesi homokot kapnak s ugyancsak nagy mennyiségű mátrai kavicsot.

Az ilyen módon elkészült alépítményre a diósgyőri vasgyár szállítja az új fővonalai síneket. Az új sínek elhelyezésére az őszi hónapokban kerül sor.

Az alépítmények a földmunkák végzésére alkalmazott munkástömegek elszállásolása az újvárosi vonal mentén úgy oldódott meg, hogy

őszi vasúti kocsikat vittek ki és azokban táboroznak, alusznak éjszakánként a munkások.

A tehervonatok az építkezés színhelyére két irányból hordják az anyagot. A homokot a Nyiregyháza—Debrecen—Balmazújváros irányból, míg a kavicsot Görögország felől a Mátra vidékéről hordják a tehervonatok.

Az utóbbi napokban csökkent a munkássereg száma, — mert igen sokan a földmunkát abbahagyták és elszegődtek aratási munkálatokhoz. Aratás után azonban ezek a munkáscsoportok ismét visszatérnek és folytatják a nagy munkát.

Ennek az átépített fűzesabonyi vonalnak igen nagy a jelentősége a forgalom szempontjából, mert a Mátra vidékéről szent, követ és egyéb anyagot most már teljes terhelésű kocsikkal, a legsúlyosabb mozdonyokkal is lehet eszközölni. A vonal alkalmas lesz arra, hogy hosszú szerelvényű vonatok is közlekedhessenek rajta.

Természetes, hogy az új követelményeknek megfelelően átépítik ezen a vonalon az állomásokat is és

120 tengelyes vonatok befogadására bővítik ki a vonalon fekvő állomásokat.

A gyorsvonatok beállításáról egyelőre még nem döntenek, mert ahhoz igen nagyarányú munkálatok és beruházások szükségesek, állomások új felszerelése, sorompók kiépítése, stb.

67 kilométeres kettős vonal Szajoltól Püspökladányig

A MÁV debreceni ügyelgigazgatósága nemcsak ezt a 100 kilométeres fűzesabonyi vonal építést irányítja, hanem 67 kilométeres új vonalat is építenek Szajoltól Püspökladányig. Ezen a távolságon ugyanis két sínár fut majd a második sínár építését néhány szakaszon már meg is kezdték.

Ez a kettős sínár igen meggyorsítja a forgalmat és nem is kell részletezni, hogy a forgalom szempontjából milyen sokat jelent.

Ez a munkálat is több mint ezer em-

bernek ad munkát. Ehhez az építkezéshez már csak kavicsanyagot kell hordani és azt Kárpátalja és Tokaj környéke szolgáltatja.

A Tiszántúlon tehát 167 kilométer új vasútvonal épül ebben az évben, közel 3000 embert foglalkoztatnak s körülbelül 7.000.000 pengőt emésztnek fel a vonalépítésekkel, természetesen beleértve a diósgyőri vasgyárnak kiízetendő összegét is.

Beneze Mihály.

Agyonlőttek a toloncház mellett egy szökevényt

Budapesten szombatira virradóra a toloncházból megszökött két fogoly, Jedlicska Ferenc és Koranik Teodor esch állampolgár, aki kitasítási eljárás miatt került toloncházba. A szökevények a garázs tetején át menekültek. Az udvaron tartózkodó rendőr észrevette őket, riasztó lövést adott le, de a szökevények nem adták meg magukat, hanem kiugráltak az uccára és fu-

tásnak eredtek. Az épület mellett örökös Győző István rendőrőrnagy törzsőrmester üldözőbe vette a menekülőket és mikor azok nem adták meg magukat, utánuk lőtt.

Egy golyó átfúrta Koranik Teodor nyakát. A sérülés olyan súlyos volt, hogy kórházszállítás közben meghalt. Jedlicskának sikerült elmenekülni. Elrendelték országos körözését.

Cséplősök!

Kartelenküli barátvölgyi

borsodi szénbánya elsőrendű termékei legolcsóbb napiaron beszerezhetők.

Gombosi Zoltán

Piac-ucca 81. Telefon: 12—90.

Ami a birtokvédelmi törvényből kimaradt

Egy beszédes eset, mely a földművelésügyi miniszter figyelmébe kívánkozik

Az utóbbi időben örvendetesen sokat hallunk a kormány segítő jóindulatáról a kisemberekkel szemben. Egy a cél: minél elviselhetőbbé tenni egyelőre az életet, hogy aztán annál boldogabb társadalmá legyen ennek az országnak.

Kétségtelen, hogy ebben a segítségnyújtásban a legnagyobb jóindulat vezeti a kisembereket szemben az illetékes köröket, éppen ezért hívjuk fel jelen esetben a legilletékesebb hatóságot, a földművelésügyi kormányzat figyelmét az alábbi beszédes történetre.

Mindennél többet elmond ez a történet. Mindennél jobban illusztrálja, hogy a törvény szigorú rendelkezései szerint, a lélek nélküli végrehajtással nemcsak nem használnak sokszor, de egyenesen ártanak ott, ahol segíteni akartak.

De beszéljen ez a megrázóan erős, de minden vonatkozásában igaz történet, mely egy kis családnak olyan tragédiája, melyen segíteni az illetékes hatalomnak elcsúszott feladata kell, hogy legyen.

Boldogan, szépen, 160 pengős fizetésből élt egy kistisztviselő család két gyermekkel. Ezt a szerény javadalmat gyarapította a tisztviselő feleségének öt holdas birtoka.

Nem dűskálkodtak az élet javában, az bizonyos, de zűgölés nélkül, sőt itt, ott elégedetten éltek, amikor beütött a nem várt katasztrófa. Jött a lelketlen végzet, mely egyszerre mindent felborított: gyászt, bánatot, nélkülözést és anyagi összeomlást teremtett a csendes, békés otthonban, kis magyar tűzhely környékén...

Az történet ugyanis, hogy a kistisztviselő feleségének férfi testvére vásárolt egy cséplőgépgarnitúrát. Ennek a kisembernek tizenöt hold földje volt, s erre az alapra vásárolta meg a magánjáró cséplőgépet abban a reményben, hogy jövedelmét fokozza, hogy kis földjét talán gyarapítja is.

Kifizetett ezért a cséplőgépet már 25.000 pengőt, irdd és mond húszötezer pengőt, de még mindig nem lett övé a cséplő, sőt tetemes adósság terhelte akkor, amikor az új időben ezt a magas búzáarakhoz vásárolt cséplőgépet 12.000 pengőért széltében hosszában meg lehetett vásárolni.

Nosza, árverés, végső összeomlás fenyegette a kisbirtokost, már kinttették az árverést is, amikor végső kétségbeesésében arra szánta el magát a család, hogy megmentik a gépvásárlásba beugrott rokort. Elhatározták tehát, hogy pénzt vesznek fel a bankból, még pedig úgy, hogy

a kistisztviselő öt holdas birtokú felesége fogja aláírni életében először a váltót, tehát ő lesz az elfogadó arra három-ezer pengőre, mellyel remélték, hogy végre ezt a cséplőgép-Molochot végreképpen jólakadják.

Ez az óriási kigyóvá fűvódott cséplőgép azonban dacára annak, hogy elnyelte az újabb három-ezer pengőt, még mindig nem lakott jól, jött tehát a per, majd az árverés az óriási vételárhoz immár hoz-

zácsatlakoznak a perköltségek, árverési költségek és már végső veszedelem fenyegette a cséplőgép-tulajdonos ötholdas testvérét, a kis tisztviselő testvérét is.

Amikor nagyon helyesen és a védettségi törvénynek mindenben megfelelően védette nyilvánították hivatalosan az ötholdnyi törpebirtokot.

A törvény által előírt és szokásos negyvenszeres kataszteri tiszta jövedelemnek megfelelő kamatot és résztörlesztést rendszeresen fizették is a szerencsétlenül járt atyafiak, a fizetések útján felmerült különbözet alapján a törlesztés a szokott formában haladt is, tehát az volt a helyzet, hogy sikerül megmenteni a családnak legalább így az öt holdat. Sőt a bank is megkapja a járandóságát.

Ekkor jött aztán az a nem várt tragédia, mely egyszerre felborított minden eddigi számítását. A kistisztviselő család feje, a kereső férj váratlanul meghal a háborúban szerzett betegség következtében. Az özvegy és a két gyermek a törvény által megállapított özvegyi nyugdíjban kap 55 pengőt.

Nehezen, küzködve élnek, igyekeznek eleget tenni a föld megmentése érdekében a védettségi kötelezettségnek is, azonban egyszerre fekete sötétségbe borul a világ, mert a bank felhasználva azt az alkalmat, hogy a védettségi ügyben változás állott be, beadványt adott be a bírósághoz.

Mindenki azt várta és méltán, hogy ez a változás éppen azért, mert özvegyre és két gyermekre igen szerencsétlen, a bank szempontjából is megfontolás tárgya volt és segíteni akartak. Sajnos, ennek éppen az ellenkezője áll.

A bank egyáltalában nem vette figyelembe, sőt esze ágába se jutott a banknak, hogy az özvegy és két gyermeke 55 pengőből él, hanem arra hivatkozva, hogy immár, a férj elhalálása után az özvegy lett ötholdas birtokosnak a főjövédelmé nem az öt hold föld, hanem az 55 pengő özvegyi nyugdíj, ezért a fennálló védettségi törvény megfelelő részére való hivatkozással kéri a védettség megszüntetését.

A bíróság éppen a fennálló törvény megfelelő paragrafusára alapján ezt a védettséget valóban megszüntetnek nyilvánította, az özvegy terhére mindjárt meg is állapítottak 57 pengő perköltséget, vagyis többet, mint az özvegy lett szegény asszonynak egyetlen havi nyugdíja.

Nos, erre a hónapra tehát már nem lehet gondja az özvegynek, hogy az 55 pengő nyugdíjat mire költse el.

Mikor azonban ezt a pénzt kifizette, még az is érte, hogy nyomban visszaállott teljes egészében az a tartozás, amit testvére megmentése érdekében a legjobb hiszemiséggel felvett arra a váltóra, melyet először írt alá életében.

Immár se cséplőgép, se védettség, se 15 hold föld, sőt, hogy teljes legyen a nyomor és összeomlás, elárverezik a kis ötholdas birtokot is. Mivel azonban ma senki se vesz föl-

det, legfeljebb a bank, az árverező vásárolhatja meg, hogy milyen áron, nem nehéz kitálatni, vagyis marad tovább az adósság, sőt jön hozzá az újabb perköltség, árverési költség és a jó Isten tudja, hogy még mi minden, ami egy-egy ilyen birtok eladásából származhat egy 55 pengőből két gyermekével élő özvegy asszony nyakába.

Mindezek után nem kell valami nagy és mély átlátó készség arra, hogy bárki megállapíthassa, hogy mikor szorult rá a védettségre a törpebirtokos: akkor, amikor férje még keresett és tudták miből törleszteni a szeretetből nyakukba szakadt adósságot, vagy akkor, amikor 55 pengőből kellett megélnie. Sajnos, a törvény azonban törvény, annak érvény szerezhet az, aki csak a paragrafusokat nézi, de nem azt, hogy a törvény szelleme a megmentés és nem a tönkretjuttatás.

Ezt a törvényt pedig a jelek szerint a bank jobban ismerte, mint az özvegy és ha ez az ügy tovább bonyolódik, akkor a keservesen szerzett kis bútorra is rámege az özvegynek arra, hogy valamikor jószívűre hallgatott, sőt egész életében nyögött a tartozások és a kellemetlenkedések öződjében...

És mindez azért, mert a 15 holdas törpebirtokost rábeszélte az ügyvéd annak idején egy negyven-ezerpengős cséplőgép vásárlására és ezt a vásárlást, illetve az erre vonatkozó szerződést nem előljáróság előtt kötötték meg.

holott a törvény az előljáróság előtt kötött szerződést ismeri el hitelesnek ilyen nagyszabású hitelvásárlásnál.

Ha ezt a törvényes intézkedést ismerte volna a 15 holdas kisbirtokos, akkor mentesült volna minden fizetés kötelezettségétől és a gyár lehetett volna a vesztes, mely ilyen lelkiismeretlenül a nyakába varrta a kisembernek az aránytalanul

Az idei zivataros időjárás tanulságai

Óriási jégkádokat szenvedtek a gazdák és sajnos még mindig nem vették kellő mértékben igénybe a biztosítási intézményt

A tavasz kezdetén foglalkoztunk a várható időjárással és rámutattunk arra, hogy a folyó évben még zivatarosabb nyárra lehet kilátásunk és a jégverési esetek is szaporodni fognak. Ezt jósolták az időjósok is, akik összehasonlítási munkálatokat végeztek sok évtizedre visszamenőleg az időjárásról és most az egyszer meg kell állapítani, hogy ezeknek az időjósoknak teljes egészükben igazuk volt.

A magunk részéről igyekeztünk a gazdatársadalmat óvni a bajtól, így úgyszólván naponta közöltünk felhívásokat, hogy »terményeit biztosítja jégkárra«. Szolgálatot véltünk teljesíteni gazdaolvásóinknak és amint tudjuk, nagyon sokan ezt a figyelmeztetésünket meg is szívtették, így különösen a kisebb gazdák sokkal nagyobb mértékben vették igénybe az idén a jégkár elleni biztosítási intézményt, mint az előző években tették.

Azok az óriási zivatarok, amelyek az ország minden részében előfordultak, mérhetetlen károkat okoztak a gazdáknak. Természetesen azok, akik óvatosak voltak, biztosítottak, azoknak a kára megterült, de még mindig sok millióra rug az a kár, amelyet a magyar társadalom elszenved azáltal, hogy nem törődik még a figyelmeztetéssel sem, tisztán a jó Istenre bízva, hogy terményeit éppen betakaríthas-

magasárú cséplőgépet. Mindezt hivatalból meg lehetett volna előzni, mivel azonban a törvényt nem ismerte a kisember, a törvényt nem ismerése pedig fel nem ment annak kötelező ereje alól, így tehát befejezetett a valóságos sorstragédia ezen a családon. Bár nem lehetetlen, hogy éppen azon az alapon, hogy a nagy hitelvásárlásnál föltétlen kell a hatósági tudomásulvétel a szerződés érvényességéhez, vajjon nem lehetne valamit tenni.

Egy azonban bizonyos: se 15 hold, se 5 hold nincsen, a cséplőgépnek is vége, sőt tetemes költségeket is kifizettek már a kisemberek...

Ezek után háborgó lelkiismerettel kérdezhettük ennek a kiáltó és égbekiáltó súlyos esetnek a kapcsán,

vajjon a védett birtokokra vonatkozó törvényes rendelkezések nem szorulnak-e ilyen tekintetben revízióra.

A törvény ridég betűje öl, ellenben a törvénynek eredetileg mégis csak az volt a célja, hogy éppen a nehéz helyzetbe önhibájukon kívül katasztrofális körülmények közé jutott embereken segítsen. És a fenti eset kapcsán mégis megtörténhet, hogy a legjobb szándékkal teremtett törvény is ölhet, amit se törvényhozó, se törvényt alkalmazó távolról sem akar. A fenti tények megvizsgálása után tehát a porig sujtott család, a kegydíjnak is alig mondható özvegyi nyugdíjából tengődő kis család sorsát vitte volna előre az öröklött öt hold föld, melyet a fenti fonák körülmények között éppen a védettség és az erre vonatkoztatott rendelkezések vittek el.

Ezt azonban Isten, ember előtt valljuk, soha se célozta, soha se akarta az a törvény, mely elsősorban kisembereket, kis családok védelmét tűzte ki legszébb emberi feladatul...

sa. Már pedig áll az a közmondás, hogy segits magadon, az Isten is megsegít. Ilyen segítség lett volna az idén nagyon sokaknak a jégkár-biztosítás, hogyha ezt az áldásos intézményt igénybe venni el nem mulasztják.

Még mindig sok olyan terménye van a gazdának, amely ki van téve a jégverés esélyeinek, ilyen a szőlő, a dohány, a tengeri stb. biztosítása. A forrnyár magában hordja a zivataros időjárásnak lehetőségét, ezért még mindig helyesen járnak el azok, akik az elfordulható jégkár ellen biztosítás útján védekeznek.

A jégkárbiztosítás fontosságát annyira szükségesnek tartja maga a kormányzat is, hogy gróf Teleki Mihály földművelésügyi miniszter legutóbb kijelentette, hogy megfontolás tárgyává teszi azt is, hogy a jövőben előkészítse a jégkár elleni biztosításnak kötelező bevezetését.

Mindenesetre fontos volna egy ilyen intézkedés, amely azután végleg kizárná, hogy mérhetetlen nemzeti vagyonok pusztuljanak el az által, hogy a gazdatársadalom saját érdekeit sem tartja annyira szem előtt, hogy azt a kézenfekvő védekezést, amely a jégbiztosítás lehetőségében rejlik, a maga javára kellőleg kihasználja.

WANDERER

új típusu személygépkocsik megérkeztek.
Lényeges árleszállítás! Díjtalan próbaút!

Megtekinthetők:

AUTOSALON Piac u. 81

Dr Gulyás Antal a debreceni Gazdasági Akadémia igazgatója

Mint már jelentettük, a debreceni Gazdasági Akadémia igazgatójává dr Gulyás Antal gazdasági akadémiai rendes tanárt, egyetemi magántanárt nevezte ki a földművelésügyi miniszter. Az új igazgató, ki állását folyó hó elsejével elfoglalta, bölcsészdoktor, okl. gazda, a növénytan és növénykörtani tanszék vezetője. Széleskörű oktató és tudományos kutató munkájának elismeréseként tagja az Országos Természettudományi Tanácsnak és e tanács intézőbizottságának, az ösztöndíjtanácsnak, a Tisza István Tudományos Társaságnak, a Deutsche Botanische Gesellschaftnak; gyakorlati működéséből kifolyóan pedig számos kamarai és szakegyesületi bizottságnak. Munkásságából különösen a dohány és burgonya vírusbetegségeiről folytatott kísérletei keltettek külföldön is széles érdeklődést. Dr Gulyás Antal személyében alapos felkészültségű, kiválóan gyakorlati érzékű szakember,

nagyvonalú elismert pedagógus, jeles emberismerő vette át e nagy jövőre hivatott intézmény igazgatását, melynek jelentőségét fokozza az a körülmény, hogy a Felvidék és Kárpátalja hazalértével az egykori kassai gazdasági akadémia munkája — melynek különben egyik tanára volt — túlnyomórésztben a pallagi akadémiaira háruul.

Széles érintkezési köre, külföldi tudományos kapcsolatai, határozott egyénisége biztosítékot nyújtanak arra, hogy az Alföld és Kárpátalja egyetlen önálló mezőgazdasági főiskolájának érdekeit nemcsak megóvja, hanem olyan időszériések közepette, mint a földbirtokepolitika, a bejelentett felső oktatási törvény, a mezőgazdasági kutatás újjászervezésének szükségessége stb. nemcsak gondosan megóvja, hanem minden belső vonatkozásban fejlesztve a legmagasabb színvonalra emeli és elismer-teti.

Az Ipartestület előljárósági üléséről

Ruszin ifjak tanoncokul elhelyezése magyar vidékeken — A magyar iparoscsaládok gyermekeiről is gondoskodni kell — Diszszáslót szerezz be a testület — Vita a kisiparosok szociális helyzetéről

Az elmúlt héten tartotta a debreceni ipartestület előljárósági bavi ülését. Szokásos ünnepélyes keretek között osztották ki a segédleveleket. Ez alkalommal az ünnepi hangba egy más hang is belevetült, mert nyilvánosságra kellett hozni az egyik felszabaduló tanoncnak a tanonciskolában viselt dolgait is.

Galamb Ferenc elnök megemlékezett azokról a felejthetetlen órákról, melyeket a testület képviselői között töltött a dalosnap alkalmából. Beszámolt arról, hogy koszorút helyeztek el a nagyszagos fejedelem sírjára. Bemutatta azt a szép serleget, amelyet az Iparos Dalárda kapott egy plakettel együtt.

Tárgyalták az IPOK két leiratát. Egyik a Budapesten felállítandó iparos ifjúsági otthon gondolatát veti fel. A testület általában sürgősen megoldandónak tartja az iparosok továbbképzésének ügyét és a tanoncoképzés reformját. A mai rendszert nem tartják megfelelőnek. A másik leirat arról szól, hogy ruszin ifjakat magyar vidékeken tanoncokként helyezzenek el. Ezt megelőzőleg részükre otthont állítanak fel, ahol négy polgári iskolai végzettségben részesítenék őket. Az előljáróság magáéva tette a gondolatot, de annak a kívánalmának adott kifejezést, hogy hasonlóan mód adassék szegénysorsú magyar szülők gyermekeinek, elsősorban iparos fiainak

is, hogy ipari pályára megfelelő kiképzést kaphassanak.

Tárgyalta az előljáróság egyik debreceni iparos panasza, melyet a testület aljegyzője ellen adott be. Az előljáróság nem látta a panaszt beigazolvá, ellenben megállapította azt, hogy a panaszos a testület tisztviselőivel szemben nem megfelelő hangot használt. Az elnökség súlyt helyez arra, hogy a tisztviselők a felekkel megfelelő formában érintkezzenek, de hivatalos ügyekben csak a nekik adott felhatalmazás erejéig adhatnak felvilágosítást.

Elhatározta az előljáróság, hogy az ipartestület részére egy diszszáslót fog beszerezni, melyet ünnepélyes keretek között avatnak fel. Bizottság készíti elő az ünnepélyt, az elnökséggel és az iparos MANSz vezetőségével karöltve. Felhívjuk az iparoságot, az iparosok feleségeit és leányait, hogy kapcsolódjanak be a szép akcióba.

Hosszabb vitát váltott ki a cipész és csizmadiaüzemeknek osztályba való sorozására vonatkozó rendelet végrehajtása. Az osztályba sorozástól függ, hogy egyes üzem milyen munkabért köteles fizetni. Többben hangoztatták, hogy a kisiparososztály szociális terhei már szinte kibíratatlanok. Kifogásolták, hogy meghallgatás nélkül raknak vállukra új terheket.

Tovább alkalmazza a testület Hajdu József gyors- és gépirót. Sajnálattal vették tudomásul Tóth

NYARALÁS ELŐTT!

vásároljon nálunk.

Divatárúk

Imprimé	crepe de chine óriási választékban	2-20	1-78
Faháncs imprimé	Goldberger gyártmány	2-40	1-98
Taft	imit schottis kockás szép színekben		1-28
Flocon	vagy gyűrhetetlen vistra pazar választékban	1-55	1-28
Beszövött picé	dívatcsikos, nyári ruhára	1-98	1-68
Mosó voál	szintartó minőség szép mintákban	0-98	0-78
Mosó cloque	Goldberger gyártmány imprimé minták		1-28
Vászon imprimé	szintartó szép mintákban		1-94
Strand creton	új mintákban megbízható minőség	1-25	0-96

Füldőcikkék

Lastex	gumival átszőtt női dressz gyapju 8-80, makkó		5-40
Női dressz	dívat fasonokban linom makkó fonalból	3-75	2-60
Férfi dressz	minden színben és fasonban gyapju 7-50 makkó		3-00
Uszónadrág	minden színben övvel gyapju 6-—, makkó 3-50		1-98
Neiz ing	könnyű nyári viselet makkó fonalból		1-40
Gyermek napozó	piros és kék színben 1-es		0-73
Füldőköppeny	prima színes frötlé 16-—		12-50
Füldőcipő	prima friss gumiból sarkos 3-90, sarok nélküli		1-75
Gumi sapka	új fasonokban, friss áru	0-78	0-25

Női divat

Selyem harisnya	mattnímosszálú műselyemből	1-78	1-48
Shortharisnya	hajszálvékony vagy mattnímosszálú műselyemből	1-95	0-98
Sport sokni	visszahajlós minden színben	0-69	0-45
Kombiné	sármós műselyemből vagy batistból	1-98	1-90
Hálóing	sármós anyagból vagy fehérnemű batistból	5-40	3-60
Ing-nadrág	svájci kötésű műselyemből himzett vagy pikós	1-68	1-58
Selyem ing	himzett elejű sármós műselyem fonalból	2-48	1-38
Táncnadrág	nyitottszálú mattnímosszálú műselyemből	1-48	0-88
Divat kesztyű	tölcséres vagy gombos fazon szép színekben	1-50	1-28

Uri divat

Selyem ing	Attila dívat csikos műselyemből hosszú ujjú rövid ujjú	6-50	5-50
Selyem ing	raye csikos műselyem fonalból hosszú ujjú rövid ujjú	5-50	3-30
Selyem ing	Opalín csikos műselyemből hosszú ujjú rövid ujjú	8-80	7-50
„Sudán“	kötött makkó ing 3-as hosszú ujjú 3-25 rövid ujjú		2-70
„Garam“	áttört kötött ing, könnyű viselet 3-as rövid ujjú		3-20
Kötött ing	minden színben 3-as hosszú ujjú 2-10 rövid ujjú		1-70
Divat sport ing	szintartó puplín vagy puplínlejtő	5-80	3-60
Puplín sport ing	dívat újdonságok szép mintákban	5-80	4-80
Tropical ing	erős cérna anyagból rövid ujjú		4-80

CSILLAG TESTVÉREK

Piac- és Simonffy-utca sarok

András kömüvesszakosztályi elnök lemondását, annál is inkább, mert az iparosérdeknek lelkes harcosa volt. A kömüvesszakma áldozatkész vezetőt vesz el benne. Ugyancsak sajnálattal vették tudomásul Nagy Katalin lemondását fodrásztanonevizsgáztató tagságáról. A fényképész szakosztály ügyeivel kapcsolatban a vizsgálatra kiküldött bizottság jelentést tett, ennek alapján egyeseket az ipartestületi szék elé utalnak. A minimális irányarokat felterjesztik az árkománybizottsághoz jóváhagyás, illetve rendeleti úton való életbeléptetés végett.

Több kisebb ügy megvitatása után az ülés Galamb Ferenc elnök zárószavaival véget ért.

Paplanokat!

Pehelyből, gyapjúból, vattából a legszebbet és olcsóbbat
NAGY GYULA paplanosmester készíti SAS UCCA 2.

Az Apollóban

Ma, vasárnap délután 3, 6, 9 órától folytatólag és UTOLJÁRA:

1. L i l a a k á c

Ágai Igén, Nagy György, Kabos, Biller I., Gózon, Rátkay stb. főszereplésével

2. A c á r n ó

Címszerepben: ELISABETH BERGNER.

HETFŐN délután 6 és 9 órától folytatólagosan először:

1. L e á n y v á g y a k

Fősz.: BETTE DAVIS és ERROL FLYNN.

2. H o l l y w o o d H o t e l

Fősz.: DICK POWELL és ROSEMARY LANE.

Két nyilas képviselő mandátumát megsemmisítette a közigazgatási bíróság

Gróf Pálffy Fidél és Kerekes Béla megválasztása elleni panaszt tárgyalta a közigazgatási bíróság

A közigazgatási bíróság tegnap megkezdte a képviselői mandátumok ellen benyújtott panaszok tárgyalását. Gróf Pálffy Fidél nyilas képviselő mandátuma ellen a belügyminiszter emelt kifogást, miután a választási törvény kimondja, hogy nem lehet országgyűlési képviselővé választani azt, akit nemzetgyalázás, nemzetrágalmozás vétsége, az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről szóló vétség miatt jogerősen elítéltek. A belügyminiszter bejelentése szerint gróf Pálffy Fidél nemzetrágalmozás vétsége miatt jogerősen elítéltek, tehát nem lehetett volna képviselővé választani. A védő azt vitatta, hogy miután a büntetés végrehajtását a törvényszék felfüggesztette, a kizáró ok nem forog fent.

A közigazgatási bíróság gróf Pálffy Fidél megválasztását érvénytelennek nyilvánítja és ezt a képviselőhöz elnökövel közli.

Az ítélet indoklása megállapítja, hogy gróf Pálffy Fidél jogerősen elítéltek a magyar állam és nemzet megbecsülése elleni vétség miatt. Bár az ítéletet háromévi próbaidőre felfüggesztették, azonban ez a jogerős elítélés tényéhez

fűződő kizáró ok fennállását nem érinti. Csupán a kizárás időtartamának kezdőpontját módosítja akként, hogy ilyen esetben a kizárás időtartama a büntetés végrehajtását felfüggesztő ítélet jogerőre emelkedésének napjától kezdődik. A próbaidő lejártá nem jelenti azt, hogy az elítelt mentesül az ítélet egyéb jogkövetkezményei alól, ez alapon gróf Pálffy Fidél mandátumát meg kellett semmisíteni.

Kerekes Béla nyilas képviselő megválasztása ellen is panaszt adtak be azon az alapon, hogy nem volt megválasztható, mert a budapesti büntetőtörvényszék nemzetrágalmozás vétsége miatt jogerősen elítélte. Kerekes Béla megválasztása ellen báró Vay László is kifogást emelt a MEP nevében.

A közigazgatási bíróság ítéletében Kerekes Béla országgyűlési képviselő megválasztását érvénytelennek mondta ki, mert akit nemzetrágalmozás miatt elítéltek, az nem választható meg képviselővé.

A többi kifogásokat a bíróság nem is tárgyalta, mert ennek az említett oknak alapján is meg kellett semmisíteni a képviselő megválasztását.

Mitrovics Gyula egyetemi tanárt munkásságának ötvenedik évfordulóján ünnepli a tudományos világ

A debreceni Tisza István Tudományegyetem egyik kiváló professzora, a magyar tudományos élet kiváló értéke, Mitrovics Gyula egyetemi tanár most érkezett el munkásságának ötvenedik évfordulójához. Ez az út a magyar kultúra, magyar pedagógia fáradszorgú szolgálatában telt el. Ötven évvel ezelőtt akit a kitűnő debreceni tudós a magyar szellemi élet első vonalában, az ötven év alatt jelentős alkotásokat produkált az esztétikai és pedagógiai irodalom terén és jelentősen kivette részét a tudományos élet fellendítéséből is...

Dr. Zombor Zoltán, Mitrovics Gyula tudományos munkásságának egyik legkiválóbb ismertetője írja róla: „A szülői ház és a sárospataki főiskola szellemi, majd a széleskörű tudományos érdeklődés és a nagy elméleti iskolázottság harmonikus összetételéből adta a Mitrovics jellemének a nevelést, lelkének a hivatástudatot, hogy szakmájának művelése mellett szavát hallassa a kultúrpolitikában is. Pályája a gimnáziumi helyettes tanári állástól az egyetemi katedráig s a tanárvizsgáló bizottsági elnökségig, módot adott neki arra, hogy az iskolapolitikának legfőbb problémáit megismerje. A sokoldalú és nagy elméleti iskolázottság nála szerencsésen olvad össze a gyakorlattal, a való élettel. Biztos kézzel mutat rá kultúrpolitikánk egyik nagy problémájára, hogy a nemzetépítő kulturmunka zavartalan folytonossága nincs biztosítva, mert annak legfőbb irányítása a politikai élet hullámzásával állandóan változik. Ezért kívánja a politikai élet hullámzásától lehetőleg függetleníteni a közoktatási rendszerünket s más oldalról a szellemi, de különösen nevelői munka helyes értékelésére nevelni a társadalmat. Magyar fajunk jövője a nemzetnevelés tervszerű, következetes és kitartó munkáján fordul meg: ezt ki-

áltja Mitrovics a magyar társadalom és magyar sors irányítói felé. A kultúrpolitika minden tevékenységi területén hallatja szavát, gondolatrendszer az egész közoktatásügy problémakomplexumát felöleli s az ő sajátos szelleme mindent a magyarság szemüvegén át, a magyar élet szempontjainak megfelelően lát. Mitrovics Gyula kultúrpolitikai nézeteiből nagyon sok az aktív megvalósulás útjára került” — írja Zombor Zoltán dr.

Mitrovics Gyula szellemi nagysága előtt őszinte tisztelettel és csodálattal áll meg munkásságának félszázados fordulóján a magyar szellemi élet minden jelentős képviselője és az ifjúság egyaránt. Félvszázados munkássága alkalmából Zombor Zoltán dr., Vajthó László, Faragó Tibor, Baránszky Jób László és Boda Zoltán szerkesztésében tiszteletére 700 oldalas, hatalmas emlékkönyvet adtak ki, mely terjedelmes önálló tudományos értékeket tartalmaz a bölcsélet, lélektan, esztétika, irodalomtörténet és a pedagógia köréből az idevonatkozó szakirodalom nagy magyar reprezentánsainak tollából. Mitrovics Gyula öt évtizedet felölelő munkássága pedig a magyar szellemi élet asztalán egyik legsúlyosabb, legmegbecsülendőbb értékünket jelenti.

900 vasúti tisztviselő kinevezése

A m. kir. Államvasutak hivatalos lapjának júl. 1-i száma közli az államvasúti tisztviselők kinevezését, illetve előléptetését. A hivatalos lap szerint mintegy 900 tisztviselő lépett elő júl. 1-től kezdve.

ERŐ, egészség a nagyerdei strand!

Nagy siker mellett folyik a teniszverseny

A DEAC teniszversenye teljes siker jegyében folyik. A szombati versenyen megjelent Lossonczy István főispán is feleségével együtt és a társadalom színeje.

Hatalmas mezőny, erős gárda indul, a főváros és vidék legjobbjai.

A versenyen az esélyesek erős küzdelem után győztek, meglepetés dr Gallnerné veresége a kitűnő Hirmann Lenkétől.

Részletes eredmények:

Férfi egyesben dr Ferenecz (Budapest)—dr Várady-Brenner (NyLTC) 4:6, 6:3, 6:3. Váardy igen jól játszott, majdnem meglepetést esínált. Szentpéteri—Fülöp 6:2, 6:3, Mankovich—Psikert 6:2, 6:2, Pető—dr Radvánszky 6:4, 6:0, dr Ferenecz—Bartos II. 6:0, 6:1, Szentpéteri—Mankovich 7:5, 7:5, Frigyesy—Straub 6:1, 0:6, 6:1, Pető—

Csató 6:1, 7:5.

Az elődöntőben Ferenecz (Budapest)—Szentpéteri (Sznopek), illetve Pető—Frigyesy találkozik.

A női egyesben Medveczky Sára (Budapest)—Darkó Irén (DEAC) 6:3, 6:0, Fejér Sári (BEAC)—Oeskai Eugénia (MAC) 6:2, 6:3, Szilvássy Edith (BEAC)—Szemereyné (Szolnok) 6:1, 6:0, Hirmann Lenke—Gallnerné 1:6, 6:4, 6:2.

A döntőbe Szilvássy Edith került, ellenfele a Hirmann—Medveczky mérkőzés győztese lesz.

A férfi párosban, vegyes párosban még nem alakult ki a verseny.

A verseny vasárnap délelőtt hét órától folyik, akkor folytatják. A döntőkre vasárnap délután 3 órakor kerül sor.

A verseny a DEAC pályákon van.

Kellemes szórakozóhellyel gazdagodott Debrecen: megnyílt Keszthelyi Mihályné sörözője és borozója a Péterfia utca 48 szám alatt

Debrecen egy újabb kellemes szórakozóhellyel gazdagodott:

tegnap este megnyílt a Péterfia utca 48. szám alatt Keszthelyi Mihályné sörözője és borozója.

Az új szórakozóhely rövid idő alatt népszerű találozóhelye lesz a polgári társadalomnak. Két szép, ízléssel berendezett ragyogóan tiszta és ami a kánikulai hőségben nem utolsósorban fontos, pompás hűtős helyiség várja a vendégeket, akik már a megnyitás napján nagyszámban keresték fel Keszthelyi Mihályné sörözőjét és borozóját.

A gyors népszerűség titka a kitűnő, figyelmes kiszolgálás mellett a pompás italokban és az árak olcsóságában rejlik.

Elsőrangú sörök, jobbál jobb kecskeméti és ceglédi borok a legkülönbözőbb évjáratokból állnak a közönség rendelkezésére. A tulaj-

donos olyan hatalmas mennyiséget kötött le a kitűnő minőségű italokból, hogy éveken keresztül ugyanazzal a fajtájú itallal szolgálhat vendégeinek, amellyel, hogy a különböző borokból hatalmas választék áll rendelkezésre. Kihordásra a bor még a vendéglői árnál is olcsóbban kapható.

A tágas, magyaros ízléssel berendezett helyiségben hangulatos rádiózene mellett fogyasztják a vendégek a jégbeült, pompás italokat. Hideg ételek is olcsó áron kaphatók a jó polgári italmérésben, mely minden bizonnyal a keresztény középosztály egyik kedvelt találkozóhelye lesz.

Keszthelyi Mihályné sörözője és borozója kitűnő italaival, tökéletes kiszolgálással és ami elsősorban fontos: olcsóságával rövid idő alatt nagy népszerűségnek fog örvendeni Debrecen szórakozóvágyó társaságai körében.

Rendelet a bércséplő-ipar gyakorlásáról

Budapest, július 1. (MTI.) A Budapesti Közlöny holnapi számában a bércséplő ipar gyakorlásáról szóló rendelet fog megjelenni. A rendelettel kapcsolatban illetékes helyről az alábbi tájékoztatást adták ki:

A 12.859—939. számú rendelet szerint a bércséplő ipar gyakorlására csak az kaphat iparigazolványt, aki az ipar gyakorlásához megkívánt általános kellékeken felül, vagy lokomobil és cséplőgépkezelői tanfolyam, vagy cséplő-és vetőmagtisztító gépkezelői tanfolyam, vagy a földművelésügyi miniszter engedélyével rendezett mezőgazdasági gépkezelői tanfolyam valamelyikének sikeres elvégzését és községi előjárósági bizonyítvánnyal azt a körülményt igazolja, hogy legalább három hónapon át cséplési gyakorlatot folytatott. Akinek Kovács, szerszámkovács, vagy lakatos, műlakatos, épületfelvasaló és géplakatosipar önálló gyakorlásához szükséges képesítése van, az előző bekezdésben felsorolt tanfolyamok valamelyi-

kének sikeres elvégzésén felül csak egyhavi cséplési gyakorlatot tartozik községi előjárósági bizonyítvánnyal igazolni.

Ezek a rendelkezések a cséplőgépek kezelésére irányadó szabályokat nem érintenek. Azok, akik a bércséplő ipar gyakorlására a rendelet hatálybalépése előtt nyertek iparigazolványt, iparukat továbbra is gyakorolhatják.

Ezek a rendelkezések önként értendően csak iparszerű cséplés, vagy bércséplés gyakorlására vonatkoznak, mivel annak a mezőgazdasági termelőnek a tevékenységét, aki kizáróan vagy túlnyomórészt saját terményeit cséplji ki, az ipari közigazgatási jogelvek szerint nem lehet iparüzésnek tekinteni.

Az arc igazi szépségét a szépen fésült haj emeli ki. Haját ápoltsassa, fésültesse Adámmal. Rencez üzlet, Kossuth u. 4. Városház épület.

Egy drávafoki telepes házat felépítették a debreceni diákok

(Tudósítás Drávafokról.)

Előkészületek és indulás.

Május elején egy angol órán nagy esemény történt a VII. B-ben. Feladatot bízta ránk, nem angol verseket kellett megtanulni, hanem azt kérdezte tőlünk Csorba tanár úr, elvállalná-e az osztály, hogy a nyári szünidőben felépítse egy dunántúli telepes család házát. Arról volt szó, hogy segítsünk egy magyar testvérünkön. Segítsünk neki elviselhetőbbé tenni új életének kezdeti nehézségeit azzal, hogy azt a rossz kis viskót, amit vett, megnagyobbítsuk, átalakítsuk és lakhatóvá tegyük családja számára. Az egész osztály örömmel vállalta a munkát. Csak azoknak fájt a szívük, hogy nem jöhetnek velünk, akiknek a nyári vakációjára már mással volt lefoglalva.

Igy kezdődött meg a házépítés tervezése 23 fiú szívében. Túljutottunk a vizsgákon s a terveink megvalósultak. Június 18-án, vasárnap délelőtt összegyűlt a kis csapat az iskola udvarán. Dr. Péter Zoltán igazgató úr búcsúztatott el bennünket: Arra gondoljatok, hogy a tisztántúli magyarságot képviselitek az Ormánságon s legyetek mindenütt méltók az ősi Kollégiumhoz. Megfogadtuk, meg is tartottuk minden szavát s akkor lett legnagyobb az örömünk, mikor nemzetiszínű zászlónk alatt beszállhattunk a vonatba, amely elindult velünk a Dunántúl felé.

Utazás és megérkezés Drávafokra.

Pestig mentünk vonaton, innen pedig hajón Bajjára. Míg a hajó indulására várakoztunk, sétáltunk a kivilágított Dunaparton. A Duna partján millió villany, a kivilágított Gellért-hegy és a Citadella gyönyörű látványt nyújtott a távolodó hajóról. Egész éjjel a hajón voltunk. Alvásról nem nagyon lehetett szó, legfeljebb egy pár óráig. A nap feljöttét már mindenki vidáman fogadta. S mintha csak egész éjjel aludtunk volna, frissen érkezünk meg Bajjára.

Még aznap délután befutott velünk a vonat Drávafokra. Megérkezett a 23 diák Csorba András, Czuna Ferenc és dr. Sinka Lajos tanár urak vezetése alatt. Velünk volt Czuna tanár úr felesége is. Komlósi Ernő tiszteletes úr kint várt bennünket az állomáson s elvezetett lakásunkra. El voltunk fáradva a szokatlanul hosszú utazástól, de azért vidám nótaszóval mentünk be a faluba. Minden kapuba kijöttek az emberek s vidáman köszöntöttek a diákoknak, akik eljöttek dolgozni az ő kis falujukba.

Megkezdődik a munka.

Másnap reggel már meg is kezdődött a munka. Egy kőművesmesternek a vezetése alatt dolgoztunk. Hányan voltak köztünk, akik talán még a téglalabdát sem próbálták meg s most jókedvvel cipellék a nagy malteres ládákat, vagy a hatalmas gerendákat, amit csak hárman-négyen tudtak nehezen arrább tenni. Kivette mindenki becsületesen részt a munkából. Ha valamire önként kellett vállalkozni, szinte mindenki jelentkezett egyszerre. Nehéz a nehéz munka elfárasztotta egy kicsit a fiatal munkásokat. Ilyenkor aztán a nótához folyamodtunk. A szívvel-lellettel gyönyörködött szép magyar nóták visszaadták elfáradt tagjainkba az erőt. Nótaszóval tértünk haza minden este. Őt napig dolgoztunk a háznál s nagy munka volt, amit elvégeztünk. Szétbontottunk egy ölat s levereltünk két közfalat. Mikor pedig készen voltunk a bontásokkal, hozzáfoglunk az építéshez. Egy közfalat, egy kéményt és egy 7.50x5.00 méteres istállót építettünk fel s felraktuk rá a cserépet is. Az volt a legnagyobb munka, mikor 8 fiú másfél óra alatt 3700 téglát rakott ki egy vasúti kocsiból.

A drávafokiak.

Az az öröm és szeretet, amellyel fo-

gadtak bennünket a falubeliek, nem vált közömbössé az egész hét hét alatt, még csak jobban megszerettük egymást. Mindent megkaptunk, amit kértünk. Különösen a nagytiszteletű asszony látta el mindennel a konyhánkat. Olyan kedvesek s olyan jók voltak az emberek, hogy úgy gondoljuk, csak falun lehetnek ilyenek.

A tábor eseményei.

Minden nap csendesen telt el munkával s mindig történtek apró dolgok, amik felvidítottak bennünket. Egyik nap falbontás közben előkerült egy patkány. Nagy hajsza indult meg utána. Végre is az egyik fiúnak rettentő küzdelmek között sikerült megölnie. Olyan nagy lett az öröm, hogy vállunkra emeltük a nap hőstét. Egyik este szalonnát sütöttünk, utána kint daloltunk a kert végén s odagyűlt az egész falu. Ők is daloltak s megtanítottak bennünket egy pár szép drávafoki nótára.

Szombaton délre befejeztük a munkát. Délután felültünk három nagy szekérré és elindultunk a Dráva felé, hogy a hét porát lemossuk magunkról. A Dráva mellett nagyon jól éreztük volna magunkat, ha nem bánt az a gondolat, hogy nem mehetünk át a túlsó partra, mert az odaát lévő magyar föld már Jugoszláviához tartozik. Este jó kedvvel tértünk haza és két fiú a „Messze van a hazám ide, a kanyargós Tisza vize...” dallamára írt egy új verset, hogy megörökítsük a drávafoki napokat, a munka utáni pihenőt és az éjszakai pokrocozásokat. Drávafoki hálószoba, drávafoki hálószoba. Csak két ajtó van rajta Debreceni gimnazisták, nyolcadikos gimnazisták. Egy hete benne laknak Hogyha feljön a holdvilág, alszik valahány

Ameddig ki nem megy onnan a három tanár,

De ha kimegy mind a három Pokrócot ragad huszonhárom Verik egymást hajnalig.

Utolsó drávafoki napunk.

Dolgos napok és kedves esték után érkezünk el az utolsó vasárnaphoz. Délelőtt istentiszteleten voltunk, utána pedig a tisztelők rendezett konferencián vettünk részt. Komlósi tiszteletes úr mondott megnyitói beszédet. Szavaiból újra éreztük azt az őszinte szeretetet, amellyel az egész falu népe viseltetett irántunk. Utána dr. Sinka Lajos és Csorba András tanár urak beszéltek az ősi Kollégiumról és a mi küldetésünkről. Végül 22 diáktársunk nevében Balássy Zoltán búcsúzott el a drávafokiaktól. Ebéd után igen kellemes meglepetés ért bennünket, a drávafoki lányok kerestek fel bennünket kezükben hatalmas tál tésztaikkal.

Délután 3 órakor kezdődött a vasárnap nagy eseménye. Atlétikai viadal és futbalmeccs. A komoly versenyeket tréfas számokkal tüzdeltük tele. Közlőhúzás, zsákbaütés és négykézlős mászó verseny. Négy atlétikai szám volt: 100, 200 m-es síkfutás. Mindkettőben két debreceni: Horváth és Balási volt az első kettő. Az 1500 m-t Cseréi Imre nyerte, szintén debreceni diák és megnyertük még a 4x100 méteres síftétát (Horváth, Deák, Cseréi, Balássy) is. A futbalmeccset 6:0 arányban fölényesen nyertük. Tőkés 3, Deák 2, Hajócki 1 gólt rúgott. Az egész sportdélutánt Czuna Ferenc tanár úr rendezte és vezette.

Este még utoljára együtt daloltunk a drávafoki fiatalokkal s aztán végleg búcsút vettünk tőlünk. Fájt a szívünk, hogy ilyen hamar el kellett mennünk, de megfogadtuk magunkban, hogy sohasem fogjuk elfelejteni ezt a gyönyörű hetet.

Balássy Zoltán VIII. b.

A VILAG legolcsóbb fürdője a nagyerdei strand. Használja ki!

Okosan

vásároljon!

Vigyázzon

a minőségre!

Válogasson

nagy raktárból!

Teljes választékot nyújtunk a legjobb minőségű férfi ruhákban. Lenvászon öltönyök saját készítés, házilag P 21-80 avatva

Nem tömegmunka!

Fehér és krémszínű poróz öltönyök. Tropical öltönyök minden létező színben, a legszebb csíkos és kockás mintákban.

Női imprimé ruhák, strand pongyolák különleges anyagokból

Selyemfényű vászon kosztümök

Lenvászon női kosztümök P 21-80

Jó minőség, nagy választék, olcsó szabott árak

Magyar Ruháipar

Debrecen Bika szálló épület

Debrecenben él Csomor Balázs, a legnagyobb magyar céllövő tehetség

Ujabb országos sikereket ért el a fiatal lövész bajnok, aki már három országos bajnokságot szerezve hozott dicsőséget Debrecenne

A magyar élet fáján egyre szebb, gazdagabb értékek, tehetségek bimbóznak fel. A magyar faj kiapadhatatlan zsenialitása két kézzel szórja a tehetségek aranyát ezen a vérrel áztatott földön, gyönyörű elégtételül a sors mostohaságáért.

Csomor Balázs.

Ezeket el kell mondanunk, amikor Csomor Balásznak, ennek a nagyszerű fiatal debreceni tehetségnek újabb sikeréről megemlékezünk. A levele parancsnokság szűkszavú hivatalos jelentése alapján már beszámoltunk róla, hogy Csomor Balázs 1050 induló közül Magyarország 1939. évi országos levele bajnoka lett úgy az egységes, mint nemzetközi versenyszámban. Ezzel a kettős diadallal nemcsak elsőrangú leveleintézményünknek, hanem Debrecen városának is dicsőséget szerzett és az 1936-ban elért első helyezésével már a harmadik országos bajnokságot szerezte meg.

A „Debrecen” munkatársa a nagyszerű győzelem után lakásán kereste fel Csomor Balászt. A hatalmas termetű, kedves mosolygós arcú fiatal bajnok termetre is remek példány, diadalmas felszökkenése a magyar fajnak. Szerényen hártja el szerencsekívánatainkat és igyekszik minden érdemet leveleintézményünkre hártani.

— Tessék elhinni — mondja jó magyaros arcú a fiatal sugárzó mosolyával. — mi, a mai fiatalság tagjai a legtöbbet a leveleintézménynek köszönhetjük, ahol szeretettel karolnak fel bennünket, meglátják, mire van hajlamunk és igyekeznek mindent kihozni az emberből. Ahol pedig olyan példaadó, nemes vezető van, mint nálunk Martinovits István ezredes, városi katonai parancsnok úr, ott könnyű nekünk eredményeket elérni. Mindig magunkon éreztük tekintetét, teljes megértéssel és szeretettel volt irántunk és alig van közöttünk valaki, aki ne érezte volna támogatását, aki ne az ő buzdításából szerezte volna a lelkesedés tüzeit. De nagy hálával tartozunk Kovács Dániel alezredes úrnak, továbbá Székely János, Póterffy Jenő és vitéz Udvarhelyi Béla főoktató uraknak, akik kísérőink is voltak.

A verseny lefolyása felől kérdezzük Csomor Balászt.

— Nem a legjobb auspiciummal indultam a versenyre — mondja. — Előzőleg Budapesten három hónapos filmtanfolyamot vettem részt, melyet sikerrel elvégeztem. A kemény tanulás miatt azonban bizony ott nem értem rá trenírozni és mikor hazajöttem,

már csak rövid pár hét maradt az előkészületekre. Szinte edzés nélkül megnyertem június 7-én egy versenyt Debrecenben és két hét múlva már indulunk 13-an kísérőinkkel együtt a budapesti országos bajnokságra, mely mindig nivós szokott lenni, hiszen a katonai tisztikart és olimpiai keretet kivéve, a levelel az ország legjobb lövői, amit a fiatal, levelesorból kikerült katonák már a kárpátaljai harcokban bebizonyítottak, ahol még én, sajnos, nem vehettem részt.

— Csapatunk a nemzetközi számban biztosította az abszolút győzelmet, a másik „egységes” versenyszámban pedig a harmadik helyezést. Aztán jöttek az egyéni versenyek. Lelőttem és az utolsó percig nem tudtam, hogy mi az eredmény. Leírhatatlan volt tehát az örömem, mikor kihírdették, hogy „Csomor Balázs Magyarország 1939. évi levele céllövő bajnoka.” Bajnoki aranyérmemet és tiszteletdíjamat átvéve, helyemre mentem, de alig értem ide, amikor már hirdették: „A nemzetközi egyéni versenyszámban az 1939. évi országos bajnok Csomor Balázs Debrecen, Mátyás király Levele Egyesület.” A vidéki fiúk óriási tombolással üdvözölték győzelmünket, én pedig nagyon boldog voltam, hogy meghálálhattam vezetőink támogatását és dicsőséget hozhattunk Debrecen városára.

A jövő tervek felől érdeklődtünk a fiatal magyar tehetségtől.

— A terveim? — mondja. — Mint mondtam, sikerrel elvégeztem a mozi-üzemvezetési tanfolyamot, mely feljogosít titkári vagy igazgatói állás betöltésére is. Nagyon szeretnék a filmszakmában elhelyezkedni, ahol kedvemre dolgozhatnék. Ebben a szakmában nőttek fel, sok elgondoláson van, amit szeretnék megvalósítani, ha sikerülne... Közben ősszel teljesedik nagy álmom: megkezdhetem hazafias kötelességem teljesítését, katonai szolgálatomat. Nagyon boldog vagyok, ha arra gondolok, én lélekben gyermekkorom óta katonának éreztem magamat és nagyon lesújtott, hogy a kárpátaljai harcokban még nem vehettem részt... Öt-hat nyáron át kerékpáron bejárjam az országot, ismerem népeimet, fajtámat és boldogan vállalom értelem minden kötelességteljesítést. Dolgozni szeretnék és ha szabad egy ilyen siker után valamit kérné, én nem kérek mást, csak hogy munkát adjanak, hogy végezhessem továbbra is kötelességemet azon a poszton, ahova odaállít az élet.

Egy nagyráhatott tehetség zengő hangja esendül ki Csomor Balázs szavából. Addig nem kell féltetni a magyarságot, amíg ilyen értékei vannak. Azonban fel kell hívunk az illetékesek figyelmét arra, hogy Csomor Balázs személyében Debrecenben él a legnagyobb magyar céllövőtehetség. A közeledő olimpiász szempontjából nem lehet közömbös nemzeti érdekből, hogy Csomor Balázs a legjobb formában kerülhessen ki a nemzetek küzdelmére. Szakértők véleménye szerint ez a fiatal magyar tehetség megfelelő körülmények között csodálatos nagy teljesítményekre hivatott. Fel kell rá figyelniünk és nem szabad engedni elszikkadni.

Érdekes egyébként, hogy a Csomor-családban több kitűnő céllövő van. Maga Csomor Gyula moztulajdonos, törvényhatósági bizottsági tag, aki édesapja a fiatal bajnoknak, szintén kitűnő céllövő, aki fiatal korában nagyszerű eredményeket ért el. Nemesszívű áldozatkészsége juttatta a

leventéknek ezt a fedett helyiséget, melyben télen is folytathatják a céllövőgyakorlatokat s nem egy levelekarriert ott bontakozott ki a Csomor Gyula által ajándékozott fedett helyiségben. De remek tehetség Csomor Tamás is, a fiatalabbik Csomor fiú, aki most elfoglaltsága miatt nem indulhatott a versenyen és Debrecen legjobb

női céllövője szintén a Csomor-család tagja, Csomor Kató. De nagyszerű céllövő Czabáné Csomor Etus is.

Csomor Balázs tehetsége pedig, ez a nagyszerű magyar képesség, mely itt bontakozott ki Debrecenben, megérdemli, hogy észrevegyék és támogassák, mert ez a fiatal értékünk még sok dicsőséget szerez Debrecen városának.

VASÁRNAPI TÜKÖR

Írja: HEGYALJAI KISS GEZA

Debreceni dalárdák

A múlt vasárnapi Tükörben arról írtam, hogy az emberek általában jobban szeretik a verset, mint gondolják. Kis olvas verset? — kérdezik sokan kiábrándultan. Ki olvas verset? — ebben a kérdésben benne lehet a felelet, hogy nagyon kevesen. Másiként hangzik a felelet, ha úgy teszük fel a kérdést, hogy ki hallgat verset? Így már sokkal többen. Mert szívesen hallgatják a verset, mint szépen előadott szavalt darabot. És még szívesebben hallgatják a verset, mint énekszöveget, vagy mint az énekkarok szép előadásában gyönyörködtetve hangzó összhangzatos darabot.

Debrecenben feltűnően sok az énekkar. Ez is arra val, hogy itt szeretik a költői és zeneköltői szépséges alkotásokat. Áldott emlékü professzor volt az, aki először gyűjtötte énekkarba a Kollégium diákjait és először honosította meg az összhangzatos éneklést az Alma Mater fiai között.

Néhány héttel ezelőtt két mágasztos ünnepélyen gyönyörködhettek a zene kedvelői a műsorra került művek szépségében. Az egyik ünnepély volt a Kántus fennállásának 200 éves jubileumi ünnep. Amit a költő szépen elgondolt és szépen kifejezett, azt a szólóénekes és az énekkar a legművészebb és leggyönyörködtetőbb formában tárta a közönség elé.

A második szép ünnepély volt a Kodály Magyar Zsoltárának az előadása. A rádió hallgatói is tökéletes művelésben részesültek azon a tavaszi vasárnap délután, amelyen a zene vette át a szót, hogy a megértő emberi lelket boldog elragadtatásban, az áhitat szárnyán emelje abba a magasságba, ahova csak a beavatottak juthatnak be ünnepi pillanatokban.

A legrégibb énekkaron, a Kollégiumi Kántuson kívül egész sor énekkar áll fenn Debrecenben, amely szintén több évtizedes munkásságra tekinthet vissza. Úgy a Kossuth Dalkörnek, mint a Petőfi Dalárdának megvannak a maga fanatikus lelkes tagjai és bizonyára így a többi debreceni énekkarnak is. Ezeknek az énekkaroknak meg van az a nagy érdeme, hogy nemcsak a tanuló ifjúság körében terjesztik a dal szeretetét évről évre és nemzedékről nemzedékre, mint a Kántus, hanem a más foglalkozású emberek és társadalmi osztályok tagjai között.

Debrecen középpontja szokott lenni az országos dalosversenyeknek. Az ország megnagyobbodásával most már az a szerep is vár Debrecenre, hogy az ő énekkarai menjenek a hazáért vidékekre és a magyar dal szépségeivel fordítsák a szíveket a régi baka felé. Csak örömmel hallhatjuk, ha egyik-másik énekkarunk ilyen útra vállalkozik.

Sokan a férfi-karnak a barátai. Mások tisztán nő-énekkaroknak lehetnek a hívei. Vagyunk azonban olyanok is, akik úgy vélik, hogy a vegyeskarok is nagyon szépek. Debrecenben például egy gyönyörű vegyeskart lehetne formálni, ha a református egyház 95 vagy 99 tanerőjét képeznék ki egy állandó vegyeskarrá. Még szebb lenne, ha a tanárok és tanárnők közül hozzájuk vennék a zeneértőket.

És lehetne még egy vegyeskart alkotni Debrecenben, amely igazán egyike lehetne a legelsőeknek az egész országban. Ez lenne a népközlés gyermekek vegyeskara. Láttunk ebből mu-

tatót május végén. Szendy Tihamér hegedűművész hosszú ujjai jeleket írtak a levegőbe és a gyermekek összehozták kara szebbnél-szebb vallásos és hazafias énekek és dalok előadásával ragadtak el a megleltetek lelkét.

Csak ebből a felhozott néhány példából is láthatjuk, hogy milyen lehetőségek állnak előttünk a zenekultúra terén. Azon a helyen, ahol az ifjak énekkara, a Kántus tekint vissza több százados multra, a legjobb mintakép áll előttünk abban a tekintetben, hogy mit tehetünk a dal-költészetért és a saját képességeink kifejlesztésért.

Mindig voltak Debrecenben, akik szerették a dalt. Szeretjük kétféleképpen nyilvánulni. Részt úgy, hogy sok fáradsággal megtanulták az énekkar számára átírt darabokat. Részt úgy, hogy hallgatták és élvezték a költők lelkének megnyilvánulásait énekkari előadásban.

Dalostestvéri szívvel kívánjuk, hogy a debreceni dalárdák még soká-soká legyenek nemesítésére a dalokat kedvelő magyar közönségnek!

Gázalarcbélyegek forgalombahozatala Debrecen város területén

A m. kir. belügyminiszter úr 52.076—1939. V. a. számú rendeletével engedélyezte Debrecenben a 2 fillér értékű gázalarcos bélyegek forgalomba hozatalát azon célból, hogy a befolyó pénzen a szegények részére gázalarcok szereztesse be, azok a szegények között szétosztassanak. Debrecen városában a Légóalmi Liga Csoportjához már megérkeztek a gázalarcos bélyegek, s azok szétosztása az üzletekben meg is kezdődött. A 2 filléres bélyegek szétosztására Debrecen városának jótékonykodásairól ismert úrinői vállalkoztak, s pár nap alatt igen szép eredményt értek el. 100.000-nél több bélyeget sikerült elhelyezniük. A 2 filléres bélyegekből befolyó pénzüsség a debreceni szegények részére kiosztandó gázalarcok vásárlására fordítatik. A L. L. debreceni csoport Elnöksége felkéri az üzletlajdonosokat, vezetőket, fogadják szívesen az önzetlenül fáradozó, munkálkodó úrinőket, jegyezzenek minél több bélyeget. Egyben felkéri az elnökség Debrecen város vásárló közönségét, hogy a felajánló üzletlajdonosoktól a csekély értékű bélyeget fogadják el és fillérekkel segítsék elő, tegyék lehetővé, hogy Debrecen város szegényei ingyenes gázalarcokhoz juthassanak.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap:

3—5—7—9 órákor:

„BULU, A FEHÉR TIGRIS”
Híradó. — Rajzfilm.

*

Szerdán:

Beethoven szerelme és Hyppolit.

Kassai emlékek visszhangja

Azok a Mester-utcai leánykörtagok, kik résztvettek az Egyesült Keresztény Leányegyesületek kassai konferenciáján, életük legszebb emlékei között őrzik meg ennek az áldásos közönségnek felemelő tanulságait. Látni örömeiket, mely csillogó szemükben, kipirult arcuk mosolyában ég, mikor erről emlékeznek, önkéntelen nagyot dobban szívünk, s velük örvendezünk. Ha együttérzéssel hallgatjuk elbeszéléseiket a konferencián hallottakról, érzékelte és látott eseményekről, hálát adunk a jó Istennek kegyelmes jóságáért, hogy a trianoni átkos szétválasztás után született és felszedült első nemzedék is már megérte az elrabolt részek egyikeként, a Felvidéknek visszaesatolását.

Úgy indultak átunk ezek a kedves debreceni leányok, a mi nagyleányaink a délibábos Nagylortobágy mellől, mint zarándokok. Lelkük mely áhitával imádkozva, zsoltárokat énekelve, hozsanna-za mentek a vérről és könynyel szentelt Felvidékre, amely újra a miénk. Meglepetésük pereről-perere fokozódott. Mikor megmutatták hűl: helyét a néhai trianoni határvonainak, leírhatatlan kitörő örömmel esendül fel ajkukon: Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország!... zengő dallama s repült, szállt a kék mennybolt felé, miőt hálaadó himnusz megtartó jó Atyánkhoz!

Az a sok szépséget, mely elébük tárult hegycsúcsokon, völgyben, fákban, vizekben, a városokban, szívük, szemük lelkes szomjúsággal itta s felejtethetetlenül lelkükbe vésődött. A konferenciák nagy erősségei a hitelet fejlesztésének. Nagyon szükségesek különösen a kritikus korban levő serdült ifjúságnak. Szükségesek a lelki életre az ott elhangzott krisztusi szelíd írtelmek, figyelemfelkeltések, bölcs tanítások, melyek mindig felemelők, erkölcsi vonatkozásban is és lebilincselően szépek.

Az Egyesült Keresztény Leányegyesületek egyik vonzó ereje, hogy konferenciáját minden évben más helyen rendezik. Nagy előny ez, mert tanulságos ismereteket is nyújt nemzeti szempontból. A kassai konferencián Kolozsvár is képviseltette Leánykörét egy küldöttel. Könnyekig megható az a mély gyöngédség, szeretet, mellyel leányaink körülvették a kolozsvári küldöttet, mintha egész szép Erdélyünket ölelték volna szívükre! A küldött megígértette a lányokkal, miután meghívta őket, hogy 1940-ben már Kolozsváron rendezik a konferenciát, mindnyájan ott legyenek, eljöjjenek! — a kedves, kincses Kolozsvárra. Kassa város lakossága valláskülönbség nélkül segítségére sietett a leányoknak, szeretettel támogatták őket, előzékenyen állottak rendelkezésükre. Ötvenöt város és falu leányai gyűltek össze, körülbelül negyedszázán a kassai leányokkal együtt. Kiváló előadók tanításai tették értékesé a konferenciát, mely után kirándulásra vitték őket. Elzarándokoltak a nagy fejedelem, II. Rákóczi Ferencnek a Dómban nyugvó porréseibe. Szép és megható jelenet volt a sorokban menetelő sok fehér ruhás ifjú leány. Kassa lakossága a gyalogjárón szorongott, amerre csak haladtak a lányok és sokan könnyekre fakadtak a szép látványon. Az első sor négy leánya vitte a hatalmas, gyönyörű koszorút a fejedelem kőkoporsójára. A Mester-utcai Leánykör nevében Bordás Marika leánykörtag mezei virágból művésziessé költött csokrot helyezett a síremlékre, mely színes szépségével szerényen simult az áldott hamvakat rejtő fehér kőkoporsóra.

Sok kedves emlékekkel tértek haza a mi kedves leányaink, majd ősszel, mikor a leánykört munka újra megindult, szeretetvendégség keretében mondják el, a fáradságtalan kedves Juliska néni és leányok, a kassai konferencia és kirándulások élményeit. Beszélnek Kassaról, Krasznahorkavárról... mert ott is voltak.
Dr. Boér Károlyné.

Vitárius Sándor Amerikába utazott

Vitárius Sándor, ismert debreceni orvosi kötszerész-mester ma nagy útra indult. Hamburgba utazik, hol a jövő héten hajóra száll és Amerikába megy. Elbeszélgettünk útja előtt a kintinó debreceni iparossal és kereskedővel. Elmondta, hogy amerikai útja után visszatérőben felkeresi mindazokat a külföldi helyeket, ahol fiatal éveiben megfordult. Vitárius Sándor pályafutása nagyon érdekes és jellemzője annak a tudás- és ismeretvágyának, mely a multban ellőttötte a magyar iparos ifjúságot. 17 éves korában itt-hont felszabadulása után már Németországba utazott világot látni és főleg azért, hogy szakmájában minél jobban kiképezze magát. A Majna melletti Frankfurtban, majd Hamburgban dolgozott 18 éves korában, 19 éves korában Berlinben, majd Brüsszelben, huszadik életévét Svájcban tölti. Mindezt megbeszélte és szerette. Huszonegy éves korában hazajött sorozásra és beállt katonának Bécsben. A kiképzés után szakmájának megfelelően a bécsi I. katonakórház sebészeti osztályán kapott beosztást. Tudásával és lelkiismeretes szolgálatával úgy ki-tüntette magát, hogy a kórházparancs-

nokság legteljesebb elismerését nyerte el. A bécsi kórház a Monarchia legnagyobb katonai kórháza volt és bizony nem kis dolog volt az, hogy a magyar ifjúság részeseit dícséretben a kórház többszáz főnyi személyzete előtt.

Vitárius Sándornak két testvére volt, akik kimentek Amerikába és ott csináltak fényes karriert. Családi tradícióból megállapodtak, hogy legalább egy Vitárius Debrecenbe tér vissza. Így Vitárius Sándor leszerelése után hazajött és itt nyitott műhelyt és üzletet, mellyel jó hírnevet szerzett magának.

Newyorkban élő testvére invitálta most Vitárius Sándort látogatáshoz az ottani vllágiállításra. Vitárius Sándor Béla fiával kelt útra, aki most végezte a gimnázium 7-ik osztályát. Nemesak rokonai látogatás a célja, hanem az is, hogy szakmájában tapasztalatokat gyűjtsön és az amerikai kötszerszakma újításait tanulmányozza. Sajnos, a mult hetekben betegség támadta meg, de szerencsésen felépült és erős akaraterejére jellemző, hogy a világot se mondott volna le a nagy útról. Vitárius Sándor szeptember végén tér vissza Debrecenbe.

Repülés

Holnap megkezdődik a debreceni ifjak pilótakiképzése

A debreceni ifjúságnak, melynek egy része arra szánta el magát, hogy a repülőhadserégnél teljesít majd szolgálatot, nagy napja lesz hétfőn. Ugyanis „hajnali” öt óra előtt megkezdődik a kiképzésük a nyulasi sportrepülőtéren.

A repülőkiképzésre jelentkező ifjakat — mint ismeretes — alapos orvosi és egyéb vizsgálatoknak vetették alá s úgy válogatták ki közülük minden tekintetben az alkalmasokat. A gondos előkészítés után most már hétfőn reggel megkezdődik a tanulás. Az ifjúság kitűnő emberanyagának látszik, úgy, hogy jöreménységgel indulnak a munkának és méltó utódaik lesznek a mostani, híres repülőgárdának.

Azok az ifjak, akik Debrecenben laktak, saját otthonaiból, a vidékről bejöttek pedig a kollégiumbeli szállásukról autóval mennek ki a sportrepülőtérré, ahol mindjárt repüléssel kezdik a tanulást. Persze, egyelőre még nem ők vezetnek,

csak felviszik őket a levegőbe, hogy szoktassák a földtelenség érzéséhez.

Az új pilótagárda neveléséért nagy erőfeszítéseket tett a Debreceni Repülő Club, melynek agilis elnöksége élén Lossonezy István főispán és Bókay Zoltán professzorral, valamint Stepper Károly elubkapitánnyal mindent elkövettek, hogy a kiképző tanfolyam teljes sikert hozzon. Nagy része lesz a jó eredményben a debreceni közönség áldozatkészségének is, amely repülőbéllyegeket vásárlásával teszi lehetővé a tanfolyam megtartását és az ifjak kiképzését.

Ez alkalommal is körünk mindenkit, aki vásárol az üzletekben, kérje a kétféle repülőbéllyegyet, amely nemesak arra alkalmas, hogy aki kellő számban gyűjti, ingyen repülésben részesül, hanem, ha valaki levélzáróbéllyegként külföldre küldi, örömet szerez vele barátainak.

Kérelem a kereskedelmi alkalmazottakhoz

A debreceni ifjúsági repülés kiképzés érdekében kérjük a kereskedelmi alkalmazottakat, akik eddig is nagy szeretettel tették eleget főnökeik kívánságának, hogy a repülőbéllyegeket minél szorgalmasabban adják át az egy pengőn felüli összegben vásárlóknak, hogy ezt a munkájukat a multhoz hasonló lelkesedéssel folytassák.

Most van a legnagyobb szükség arra, hogy minél előbb az összes forgalomba került repülőbéllyegek ára befolyjon, mert a debreceni fiúk pilótává való kiképzése megkezdődött s a munka tetemes kiadással jár. Ezenkívül a klubházat és hangárokat is építik, amint meg lesz rá a szükséges összeg.

Hogy ez mielőbb megtörténjék, tisztán a kereskedők hazafiaságán, az alkalmazottak szíves és megértő szolgálatán és a közönség szeretetén múlik. Mindenki szívesen áldoz két fillért a repülés ügyéért, hiszen jobban tudják,

mint valaha, hogy ez az idő sürgetően parancsolja a legjobb pilótagárda kiképzését és az utánpótlásról való sürgős gondoskodást.

Aldozzon tehát mindenki két fillért a repülésért!

Építés előtt a sportrepülőter clubháza és a hangárok

Nagyon fontos szemle történt a debreceni sportrepülőtéren. Budapestről ideérkezett Laborezffy Rezső repülődandárparancsnok és Gerenday Kornél főhadnagy mérnök és a nyulasi sportrepülőtéren kijelölték a hangárok és a klubház helyét. Targyalásokat folytattak arról is, hogy a klubház és a hangárok milyen kivételben kerüljenek felépítésre. Ugyanek megsemmisítették a repülőter planfrozási munkáját is és mindent teljesen

BIZTOS lehet,
hogy jól érzi magát a

Szekeres borozóban

Kiváló uradalmi Borok, frissen csapolt sörök. Kerthelyiség, cigányszene, olcsó polgári árak

Hunyadi-u. 1

kifogástalannak, rendben lévőnek találtak.

A két előkelő pilótatiszt látogatást tett Lossonezy István főispán is.

*

— A Debreceni Repülő Club a most Debrecenben megrendezett VI pilótapiknik résztvevőit a maga részéről is szeretettel fogadta és kalauzolta. A Club vezetősége mindent megtett, amellyel a repülő-kollégák ittartózkodását kellemesé tehetette.

A Kassa uti városi kislakásos bérház négy lakójának felmondtak

Kaptuk a következő sorokat: Sok szó volt már arról, hogy milyen nehéz Debrecenben egészséges kislakásokat kapni. Budapestben most építnek többszáz kis lakást. Sajnos Debrecen tekintetben elmarad. Pedig itt is szükség volna a város kislakásépítő akciójára.

De ha már nem épít a város, legalább meghagyná az eddigi kis lakásokat. De mi történik a valóságban. A Kassa uti városi kislakásos bérház négy lakójának felmondott a város állítólag azért, mert négy kis lakást egybeszakít egy tisztiorvos részére.

Emiatt el kell hagyni négy kisémbert, frontarcos övezvények stb. a kibérelt egyszobás lakást. Ezek most aztán végig talpalhatják a várost, míg kapnak megfelelő lakást. Van közöttük olyan, aki februárban költözött be. Akkor szerződésért külön kellett fizetni, a szerződés illetéket akkor beszédte a város és most augusztusra mégis felmondott.

Valahogy nincs rendjén, hogy még a meglévő kislakások számát is csökkentik, nemhogy emelnék és gyarapítanák.

Az illetékesek figyelmét ezúton is felhívjuk, ha lehet csinálják vissza a felmondást. Hiszen nagyobb lakást könnyebb kapni és a mai népi és szociális értelemben valahogy nagyon rosszul van ki az a rendelkezés, mellyel négy kis existenciát szüntetnek.

(Aláírás.)

MEGHOSSZABBITJA életét, ha a nagyerdei strandot látogatja.

Heti műsor

Vasárnap délután 4 órákor: **Tök-mag.**

Vasárnap este negyedkilenc órákor, csak felnőtteknek: **Csokoljon meg.**

Hétfőn este negyedkilenc órákor: **Vigyázat mázolja!**

Kedden este negyedkilenc órákor: Könyves-Tóth Erzsé felléptével: **Feketeszárú eseresznye.**

Szerda este negyedkilenc órákor, Thuróczy Gyula felléptével: **Arany-cumber.**

Csütörtökön este negyedkilenc órákor Könyves-Tóth Erzsé felléptével: **Ketten egyedül.**

Pénteken este negyedkilenc órákor: **Szereltem és halál játéka.**

Szibéria

A Magyar Komédia Kamaraszínház vendégjátéka.

Tegnap nyitotta meg vitéz **Bánky Róbert** Kamaraszínháza vendégjáték-sorozatát a debreceni Csokonai színházban. Évek óta esemény vitéz **Bánky Róbert** és társulatának vendégjátéka Debrecenben és a hagyományokhoz híven a megnyitó előadás is igen szép-számú közönség csaknem egészen megtöltötte a színházat. Az a közönség, mely évek óta szeretettel, pártfogással és igaz műveléssel áll vitéz **Bánky Róbert** mellett, ebben a színi nyári idényben se fogja cserben hagyni a vendégegyüttest, mely a bemutatkozás alkalmával tanubizonyosságot tett arról, hogy még fejlettebb, értékesebb és művészebb felkészültséggel mutatja meg a közönség iránt érzett háláját és megbecsülését.

Zilahy Lajos „Szibéria” című háromfelvonásos színművét újította fel a vendégegyüttes vitéz **Bánky Róbert** elmélyülten művészi, pompásan átértékelte rendezésében. Katonadarab, katonaszív rendezte és ez a katonás, lelkes munka megvilágította az egész előadás menetét, melyet többször szakított meg most is az elismerés és ünneplés tapsa.

Gálly Marika, aki innen indult művészi ívelésű színi útjára, sokat fejlődött és a drámai szerepben is kitűnően megállotta a helyét **Ivanovna** erősen próbára tevő alakításában. **Sárkány Antal** tépelődő, szenvedő alakjában új színész mutatkozott be, **Mihályfi László**, aki valamikor a kolozsvári színház egyik büszkesége volt, de a **Bánky** társulatnak is nagy erősségvé vált. Első, bemutatkozó játékával igazolja, hogy van tudása, érteke és érzése a szerepből művészi elmélyültséggel életet teremteni. **Vitéz Bánky Róbert** a pap elsikkadt alakját töltötte meg színnel, orosz ízzel és szibériai hangulattal. **Selley Lajos** is új művésze az együttesnek, sok drámai erővel, lendülettel, elhivatással szólaltatta meg az elszánt forradalmár figuráját. **Zilahy Pál** pompás, mindig és mindenben bakásan, magátfeltaláló, toprongyosan is örök magyar katonát nyújtó alakítása derűt, színt és különleges hangulatot teremtett a színpadon. **Botond Mária**, ez a nagyon tehetséges színésznő epizód alakításában is éreztette komoly művészetű alakító-készsége értékeit. **Bánky Elemér** markáns vonásokkal megrajzolt szellemes hadnagyja külön értéket szolgáltattott meg, mert tudta éreztetni a magába fojtott szerelemnek egész skáláját és mégis megmaradt a magyar jellem alakításának igaz megszólaltatójával.

A darab többi szereplői is kivétel nélkül jót adtak, pompás játékot nyújtottak: **Csanády Antal**, **Sorr Jenő**, **Bakos Gyula**, **Szántó Ernő**, **Bárdos János**, dr. **Végh László**, **Erdős Béla**, **Buday Tusi Gáspár**, **Amália**, **Nagy Eta**, **Szigethy Edit** és **Pálly Éva**.

A közönség felvonások után melegen ünnepelte a vendégegyüttest, sokszor hívta lámpák elé a szereplőket s nem egyszer nyíltszíni taps ünnepelte egyik-másik pompás jelenet szereplőit. A megnyitás után ítéltve, kedvező előjelek mellett ismét szép vendégzereplésre számíthat a kitűnő **Bánky-együttes**.

sz. r. i.

A színházi iroda hírei:

Vasárnap délután olesó helyekkel **Dárió Nkidoemi** örökbecsű vígjátéka a »Tök-mag« kerül színre parádés előadásban, míg este **Trisztán Bernard** három órán át tartó kacagató bohózata, a »Csokoljon meg« van a Kamaraszínház műsorán, csak felnőttek részére. Főszerepeket **Botond Mária**, **Gálly Marika**, **Buday Tusi v. Bánky Róbert**, **Zilahy Pál**, **Sorr Jenő**, **Bakos Gyula**, **Selley Lajos** és **Szántó Ernő** játsszák.

Hétfőn este **René Fausoaz** nagyszerű vígjátéka »Vigyázat mázolja« van, műsorán, melynek főszerepeit a társulat legjobb erői játsszák.

Színés filmkockák

A Magyar Komédia Kamaraszínház

bemutatkozása a legteljesebb sikerrel járt. **Vitéz Bánky Róbert**, a kiváló igazgató, a régi, nagyszerű erők mellé elsőrangú új tehetségeket állított és ha ez egyáltalán lehetséges, a közönség nagyobb elragadtatással fogadta vitéz **Bánky** kamaraszínházának együttesét, — mint bármikor. A társulat elsőrangú színészekkel, remek, művészi és szórakoztató nagyszerűen egyesítő műsorral és pompás, újszerű kördíszletekkel érkezett Debrecenbe, ahol mint régi, kedves ismerőst várta a közönség a Magyar Komédia Kamaraszínházat és már az első este forró sikere előrevetítte, hogy ismét olyan diadalmas sikerű szezonja lesz a kamaraszínháznak Debrecenben, mint eddig évről évre mindig.

Zilahy Pál 25 éves színész jubileumát

Debrecenben ünnepli meg a Kamaraszínház. A magyar színjátszás nagy Zsüljének fia, a remek humorú, nagyszerű **Zilahy Pál**, kit meleg gyermekkori emlékek fűznek Debrecenhez, itt tartja 25 éves színészi jubileumát. **Zilahy Pál** ragyogó tehetségére örömmel emlékszik vissza a debreceni közönség s bizonyára meleg ünneplésben részesíti ezt a ragyogó képességű magyar színészt, aki valószínűleg július második felében, az **Elnemult harangokban** jubilál.

Könyves Tóth Erzsé

a Nemzeti Színház kitűnő művésznője, a debreceniek felejthetetlen kedvence két estén is fellép a jövő héten. Kedden este a **Feketeszárú eseresznye** Irinájában ismétli meg felejthetetlen alakítását, csütörtökön pedig a **Ketten egyedül** pompás, szellemes **Vasary** vígjáték női főszerepét játssza. A debreceni közönség nagy érdeklődéssel várja a nagyszerű művésznő vendégjátékát.

„Spanyolország”

címen minden valószínűség szerint még a debreceni szezon folyamán bemutatja a Magyar Komédia Kamaraszínház dr. **Szalacsy Rác Imrénének**, munkatársunknak remek kamaradarabját. **Vitéz Bánky Róbert** igazgató őszinte elragadtatással nyilatkozott a művészi szépségű darabról, melyet előreláthatólag még július folyamán előad a Kamaraszínház.

A film világából

Örömmel jelentjük, hogy mégis megindul a magyar filmgyártás a Hunniában. Első filmként a nemrégiben megalakult Magyar Irók Filmgyártó Társasága csinálja meg **Bókay János** **Karosszék** című regényének filmváltozatát **Balogh Béla** rendezésében. Ezt követőleg a filmgyártási menetrend, — ha semmi zavaró momentum nem jön közbe és a beigért támogatások tényleg valóra válnak — a következő:

A **Déli** film kft. készíti **Békéfy István** a Miniszter barátja című darabjából az UFA számára magyar nyelven a következő filmet, majd ezt követőleg a **Takács** film gyártja a 6 het boldogság-ot, amelyben **Kiss Ferenc** egy betörőt játszik. Ezután jönne az **Álmában** is hazudik című **Tamás István** regény filmváltozata. E témával kapcsolatban az előzetes cenzura máris nehézségeket támasztott, amelyeket **Bán Frigyesnek**, a film rendezőjének, — aki ezzel a forgatással debütál — még át kell hidalni. A további tervek szerint **Hamza Ákos** gyártja **Aszlányi** posztumusz könyvét. A **Tökéletes** család, amely az annak idején nagy sikert aratott amerikai filmek — a **Finom** kis családnak —

A Női Felső Kereskedelmi Iskola értesítője

Igen szép kiállításban hagyta el a sajtót a Debreceni Négyévfolyamú Női felső Kereskedelmi Iskola értesítője az 1938/39. tanévről **Révész Vilmos** igazgató szerkesztésében. Az értesítőből megtudjuk, hogy ez az iskola a csonka hazában ma a legrégebb női felső kereskedelmi iskola, mert fennállásának 30. éves évfordulóját ebben a tanévben érte el. Az utóbbi esztendőben ismét rohamos fejlődést mutathat fel és most 287 növendékével a tavalyi létszámot is felülmúlta hét osztályával, illetve évfolyamával. Kitűnő tanári karral, a mai idők pedagógiai vívmányának és a kereskedelmi szakoktatásnak minden kellékével valóban egyik díszre lehet az iskolák városának, Debrecennek. Hogy az iskola igazgatósága és a fenntartó Kereskedő Társulat elnöksége mennyire a mai idők szellemében kívánja állítani a gazdasági szakképzést, első sorban kereskedelmi nevelést nyújtó intézetét, mutatja az, hogy ebben a tanévben második modern nyelvet felvették az angol nyelvet is, a következő tanévben pedig bevezetik az olasz nyelvet a második évfolyamba, ami azt jelenti, hogy francia vagy olasz nyelvet választhat a növendék hajlama és kedve szerint tanulásra.

Az értesítő beszámolója szerint 35 éves értékes tanári szolgálat után nyugalmába vonult **Sebestyén Dezső** tanár, aki harminc esztendő, mint az intézet legrégebben tanító tanára, éppen ennél az iskolánál szolgált.

Az igazgatói beszámoló elmondja az iskolai év történetében kimagaslóan fontos eseményeket, így első sorban az országot ért szerencsés változásokat, melyek az iskolai tanítást is szerencsésen befolyásolták és ezeknek az ünnepi eseményeknek a növendékek lelkében maradó nyomot hagyó ünnepélyekkel adtak hangot, ami különben minden ünnepélyen és önképzőköri összejövetelen megnyilvánult, amikre is a hazafias szellem és erkölcsi szempontok kidomborítása volt a

zsánérében készülő vígjáték. Végül a Mester-film öt életrajz-filmet készít. Az első **Dankó Pistáról** szól, a második **Semmelweisről**, a harmadik **Pilvaxról**, míg a további két film szüzséjét még filokban tartják. A nemrégiben alakult Turul filmvállalat viszont elkészíti **Jókai** nagy regényét, **Egy magyar nábobot** és **Kárpáthy Zoltánt**. Ezeknek a filmeknek három hónapon belül kellene elkészülniük.

A pesszimisták persze nem látják ilyen rózsásnak a helyzetet és azt mondják, hogy terv eddig is akadt elég, de végeredményben a magyar filmgyártás veszteséges üzlet s ezért csak mesterségesen tartható fenn mind addig, amíg **Szlovákia**, **Jugoszlávia** és **Románia** — szóval a magyar film termelészetes piacai — nem engedik be. Miután pedig szerintük nem lesz elegendő magyar film, viszont a vidéki mozik ragaszkodnak a magyar szóhoz, meg kell honosítani az Olaszországban már régen kötelezőleg bevezetett szinkronizálást. Ma már ez az eljárás annyira tökéletes, hogy ha az idegen nyelvű szöveget magyar beszéddel helyettesítik be, a szájmozgás is pontosan egyezik. Eddig az volt a hiba, hogy a legrosszabb külföldi filmeknek akartak szinkronizálással piacot teremteni, ám a legújabb tervek szerint a legjobb svéd, lengyel, spanyol filmeket fogják magyarra szinkronizálni, amelyek eddig el sem jutottak hozzánk. Vigyázni kell ugyanis arra, hogy a világhírű színészek, akiknek hangját a közönség ismeri, ne beszéljenek magyarul, mert ha például **Garbó** magyarul szólalna meg, úgy az nevelésnek hatna a vászonon. Sajnos, még ha meg is valósulnának a szinkronizálási tervek, akkor is aligha lehet már pótolni a magyarnyelvű filmekben mutatkozó hiányt, hiszen az ideai gyártási időszakból eddig a legértékesebb három hónap esett ki.

főcél.

A növendékek és szülők az iskolával a legbensőbb kapcsolatot tartották fent, melyet a szülői értekezletek dokumentáltak első sorban. Az egyes ifjúsági körök munkája pedig az önképzésen keresztül szak- és művészi teljesítménnyel jelentős eredményeket mutatott fel, így a többi között a gyorsírási és gépirási versenyek megmutatták az iskola tanulmányi eredményét ezen a téren is. A segélyzősek és tandíjmenteségek igen előnyös százalékszámot adnak.

Az iskolai étellel kapcsolatosan a tanügyi hatóságok **Gáspár Gyula** tanügyi tanácsos mellett dr. **Lindenberger János** apostoli kormányzó, dr. **Révész Imre** püspök, dr. **Weisz Pál** főrabbi is meglátogatták az iskolát és megelégedésüket fejezték ki a látottak fölött.

Az értesítő bizonyossága szerint a tanulmányi eredmény kitűnő, mert a tanulók 88 százaléka megfelelt, az érettségi eredmény pedig jóval magasabb az állagnál, mint azt más alkalmakkal már megállapítottuk.

Könyvtárak, szertárak örvendetes gyarapodást mutatnak fel. Az ifjúsági egyesületek pedig eredményes munkáról számolnak be.

Igen örvendetes az érettségi után tett megjegyzés, mely szerint az iskola igen sok esetben éppen a hozzáfutó nagy érdeklődés segítségével el is helyezi végzett növendékeit.

A megfelelő statisztikai adatok után közli az értesítő a jövő tanévre szóló tudnivalókat, mely szerint a tanév szeptember harmadikán kezdődik, a beiratkozások tekintettel arra, hogy több középiskolába csak mostanában kaptak értesítőt, július első hetében még eszközölhetők, vagy ha marad betöltetlen hely, akkor szeptember 1. és 2. napján. Az iskola kedvező tandíj-fizetési fokozatával, csaknem mindenkit könyvvel ellátó segélygyelettével és más kedvezményeivel valóban egyike a legközkedveltebb intézeteknek.

Az értesítő a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. állította ki parádés kiállításban.

Eddig ismeretlen kincsek feltárása a magyar életben

Nyelvkutatás, néprajzi kincsek felvonultatása. — Csüry Bálint egyetemi tanár munkája, mely évszázadok mulasztását igyekszik pótolni. — Nincs nemzeti szempontból fontosabb feladat, mint ennek a gondolatnak felkarolása

Soha annyi népi gondolat és nemzeti érzés előtérbe nem jutott, mint napjainkban. Ötezer lelkes kis nemzetek, törpe népek igyekeznek megmenteni a jövő szamárára azt, ami egyetlen, saját, külön életük megnyilvánulása, első sorban nyelvben és szokásban. — A nagy népek ebben a roppant munkában természetesen elől járnak, hiszen mindent a hatalom visz előbbre, a hatalommal járó vagyon és anyagi erő. Mi magyarok sok mindenben, így sajnálatosan ezen a téren is elmaradtunk.

Lehet tervszerűségből, lehet velünk született tunyaságból, de az tagadhatatlan valóság, hogy minálunk a nemzeti érzés, a nemzeti öntudat sokkal lentebb van, sokkal mélyebben senyved és szivárog, mint pl. a velünk szíves rokonságot tartó alig hárommillió finnknél, vagy alig egymilliónyi esztek-nél...

Arról nem is akarunk jelen alkalommal beszélni, hogy a felduzzasztott és egyre erőteljesebben támogatott német nemzeti érzés és gondolat hova fejlődött alig egy félszázad alatt. Jó néha megnézni a nem velünk egy ajkú nép munkáját is, hogy nemcsak kedvet, de erőt merítsünk elmaradottságunk lerázására, új küzdelmek megindítására, új küzdelmek megindítására s magyar kincsek megmentésére...

Ilyen kincsünk a népi nyelv is, mely egyedül őrizte meg számunkra a ma zengő magyar nyelvet.

Ha magyar nyelv nincs, ha magyar nép nincs, értlem a nyelv és nép alatt a jobbagyi, paraszti magyar tömegeket, bizony, alig dícserejünk világirodalmi vonatkozásban is jelentős irónkkal és értékeinkkel.

A nép ősi ösztönösséggel védte, őrizte, óvta évszázadokon keresztül anyanyelvünket német és latin befolyástól és a népi nyelv megmentése megmentette a nemzetet, s most már egyetlen feladat van; ezt a népet nyelvestől, hagyományostól, ezer esztendő kincseivel egyetemben meg kell menteni. Amint hosszú és költséges munkával ezt eszeleksi a nagy német nép, de ezt munkálják a finnnek, esztek, nagy lendülettel dolgoznak a franciák, olaszok, sőt be kell nyíltan vallanai, minket ezen a téren megelőztek a románok is, akiknél ezt a munkát már egyszer be is fejezték, most újra kezdik és most újra kezdik és szélesebb alapokon dolgozzák fel.

Van abban valami felemelő, hogy azok a népek, melyek a középkor folyamán, sőt aztán is a hűbéri maradványoktól megszabadultak ugrottak előre, minden téren nagy haladást mutatnak fel, viszont azok a népek, melyek legkésőbb jutottak a tudatos nemzeti élet édes ízéhez, még nagyobb étvágyal és kitartással vetették magukat a nemzeti öntudat és a nép nyelvi megmentésére.

Példát adnak erre az orosz határ alól felszabadult északi rokonaink nagy és dícsérendő munkái, valamint a török hűbér alól alig egy néhány évtizede felszabadult Ro-

mánia.

Minálunk lassú az ébredés ezen a téren is.

Minálunk mindig másra volt és kellett a pénz, de a magyar népnyelv és emlékek megmentésére senki se gondolt. Az erdélyi szászok nyolcszáz esztendőn keresztül megőrizték zárt népi egységüket nem a hazának, nem az országnak, de saját maguknak.

Nálunk az Alföld zárt egységben élő magyar tömegei ruhában és szokásokban sok esetben sajnálatosan levetkeztek mindent, egyedül a nyelvet tartották meg, de ennek a nyelvnek fennmaradása is ösztönös inkább, mint tudatos.

Hiányzik a nemzeti öntudatunk, éppen ezért azok, akik úttörő munkát végeznek, akik végre áldozatos szívvel megkezdik ezen a téren az alkotást, különös figyelmet és elismerést érdemelnek. A mi népünk se volna alábbvaló, mi bennünk is élnek nagy és igaz kincsek, amint ezt példázza a veszendő sorsra ítélt háromszáz ezernyi csángó, pusztulásnak kitétt másfélmillió székely. Azt azonban senki se állítsa, hogy nem sokkal, de sokkal több volna a földön a magyar, öntudatosan élő, lelkileg tiszta magyar, ha nem több gondot fordítottunk volna népünk nyelvére, szokásaira és védjük volna nyelvi, népi tisztaságát a környező, utóbb már elnyelésre fenyegető, népünk böl százvezreket felnyelő nemzetiségektől...

Sajnos, mindez a mult büne és jóvátehetetlen tunyaságán eldült a sorsunkból az a részlet, mely negyvenmillió magyarról szerezett álmot.

Ma nincs más feladat, mint megkezdni a mentési munkát sürgősen, amint megkezdte Csüry Bálint dr. egyetemi tanár és itt Debreczenben ütötte fel a szó szoros értelmében a sátorfáját a nemzeti és népi nyelv megmentő munkásságának.

Nem véletlen, hogy itt, hiszen ez az ősi magyar város, mely paraszti tömegének értékes sokaságából nőtt kalmár, céhes iparos, ma pedig iskolák városává, akaratlanul is sok értéket megmentett a multból, mely kincseknek végre tárházakban van helyen.

Csüry Bálint ezt a tárházakba való gyűjtést indította el a debreceni központiséggel és lassan, de biztosan értékes eredményei vannak ennek a munkának, mint azt a most megjelent vaskos kötet mutatja, mely a napokban hagyta el a sajtót Magyar néprajz címen.

Kiadta a debreceni egyetem néprajzkutató intézete. Sokan csóválják erre a hírre a fejüket és megvallják, hogy soha nem is hallották a hírt se ennek az intézetnek. De a jelek szerint eljön az idő, amikor éppen az így végzett legilletékesebb helyről elindított munka révén legalább annyit tudnak erről az intézményről, mint amennyit pl. az idegennyelv sokkal eredményesebben és anyagi javakban joggal dúsuló intézetéről.

Alig pár esztendőre tekinthet vissza ez a nemes magyar célt

kitűző intézet és az eredményt azt mutatja, hogy illetékeseknek, első sorban a kultusz kormányzatnak minden áldozatot meg kell hoznia a sikeresebb és eredményesebb munka előmozdítása érdekében.

Pénz nélkül, anyagiak nélkül so se lehet eredményesebb kilátásokról. Mire legyen pénze ennek az országnak, ha arra se, hogy megmentse népi tömegeit, népi nyelvét. Van ennél fontosabb feladat ma, lehet ennél sürgősebb kiadás? Aligha hinnénk mi, akik égünk a vágytól, hogy maradjék magyarságunkat átmentsük a jövő szamárára.

Csüry Bálint a saját strázsáján ezt eszeleksi és pár esztendő alatt már is nevelt erre a célra olyan buzgó, törekvő, ha kell, nélkülözések árán is dolgozó nemzedéket, mely áthatott magyar érzéssel és eszelekvő szívvel a szünidő napjait is áldozatul hozza azért, hogy megmentse a magyar nép ajkán elszórtan élő ezeresztendő csodákat, szavakat és hangokat.

Mert szavak és hangok, kiejtések megmentéséről ugyanúgy szó van, mint dalok, szokások összegyűjtéséről. A babonák és népi orvosság felsorakoztatása egy, egy új szó, új fogalom átmentéséről adhat értékes képet. Nem véletlen az, hogy a faluról bekerült, városiasan öltözködő leány nemesak beszédét, szavait forgatja ki eredeti mivoltából, de a lelkét is. Kattogó fényképező gépek előtt legtöbb esetben már csak a ruházat felszínes riktó volta árulja el a magyart, de a szava, beszéde fertőzőtt, városi »világpolgári« dimatlanságokkal telített zagyvasággá korcsosult éppen a városi életen keresztül. Ha aztán hazamegy a városból inkább rosszul, mint jól ellesett nyelvsemeléttel telíti a népi nyelvet is, aztán a következő nemzedék már azt hiszi, hogy a városból behurcolt műszavak és idegen kifejezések a népi nyelv és élet »tösgyökere« szavai és gondatlanul él vele. Minden behurcolt szó nyomán egy, egy ősrégi, magyar szó hal el csendesen, nyomtalanul...

Ezeknek a haldokló magyar szavaknak a megmentése olyan feladat ma, melyért egy nemzet sikolt. — Ezeknek a haldokló, elkallódó magyar szavaknak megmentésére vonultatja fel kisdéd seregét Csüry Bálint első sorban a Tiszántúlon, aztán majd remélhetőleg az egész ország területén.

Ez lesz az igazi falukutatás, melyet nem irányít semmiféle üzleti szellem, hogy háromszáz, vagy négyszáz oldalas könyvet kell ennyire, meg ennyi idő alatt írni, ennyire, meg ennyi összegért,

ezt a munkát egyedül és kizárólag a fajáért rajongó és rajongásában áldozatokat hozó tudós szakavatottsága és a fiatalság lelkesedése fogja irányítani.

Igen, falukutató munkák, mert ott a helyszínen, a nép között élik legtöbb esetben éppen a faluról bekerült, egyetemi tanulmányaikat folytató fiúk a falu életét, beszélik nyelvét és ízlelik újra egykori gyermekkoruk édes ízét vissza-

Ismét zavartalanul üdülhetünk a Magas Tátrában

Kitűnő vasúti és autó-összeköttetés, Szobafoglalás, — Vízum, — Felvilágosítás, Téli fürdők vezérképviselete Budapest, V. ker. Vigadó ucca 4.

emlékeztető csodáit.

Már magában véve nagy siker az, hogy a falusi fiú, akiből úr lett tanulmányai alapján, jó szívvel megy vissza az ósanya faluba kincseket összeszedni, azokat a kincseket, melyeket tudatossá a neves egyetemi tanár, Csüry Bálint tett.

Egyelőre dícserejére nincs okunk, mert olyan szerények az anyagi körülményei ennek a kutatásnak, hogy a csodával határos az eddigi eredmény is, melyet első sorban biharmegyei községben gyűjtöttek össze szakképzett irányítás mellett a vármegye főispánjának és alispánjának lelkes és lelkesítő támogatása mellett. De vol vannak még a többi ősi magyar községek, települések, falvak népeitől ezer, meg ezer veszendő, pusztuló, egyre jobban foszladozó szavaival, kifejezéseivel.

Szállást és ellátást kaptak ezek a törekvő fiúk azért a munkáért, melyért más ország vezetői ségys százvezreket, milliókat áldozott.

Szótárak, nyelv atlaszok megmentésével nekünk is lesznek olyan csodáink, melyekkel egyetlen európai nemzet sem dícserejkedhet. — Mi is elmondhatjuk, hogy a legrégebb európai nép vagyunk, mely itt gyökeret vert, kultúrát teremtetett és államot alkotott akkor, amikor már európai népek még valahol gyalog vándoroltak és a legegyszerűbb nomád élet sötét korát éltek.

Végre ideje, hogy tudtára értesítsen ez a dicső kultúr és állami multra tekintő nemzet és néprajzi emlékek megmentése terén is kapja meg azt a helyet az európai népek között, melyet minden más népnél jobban megérdemel multja és tisztelt történelmi érdemei lapján.

Ez a most megjelent kötet azt mutatja, hogy semmiből is lehet teremteni. Az elkövetkező esztendőben szeretnénk látni, hogy a megérdemelt munka jutalmaképpen az állam és illetékes körök támogatása révén milyen eredményt ér el ez az intézet, ha a mostani mostoha időkben ilyen kincsekkel lep meg bennünket. — Ebben a könyvben az első oldalon ott van, hogy mit akar ez a kisdéd, elszánt, jól felkészült sereg. És nyomban izelítőnek Csüry Bálint a számos-háti nyelvjárásból ad egy csipetnyi pompás izelítőt. Végh József a békési nyelvjárásról ad értékes tanulmányt, de Szabó F. Attila, Szabó István, Bakó Elemér, Bartha Katalin, Márton Gyula, Nagy Jenő, Balassa Iván, Kovács István, Imre Samu jönnek egy, egy értékes adattal a meginduló nagy mű előhangjaképpen.

Az illetékes hatóságokon fog múlni, hogy ebből a kezdeményezésből új magyar csoda születhessen, vagy megmaradjon örök magyar vergődésnek ez a gondolat is. Mi Isten, ember előtt követelő szóval hirdetjük: legyen ebből a kezdeményezésből is magyar csoda, a magyar népi nyelv megmentése és tudományos feldolgozása...

sz. r. l.

HIREK

Mindenben első
a „Debreczen”

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLTATÁSA. július 1-től, július hó 8-ig: „Kigyó”. Piac ucca 31., telefon 30-95. „Magyar korona”. Kálvin-tér 15., telefon: 16-06. — „Csillag”. Árpád-tér 1., telefon: 29-32. — „Sas”. Hatvan ucca 70., telefon: 11-39. — „Szent-Háromság”. Homokkert, Szabó Kálmán ucca 14., telefon: 17-09.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04. RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Ottokár —

nem sok van Debreczenben, de ha Önnek barátja Ottokár, ajándékot az Ingóságkötvetítőben vegyen neki. Nemcsak szép, amit ott kap, de olesó is. Püspöki palota.

Boruló szemmel

Virágpalántos tavaszi reggel.
Harsónótorkú víz zenetével
száll a madár.
Kibontott kedvvel, kibontott hajjal,
ahogy a rózsát festi a hajnal,
áll a leány és vár.

Rügyek az ágon duzzadtra érnek,
fehérleni fut a mandulafa,
vagyódva nyújtja tövig zöld karját
a fűz a széinek oda.

Boruló szemmel, imálfonó kézzel
mondja a lány a főhászt:
— Uram, lehetnék kertedben én is...
...had legyenek én is virág.

GÁL ANNA.

— Vasárnapi istentiszteleti rend a református templomokban. Nagy templomban d. e. 10 ó. dr. Farkas Pál, d. u. 5 ó. dr. Farkas Pál, Kistemplomban d. e. 9 ó. dr. Soós Béla, d. e. 11 ó. Szentes László d. u. 5 ó. dr. Bartha Tibor Kossuth u. templomban d. e. 10 ó. dr. Bartha Tibor, d. u. 5 ó. Csutoros Sándor. Károly G-téri templomban d. e. 9 ó. Sipos Imre, d. u. 4 ó. Szabó Gábor, Ispótytemplomban d. e. 10 ó. Molnár Ferenc, d. u. 5 ó. Birinyi János, Árpádtéri templomban d. e. 10 ó. dr. Hegyaljai Kiss Géza, d. u. 3 ó. Márki Kálmán, Homokkerti templomban d. e. 10 ó. Kovács József, d. u. 6 ó. Szilágyi László, Nyilastelepi templomban d. e. 10 ó. Mezey Béla, d. u. fél 6 ó. Mezey Béla, Csapókeri templomban d. e. 10 ó. Farkas Dezső, d. u. 3 ó. Kiss Lajos, Kerekes-t. templomban d. e. 10 ó. László L. Elek, d. u. 5 ó. László L. Elek, Nyulási áll. isk. d. e. 10 ó. Jánossy Imre, Téglaskerti áll. isk. d. e. 10 ó. Bihari János, Téglavetői gyűl. ház d. u. 3 ó. Kovács Árpád, Wollfka-t. olvasókör. d. u. 3 ó. Szilágyi László. — Tanyai istentiszteletek: Ebes d. e. 10 óra: Kurucz József. — Ondód l. Kádár düllo d. e. 10 óra: Rápolty Árpád. — Hármashegy d. e. 10 óra: vitéz Szabó Endre, Lukaháza d. u. 2 óra: vitéz Szabó Endre, Pallag d. e. 9 óra: Erdei Mihály.

— Római katolikus miserend a Szent Anna u. plébániatemplomban és kápolnában. Rendes miserend, misekezdetek reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor nagymise, melyet tart és szentbeszédet mond Láng Pál pápai kamarás. A további szentmisek kezdete 11, háromnegyed 12 és fél egy órakor. A kertészekben és kápolnában a mult vasárnapi miserend az irányadó.

— Istentiszteletek a gör. kat. templomban. Reggel fél 8 órakor reggeli istentisztelet, d. e. 8 órakor diák- és katonamise együtt. 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. Háromnegyed 12 órakor esendes szentmise. D. u. fél 4 órakor rózsafüzérjátosság. 4 órakor vespernye és szentségimádás.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A szappanos-utcai imaházban: vasárnap d. e. fél 9—fél 10-ig imaáhitat, fél 10—fél 11-ig prédikáció. 11—12-ig vasárnapi iskola. d. u. 6—8-ig prédikáció és Urvaország. Szerdán este fél 8—fél 9-ig biblióra, pénteken este fél 8—fél 9-ig imaóra.

— A Déri múzeum ma, vasárnap 9—1-ig nyitva. Belépődíj nincs. — A Baltazár Dezső u. 2. sz. iskola-épületben elhelyezett Thaly-szoba kívánatra az igazgatóság engedélyével meglátogatható. Belépődíj 10 fillér. A Közművelődési Könyvtár egész nap zárva.

Törös Károly igazgató-tanító és körzeti felügyelő nyugalomba vonult. Harmincöt évig tanított a Homokkerten. Egész generációt nevelt fel. Ezenkívül társadalmi és egyházi viszonylatban is értékes munkásságot fejtett ki. Neve mint a kiváló népnevelőnek országosan ismert. A Homokkert lakossága hálaája és tisztelete jeléül júl. 8-án, este 8 órakor a homokkerti Olvasó Egyletben arcképleplezés és társasvárosával egybekötött ünnepélyt rendez tiszteletére. Vacsorajegy ára 80 fillér, előre váltható az Olvasó Egyletben. Felkérjük volt tanítványait, kartársait és tisztelőit, hogy az ünnepélyen résztvenni szíveskedjenek. Rendezőség.

GÉPLEIRÁS MÁSOLÁS HURAY, I: 17-93

— Ifjúsági előadás. A Magyar Élet Ifjúsági szervezete ma, vasárnap délután fél 8 órakor a Pozsonyi út 16. szám alatti helyiségében miseros összejövetelt tart. Belépti díj nincs. Műsor után tánc. Műsor megváltás kötelező.

— Ma délelőtt áldják meg azt a nemzeti színű zászlót, amit a Kálvinisták Templomegyesületének leánycserkészei ajándékoztak a rozsnói cserkészleányoknak. Ez az ünnepély az Ispóty templomban lesz ma délelőtt, ahol is az istentisztelet után lesz megáldva a zászló. Balogh Istvánné, a Templomegyesület elnöknője adja át a zászlót a csapatparancsnoknak, hogy vigye az elnyomatás után felszabadult cserkészleánycsapatnak. A csapatparancsnokkal együtt több cserkészleány is megy, hogy ünnepélyes keretek között adják át rendelkezésükre a nemzeti színű zászlót. — Velők együtt megy dr. Boér Károlyné is, mint a csapat szervező testületének tagja. Isten áldása kísérje úgy a vezetőket, mint a cserkészleányokat a szép és magaslatos hivatásuk teljesítésében.

Dauer vegyi úton! Gép és villany mellőzésével. Készíti a legújabb divat szerint Ádám, Rencz üzlet, Kossuth u. 4. sz. Városház épület.

— Utólagos beiratások a Debreceni Kereskedő Társulat iskoláiba. Tekintettel arra, hogy egyes intézetek a bizonyítványokat később osztották ki, a Debreceni Kereskedő Társulat által fenntartott Fiú Felső és Női Felső Kereskedelmi Iskolákba, valamint az Egyéves Kereskedelmi Szaktanfolyamba (középfokú iskolákban) érettségizettek számára) még július 3-án, hétfőn délelőtt 9—12 óráig lehet beiratkozni.

Családi értesítések:

Sepsy Dezső
m. kir. főhadnagy
eljegyezte
Jacot des Combes Edithet

K. Nagy Ilona
Debrecen
és
Dr. Osztóics György
Cegléd
jegyesek.

Ramacsa Margitkát
eljegyezte
ifj. Bedő Ferenc

Zolnay Ica
(Debrecen)
Kovács Ferenc
(Debrecen)
jegyesek.

— A Szárnyaskerek Egyesület kirándulása a Félvidékre, Zainy-kára. Felhívjuk mindazon tényleges és nyugdíjas kartársakat és azok családtagjait, akik fenti kiránduláson részt ohajtanak venni s akik már előjegyeztek, hogy legkésőbb f. hó 7-éig feltétlenül jelentkezzenek a jegyek átvétele végett Hunyadi u. 9. alatt. Vezetőség.

— Az Országos Orvosszövetség debreceni választmányának legutóbbi választmányi ülés határozata értelmében a háziorvosi díjak félveként előre fizetendők.

Olaj, olajkrém pakolásos, villany és villany nélküli dauert garanciával készít Ádám, Rencz üzlet, Kossuth u. 4. Városház épület.

x Paradicsomot varázsolhat kertjéből vörös salakunk, vagy sárga kertkáviccsunk segítségével. Lukács műkögyár, Károly Ferenc József út 3. sz., telefon: 23-08.

— Az őszi és kajszinbarackot, valamint a esemeszölöt márkáznifogják és ezzel kapcsolatban a földművelésügyi miniszter rendelkezést adott ki. Előírják a márkázott fajtákat, amelyeket állami ellenőrző jeggyel látnak el a szállításkor. Állami ellenőrzőjegyet a kivitelre kerülő gyümölcsök kapnak.

x Az új Del-Ka üzlet házagmentes burkolatát Lukács Vilmos és Testvére burkoló vállalata készítette.

— Az Isonzó mentén. Görz közelében, ahol a világháború híres csatái folytak, most óriási villamosművet építenek az olaszok. A villamosmű környékén egy külön vállalat alakult.

x DEBRECEN és H-SZOBOSZLÓ alkalikus tartalmú strandfürdők vizéhez a legalkalmasabb és legtartósabb fürdőcikkeket a Benyáts Emil harisny- és kötöttárú gvara gyártja. Eladás nagyban és kicsinyben.

— A spolettói herceg és Iréne hercegnő Firenzében páratlan pompával tartották meg esküvőjüket. Az esküvőn résztvett a görög, a bolgár és az olasz királyi pár, valamint a keleti hercegi pár és Pál jugoszláv régens herceg a feleségével.

x Vattay Margit tánciskolájában minden szombaton 9—12 óráig össztánc, Kossuth ucca 11.

Máglyán akarta elégetni anyját egy bécsi fiatalember

A bécsi bíróság most tárgyalta annak az elvetemült fiatalembernek az ügyét, aki az anyját akarta máglyán elégetni. Ejszaka papírhulladékot és rongydarabokat rakott alvó édesanyja ágya alá s azokat meggyújtotta. Még beziut is borított ki, hogy na jobb legyen a láng, azután elmenekült. A bécsi bíróság a züllött fiút 7 évi súlyos börtönrre ítélte, amiért anyját elevenen akarta elégetni.

— Szenvedő beteg asszonyok gyakran már egy kis pohár természetes Ferenc József keserűvízzel is nagyon könnyű, lágy bélkiürülést érhetnek el, ami igen sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. Kérdezze meg orvosát!

— AZ EVEZÉS minden izmát megmozgatja, étvágyát fokozza. X HAJFESTÉS? TARTÓS HULLAM ARCÁPOLÁS? bizalommal forduljon Debrecen legrégebbi szaküzletéhez. Komárominé, — Bikabérbáz, telefon: 19-56 szám. — „Inectó” lerakat. x Szeplő, májfolt ellen „Rózsa” arckenőcs, doboz 1.20. Kapható: Jóna és Jóna drogéria.

VEGYI DAUERT express készítésen Rammingerél Szent Anna u. 10—12.

— A Böszörményi úti Polgári Olvasókör és a Petőfi Dalkör ma, vasárnap majálst tart a Nagyerdőn a front-harcos és Kossuth Dalkör kiránduló megszokott helyén. Bográcsban készült pörköltről gondoskodik a rendezőség. Kedves tagtársainkat családjaikkal és az érdeklődőket szeretettel meghívjuk. Italokról az Olvasókör vendégülöse Nagy Endre gondoskodik.

Lego'csóbban kifogástalanul fest, tisztít Weisz Arany János-u 29 1 férfiruha tisztítás és vasalás 3 P.

x Félvidékre utazók Ungváron ne kerüljék el a város központjában fekvő Beresényi-szállót, éttermet és kávéházat, ahol kitűnő magyar konyha, gyönyörű kerthelyiség, olesó szórakoztató tánc és kértelmes szálló várja a t. vendégeket.

— Lefejezésre ítélték Innsbruckban két volt Heimwehr tagot, akik 1934 nyarán agyonlőtték Homomichl József szolgálatonkívüli kapitányt, aki a nemzeti szocialista mozgalmakban vezető szerepet játszott.

— Segédmotort, fage munkáló gépeket veszek, készpénzért, Kupfer, József kir. herceg ucca 23.

— Felhívás. Felkérem a Fűszerkiskereskedők Egyesülete tagjait, hogy Vadász Sándor elnök urunk tragikus hirtelenséggel elhunyt felesége temetésén ma délután 6 órakor teljes számban megjelenni szíveskedjenek. Várja Lajos alelnök.

FILLÉREKERT a legszebb helyen a legegészségesebb sport a nagyerdei csónakázás.

Erdőbénye klimatikus gyógyfürdő

3000 holdas tölgyerdőben kénes, timsós és vasgálic tartalmú gyógyvízzel. Kérjen prospektust a Fürdőigazgatóságtól. 50 százaléki visszautazási kedvezmény.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Papp János asztalossegéd, Bercsényi uca 58., fiú Sándor, Varga Imre földműves, leány Katalin, Kapusi József napszámos, Hajdúböszörmény, fiú József, Pázmándi Gyula mézeskalácsos, Hajdúböszörmény, fiú János, Weisz Mór kereskedő, Erzsébet uca 101., leány Márta, Nagy László napszámos, Hajdúböszörmény, leány Zsófia, Fredmann Viktor rabbielölő, József kir. herceg uca 41, leány Margit, Moltár Antal malommunkás, II-Röszörmény, fiú Imre, Matyi Imre napszámos, Hajdúböszörmény, leány Mária, Dr Gaál Géza orvos, Nagykálló, leány Klára, Pallay Pál MÁV vonatkísérő, Aczél uca 25., fiú Tibor, Nagy János sütősegéd, Oláh Károly uca 50, leány Julianna, László Mihály borhelysegéd, Honvéd uca 58., leány Rozália, Kiss László napszámos, Lázár u. 23., fiú Árpád, Dr Söréghy János műzumiagazgató, Thaly Kálmán uca 1., fiú János, Szabó Lajos gazdálkodó, Fehesika 56., fiú Gábor, Német Lajos hentessegéd, Dévay uca 42., fiú József.

Eljegyzések: Nagy Imre villanyszerelő, Derecske—Szénási Aliz, Kerekes Géza uca 27, Kálmán Sándor MÁV vasúti—Hegedüs Zsuzsanna, Acél uca 2, szám.

Házasságkötések: Seres Sándor villanyszerelősegéd, Táltos uca 10—Kovács Vilma, Klapka uca 21, Vedres Sándor MÁV lakatos, Munkás uca 16, Székedi Piroksa, Ocskay uca 4, szám, Lakatos Sándor cipészsegéd, Rakovszky uca 18.—Szabó Julianna, Virág uca 3, Simon András gyári munkás, Kórház uca 3.—Kubinecz Anna, Méhes uca 17, Kuti Kornél magánhivatalnok, Budapest—Bende Vilma, Kálmán-tér 11, Kecskés Balázs ref. s. lelkész, Nagykálló—Szabó Katalin Mária, Bilharnagyhárom, Kovács László MÁV asztalos, Dobó uca 21.—Szebeni Mária, Zrínyi uca 16, Eiznütz Sándor gyógyszerész—Kratovits Czili, Tiszacségye, Léka István földműves, Torozkó uca 20.—Molnár Róza, Böszörményi út 34, Dr Gál Imre orvos, Arany Bika—Rényi Terka, Debrecen.

Halálozások: özv. Komor Józsefné ref. 60 éves, Burgondia uca 24, Domokos Lajos ref. 11 hónapos, Bellegelő 239, Katona Lászlóné ref. 55 éves, Válasz, Berényi Anna ref. 1, napos, Pac 25, Kovács Róza ref. 4 hónapos, Erzsébet uca 52, Paulusz Sándor ág. ev. 9 napos, Bundi uca 13, Fodor Károly napszámos, rk. 58 éves, Hétvezér uca 17, Horváth István kereskedősegéd, ref. 41 éves, Cserepes uca 24, Markovics Éva ref. 13 hónapos, Kishegyesi út 12, Mende Gergely malmai munkás gk, 80 éves, Mezzena uca 2, özv. Császi Ferencné ref. 83 éves, Janosi uca 43, Bartha Lajos kőművessegéd ref. 46 éves, Tancsics uca 60, Bódi Bertalan ref. 8 hónapos, Gágyár uca 6, Tomkó János kőbányamunkás gk, 61 éves, Sárospatak, Jakab István ref. 15 napos, Csapó uca 4, Szóts Borhala ref. 6 hónapos, Pesti uca 4 szám, Vadász Sándorné ref. 55 éves, Mezzena uca 1, szám.

— Schusehnigg volt osztrák kancellár hír szerint súlyos beteg, szívrohamokat kapott és állapot aggasztó. x Cserép Sándor szemklinikai látószerszám a nagy érdeklődésre való tekintettel értesíti m. tisztelt vevőit, hogy újfajta közel- és távollátó szemüveghez gyára teljesen berendezkedett és az első teljesen elkészült szemüveget már beküldték jóváhagyás végett. Egyébként a szemüveg a legrövidebb időn belül forgalomba jön és szaküzletében kapható lesz.

— A Magyar Gazdák Országos Egyesülete lovasútrát rendez a Hortobágyra. A túra első része július 8-án, második része július 12-én fog lezajlani.

A Deák Ferenc utcán a villamos elé vetette magát egy fiatal lány

A kocsivezető ébersége mentette meg az életét.

Szombaton éjszaka 11 órakor a Deák Ferenc uca 9. szám előtt, a járásbíró-sági épület közvetlen közelében öngyilkosságot akart elkövetni K. M. fiatalkorú debreceni leány. A leány, aki egyik közeli utcából sietett izgatott léptekkel a helyszínre, amikor megpillantotta a villamost, elébe vetette magát. Szerencsére Menesik János kocsivezető, ki a szóbanforgó 3-as számú villamoson teljesített szolgálatot, még idejében észrevette a fiatal leány kö-

ségbeesett lettét, azonnal fékezett és éberségével sikerült megmenteni a leány életét. A villamoson levő utasok lelkesen megénezték Menesik Jánost a derek, életmentő kalauzt.

Pár perc múlva a helyszíre érkezett Szabó Lajos ügyveletész detektív és Horváth Ferenc HÉV főfelügyelő is. Mivel a fiatal leány lelett öngyilkossági szándékáról, hazabocsátották lakására.

A 40 évvel ezelőtt a Kollégiumban érettségizettek találkozója az Angol királynőben

Megkapóan szép érettségi találkozó színhelye volt szombaton este az Angol Királynő kék-terme. Ekkor gyűltek össze megfurdetni a lelkiüket az elmúlt idők emlékeiben azok a volt iskolatársak, akik negyven évvel ezelőtt 1899 júniusában tettek érettségi a debreceni Kollégiumban.

A találkozó érdekesege, hogy éppen a Kollégium négy százéves jubileumának esztendőjére esett s a most jubilálók voltak az utolsó négy évtized első diákjai az ősi Alma Materben. A meglepő hangulatban lefolyt, baráti vacsorán meghitt beszélgetésben elevenítették fel a régi, kedves emlékeket, a diákkor arny romantikáját. A negyven évvel ezelőtt maturáltak közül 37-en élnek és nagyrészt összejöttek dr. újvárosi Sallay Lajos MÁV tanácsosnak és Jenei Gábor táblai főügyészhez tartozóknak, akik érettségi találkozó rendezőinek hívására. A tanárok közül már csak ketten vannak életben: S. Szabó József e. főigazgató, aki betegsége miatt kimentette magát az érettségi találkozóról és dr. Gulyás István. Az érettségi találkozó résztvevők hitvesükkel, családtagjaikkal jelentek

meg, több felszólalás hangzott el az est folyamán és kellemes hangulatban maradtak együtt a késő éjszakai órákig. Ma, vasárnap délelőtt a Kollégium Oratóriumában istentiszteleten vesznek részt, melyen ígért hírdet és imádkozik Szinok Zoltán ref. lelkipásztor. Utána konferencia, majd délután egy órakor ebéd lesz az Angol Királynőben.

Az érettségi találkozó résztvevők névsora a következő:

Jenei Gábor táblai h.-főügyész, Morvai Károly, soprani osztálymesternő, Dr Szombathy Majthényi Miklós ny. OTI igazgató és polgármester, Dr Medgyesi Ferenc, szobrászművész, Papp Gusztáv ig.-tanító, Dr Végh József ügyvéd. — Dienes Kálmán mérnök, Dr újvárosi Sallay Lajos, MÁV tanácsos, Dr Fehér Gyula ügyvéd, Dr Bonosos László ügyvéd, Szinok Zoltán ref. lelkész, Stern Jenő földbirtokos, Gróf Endre ny. alvezetős, Minezer Antal postafelügyelő, Dr Vass Jenő ügyvéd, Kerekes Gyula ref. lelkész, Dr Balogh Ernő kórházfelügyelő.

Miért nem kap neveltetési pótlékot Debrecen 96 utcanevelője és 463 gyermek után?

A szerkesztőségi posta gyakran hoz olyan leveleket, melynek vékony lapjait súlyossá teszi a bennük felgyűlt keserves panasz, a végtelen emberi nyomorúság fekete zápora, mely a megindító sorokból végigveri az olvasó lelkét.

A legsúlyosabb panaszok közé tartoznak azok, mellyel Debrecen egyik legmótabbiban kezelt munkásrétege, az utcanevelők sikoltanak időnként lapunk hasábjain keresztül a nyilvánosság felé. Ezúttal ismét a látástól vakulásig esékly bérért dolgozó munkásrétegeinknek méltatlan sorsa sír fel azokból a sorokból, melyekben keserves panasz hangján teszik szavát, hogy 96 debreceni utcanevelőnek 463 főnyi gyermeke kimaradt a neveltetési pótlékban részesülők sorából, mert őket pontosan 1939 január elsejétől, tehát attól az időponttól kezdve, hogy ez a nagyfontosságú szociális intézkedés életbe lépett áthelyezték a köztisztviselői vállalatnál az elsőfokú közigazgatási hatóság kötelekeibe. Bármint legyen is ez a kérdés napjainkban, amikor annyit hangoztatunk a családvédelmet, a kisemberek megsegítésének jelszavát, nem szabad, hogy éppen a város egyik legkiseb kerestű munkásrétege, mely általában családonként öt gyermeket ad az országnak, ne részesüljön

a családi munkabér szociális segítségével. Ugyanakkor, amikor már hűsz munkást foglalkoztató iparvállalatot kötelez a kormány, hogy a gyermeknevelési pótlékot fizesse munkásainak, érthetetlen, hogy miért nem kell ezt fizetnie a városnak függetlenül attól, hogy az utcanevelők időközben nem a köztisztviselői vállalat, hanem az elsőfokú közigazgatási hatóság kötelekeibe tartoznak? Ha annak a szociális felfogásnak alapjára helyezkedünk, amely ezt a rendeletet életre hívta, teljesen mellékes az, hogy az utcanevelők 1939 január elsejétől hova tartoznak, a lényeg: a 463 magyar gyermek, 96 utcanevelő családja, akiknek emberibb élet, jobb gyermekkorát, megfelelőbb neveltetési lehetőséget kötelekebe a városnak előmozdítani, mégha e pillanatban törvényes rendelkezések nem is köteleznék erre.

— Három méteres cipát fogtak Raguzán előtt a halászkok. A ragadozónak a súlya háromszáz kiló volt.

— A hungarista mozgalom székházában Budapesten hatan írták egy cikket, mely Szalasi Ferenc egyéniségének jellemzésére készült. A cikk megjelent az egyik vidéki lapban és a 6 szerzőt a kuria jogerősen 2-2 hónapi fogsázzal ítélte.

**Önmagát
múlja felül**

a

**SUPER
Lyciform**

ÁRA EGY PENGŐ

A Debrecenbe áthelyezett Békéssy Jenő közjegyző bucsuztatása Hajdúszoboszlón

Dr Békéssy Jenő kormányfőtanácsos, hajdúszoboszlói kir. közjegyzőt, akit az igazságügyminiszter Debrecenbe helyezett át, szombaton este bucsuztatta Hajdúszoboszló város társadalma. Az ottani Úri Kaszinóban rendezett bucsúvacsorán 120-an vettek részt. Dr Erdős Kálmán ny. polgármester, a Kaszinó elnöke méltatta Békéssy Jenő érdemeit. Aszén Emil román. kat. plébános a helyi társadalom részéről mondott bucsúszavakat. Dr Márton Gábor polgármester a távozó közéleti tevékenységéért mondott köszönetet. Békéssy Lajos ref. lelkész a ref. egyház és iskolák halálját fejezte ki. Rásó István alispán arra kérte a közönséget, hogy Békéssy-t tartsa meg továbbra is a vármegyei közélet számára. Szechény Miklós ny. igazgató, dr K. Nagy Zoltán járásbírósi elnök, id. Tóth Gábor és Cseke Péter szóltak még fel.

Dr Békéssy Jenő meghatottan mondott köszönetet és Szoboszló fejlődésére írtette poharát.

— Miskolcon megölték Tóth Gyula 41 éves MÁV pályamunkást. Az uccán találták meg betört koponyával és a nyakán fajtogatás jeleit állapították meg. Két gyanúsított munkást őrizetbe vettek.

— Dempsey vakbélgyulladásban súlyosan megbetegedett. — Jack Dempsey, a világhírű volt bokszolóvilágbajnok, vakbélgyulladásban súlyosan megbetegedett. Életveszélyes állapotban vitték a kórházba. Az orvosok megállapítása szerint a gennyes vakbélgyulladás áttért a hasüregre is.

Cardatic

autó és motorgumi

EMERGÉ

GAZDA abroncs

gyári lerakata:

Szabó Zsigmond

PERENC JOZSEF U. 6.

Telefon: 25-70.

GYÁSZ ROVAT

Vadászi Sándorné Nagy Margit 55 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Temetése vasárnap délután 6 órakor lesz a Köztemető II. a. ravatalozóterméből a ref. egyház szertartása szerint. **Dankó** temetkezési vállalat.

Molnár László m. kir. dohánybevalló felügyelő temetése hétfőn öt órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából. **Gebauer** cég rnezezi.

Fodor Károly 58. évében elhunyt. Temetése ma délután 5 órakor lesz a Köztemető IV. számú terméből. Temetését **Bartha** vállalata végzi.

Horváth János 24. évében elhunyt. Temetése ma délután félöt órakor lesz a Köztemető II. a. számú ravatalozójából. Lakás Lónyai uca 4. Temetését **Bartha** vállalata végzi.

Veress Miklós 78. évében elhunyt. Temetése ma délután 6 órakor lesz a Köztemető IV. számú ravatalozójából. Lakás Olajút 74. Temetését **Bartha** vállalata végzi.

Jakab István 3 hetes korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 4 órakor lesz a Köztemető IV. terméből református szertartással. Lakás: Csapó u. 4. **Pusztai** temetkezési intézet.

Balogh Csaba László 2 hónapos korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 5 órakor lesz a Köztemető IV. terméből református szertartással. Lakás: Dembinszky u. 22. **Pusztai** temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonoknak, ismerősöknek és jóbarátoknak, akik szeretett feleségem, drága édesanyámnak végtisztes-segételen megjelentek, ravatalára koszorút, csokrot helyeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet. — **Id. Egey József.**

Köszönetnyilvánítás. Mindazon ismerősöknek és jóbarátoknak, akik szeretett édesapámnak, néhai Giesswein István temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, vagy csokrot helyeztek, ezúton hálás köszönetünket fejezzük ki. **A gyászoló család.**

Kisemberek temetkezési intézete: Pusztai József, Kálvin tér 5. Telefon 23—90. Hatóságilag megállapított típus-temetések.

Id. Földényi Pál

ny. MÁV segédlist 85 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából evangélikus szertartással. Lakás: Lugosi uca 25. — **Pusztai** temetkezési intézet.

— **A Mars „egészen közel”,** — 58 millió kilométernyire kerül a földhöz. Londoni jelentés szerint ez év július végén a Mars egész közel jön a földhöz, ezt a közelséget a csillagászok lemérték s megállapították, hogy „csak” 58 millió kilométernyire lesz a földhöz. A csillagászok nagyban készülnek a Mars megfigyelésére, tekintettel arra, hogy szerintük ilyen közletről a műszer segítségével jó megfigyeléseket tehetnek.

— **Eltévedt a sivatagban Kairótól** 300 kilométernyire hét katonai gépkocsis. Az autók tartózkodó 3 tiszt és 14 közlegény bizonyára már meghalt a víz és élelemhiány következtében.

Roosevelt is közvetít

Newyork, július 1. A *Newyork Post* híradása szerint Roosevelt közvetítésként lép fel az európai válságban, hivatkozva Mussolinihoz és Hitlerhez intézett felhívására.

A londoni *Daily Express* szerint a diplomáciai közvetítők úgy vélik, hogy csak **harmadik hatalom volna képes a demokráciák és a totális államok között hidat építeni és úgy vélik, hogy csak XII. Pius pápa, vagy a belga király lenne erre a szerepre alkalmas.**

A debreceni tornászok Kisvárdán és Diósgyőrben

A Magyar Országos Torna Szövetség keleti kerülete a napokban ünnepélyes keretek között tartotta meg 1939 évi rendes közgyűlését Kisvárdán az ottani gimnáziumban. Ez alkalommal úgy a közgyűlésen, mint az azt követő dísz-tornán ünnepelte Komoróczy Péter testnevelési tanár 25 éves kisvárdai tanári jubileumát. A közgyűlés újra a régi tisztikart választotta meg. Elnök: vitéz dr. Bessenyei Lajos kir. tank. főigazgató, alelnökök: Fux Antal, dr. Kardhordó Sándor egyetemi fogalmazó főtitkár; dr. Kiss Gábor városi t. fogalmazó, jegyző; Batiz Lajos városi tisztviselő, művezető; Schmiéd Gyula testnevelési tanár. A közgyűlést követő díszornán kiváló szerepléssel igen nagy sikert arattak Tóth Lajos, Mogyorósy Győző, Both György, Szabó Miklós, Vermes László, Klenes János, Hajdú Gyula, Balla Béla, Nagy Margit, Kapusi Julia és Kiss Mária. A hozzáértő közönség lelkesen ünnepelte a jubiléum testnevelő tanárt és a debreceni tornászokat.

A Diósgyőri MÁVAG Sport Egyesület június hó 25-én tartotta meg gyönyörű fekvésű és a korszerű technika minden vívmányával ellátott sportterének a felavatását. A több mint félmillió pengő építési költséget igénylő sportter és lelátó, felülmúl minden eddigi hasonló építményt. A lelátó épülete 3 emeletes, belül tornacsarnok, a különböző öltözők, szertárak, fürdők, raktárak, s irodák és vendégszobák vannak elhelyezve. Maga a lelátót közel 2500 néző befogadására alkalmas. E nagyszerű alkotás felavatásának egyik kiemelkedő száma volt a debreceni tornászok bemutató gyakorlatai. Tóth Lajos, Mogyorósy Győző, Both György, Vermes László, Hajdú Gyula, Klenes János, Szabó Miklós, Balla Tibor, Schmiéd Gyula művezető irányításával tudásuk legjavát nyújtották, szereplésük igazi közönségsikert eredményezett. A rendező egyesület minden szereplőnek jubiléus emlékérmeket adományozott.

BALATONALMÁDIBAN az O. R. T. E. üdülőházban elsőrendű penzió kapható elő és utószézonban 4—5 P-ig, főszezonban 480—6 P-ig.

— **Az angol külügyi hivatal** engedélyt adott Zog volt albán királynak s Geraldin királynénak, hogy korlátlan ideig tartózkodhassanak Angliában és a kikötői bevándorló biztosok ilyen értelmű utasításokat kaptak. Azt nem lehet tudni, hogy a volt királyi pár Angliában mennyi ideig fog tartózkodni.

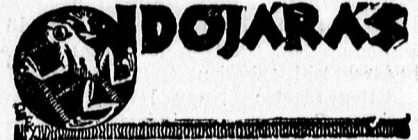
— **Az Operaházban végrehajtották a zsidótörvényt.** Az Operaházban több héten át tartó megbeszélések után összeállították azoknak a névsorát, kiket elbocsájtanak a zsidótörvényre való hivatkozással az Operától. Ötven tagnak kézbesítették ki a felmondó levelet. Vannak zenekari és kórustagok, de vannak híres énekesek is az elbocsájtottak között. Elbocsájtottak egy karmestert és több magánzereplőt is.

— **Hittérítőnek meg Brazília** Jordán Emil, akit most avattak a teológia doktorává. A bencés tanárt Brazíliaba küldik ki, hittérítő tanító szolgálatra.

A kaliforniai Los-Angeles-ben egy új kínai templomot építettek. A templom ünnepélyes felavatása nemzeti viseletben.

Legújabb 1, 3 literes
HANOMAG
Olajfék szerk. és olvázoló,orosi berendezés
Benzinfogyasztó: 85 l. Sebessége 115 km.
Gyors, tartós és üzembiztos
Ára: **4320.-**
Vezérvérv selete:
TICHY testvérek
Budapest, V., Andrássy út 28. Tel.: 128—90C.

Hazánkban a Nyugat-Európát elözönlő hűvös óceáni levegő most már véget vetett a felmelegedésnek. Az esti órákban már hazánk nyugati határszélét is elérte a hűvös levegő és Sopron, Szombathely környékén élénk észak széllel már megindult a hősüllyedés. Esőt még sehonnán sem jelentettek, de már többfelé láttak távoli villámlást.

Jóslás: **Élénk nyugati, északnyugati szél, változó felhőzet, többfelé, főleg a nyugati és északi megyékben záporosó, zivatar. A hőmérséklet eszikken.**

— **Egy német pénzesoport szerződést kötött az egyetlen román kőolajvállalattal az olajforrások közös kihasználása érdekében.** Az olajforrások Moreni közelében vannak.

— **Különlegesen szép selymek érkeztek maradékokban. Dr. REVÉSZ GÉZÁNE PIAC UCCA 40. SZÁM. Hangya udvarban.**

SPORT

Ferencváros tovább jutott

A Spártát 2:0-ra megverte Prágában a K. K-ban —

— **Prága, július 1.** A Ferencváros FC labdarúgócsapata szombaton 55 ezer főnyi közönség előtt, a középeurópai kupapareansmérkőzésen 2:0 (0:0) arányban győzött a Spárta FC együttese ellen. Ennek következtében **jobb gólarányával tovább jutott.**

A magyar együttes győzelme megérdemelt volt. Szünet után az első negyedóránban a Spárta volt erősebb, —

azonban visszacsúszott és a magyar együttes pereről-perere jobb lett. A 24. percben dr. Sárosi szerezte meg a vezetést 1:0. A prágaiak ellentámadásánál Ludl lövése kapufáról pattant vissza, s két perccel később már el is dönt a mérkőzés sorsa: Gyetvai—Kiszeli összjátékából az utóbbi újabb gölt ruzó! s 2:0 lett az eredmény.

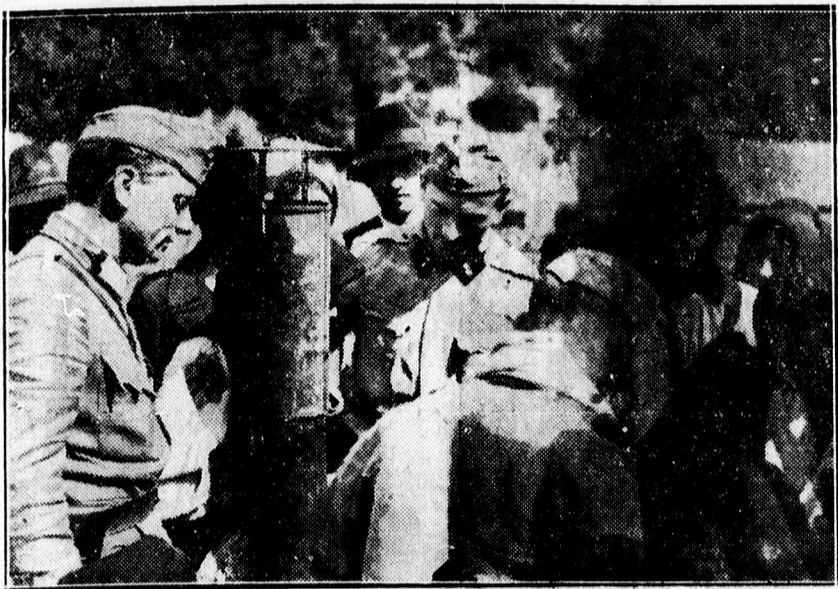
Az olaszok vezettek a torinói első napon

Torino, július 1. Olaszország—Magyarország atletikai mérkőzésének első napján pontversenyben Olaszország vezet 45—32 arányban. Az első versenynapon megtartott hét versenyszám közül az olaszok 5 versenyben, a magyarok pedig csak két versenyben győztek.

Eredmények: rúdugrás: 1. Romeo, olasz 410 cm. 2. Zsuffka, magyar 390. 200 méteren: Mariani, olasz 21.5. 3. Sir dr. magyar 22.1. 4. Nagy Géza, magyar 22.2. — Diszkoszdobás: 1. Oberveger, olasz 49.36 m. 3. Kulitzi 47.60

m. magyar. 4. Madarász, magyar 46.72 méter. — 400 méteres síkfutásban: 1. Lanoi, olasz 47.2. olasz rekord beállítva. 3. Vadas, magyar 49.1 p. 4. Gorkói magyar 49.7. — Távolugrásban: 1. Masséi, olasz 7.42 m. 2. Gyuricza, magyar 7.25 m. 4. Vermes, magyar 6.74 Gerelyvetésben: 1. Várszeghy, magyar 57.68 m. 2. Rákhelyi, magyar 60.18 m. 5000 méteres síkfutásban: 1. Csaplár, magyar 14.48.4 p. 2. Pebivacqua, olasz 14.89.2. p. 3. Szabó, magyar 15.01.3 p. A versenyt vasárnap délután folytatták.

A debreceni VI. gépkocsi osztály vezetési gyakorlatán Péter és Pál napján megvendégelte Felsőszinevér testvéreköztség szegényeit

Ebédosztás Felsőszinevér szegényeinek, balszélén Szalay László őrnagy

A múlt hét keddjén felpakkolt a debreceni gépkocsiosztály, hogy ujoncait megismertesse a nehéz hegyi utakkal. Az Alföldön ismeretlen szerpentínekkel, keskeny kanyarodókkal, hegyekkel, völgyekkel, a korlátnélküli recesgő kis hidakkal hamar megbarátkoztak az alföldi fiúk. Utjuk Beregszásznak tartott, majd Nagyszőlős, Huszt, Aknaszlatina után kezdődött a komolyabb rész, de a vezetők igen könnyen teljesítették a kijelölt feladatot.

Rahót elhagyva, a Fehér Tisza völgyében vertek sátrort, ahol a jól lefutott út után nyugovóra tértek. Másnap, szerdán, Ökörmezőnek vették útjukat Aknaszlatinát érintve, hogy a világhírű sóbányát is megismeresse újoncaival az osztály parancsnoka, Szalay László őrnagy. Sajnos a bánya vezetése megreven elzárkózott a kérés elől. — A bányát, melyet jogosan lehet nevezni idegenforgalmi érdekességnek, nem nézhették meg a gépkocsizó újoncok, a bürokrácia közbelépett, mert órákat kellett volna várni a bányában való leszállásra, viszont a kötött útiterv ezt nem engedte meg. Nagyszerű élménytől lettek megfosztva, mert azt le sem lehet írni, milyen fenséges látvány a fehérmárványszerű mintegy templommá alakított 185 méter mély sóbánya.

Ökörmezőt elhagyva, kezdődött az út legnehezebb és egyben legszebb része. Állandó emelkedők, merész kanyarok tették próbára a vezetők tudását, margarétás zöld hegyoldalak gyönyörködtették a szépet szeretőket. Szénaboglyák, mint óriási őrszemek álltak az utak mentén s mindent betöltő szénailat nagyszerűsége nem hasonlítható semmiféle mesterséges illat szerhez. A mezőket felváltják a bükkerdők, az egyes emelkedőket nyhe kanyarok. Bükkerdők után fenyvesek, kis kanyarok után szerpentinek, melyek csak a Grossglockner útjaihoz hasonlíthatók. Itt igazán lehet gyönyörködni a természetben, itt a természet fensége iránt közömbös ember is csak esodálattal lehet eltelve. Az oromról, mely 1200 méter magas, hatalmas területet lehet belátni, a leg-

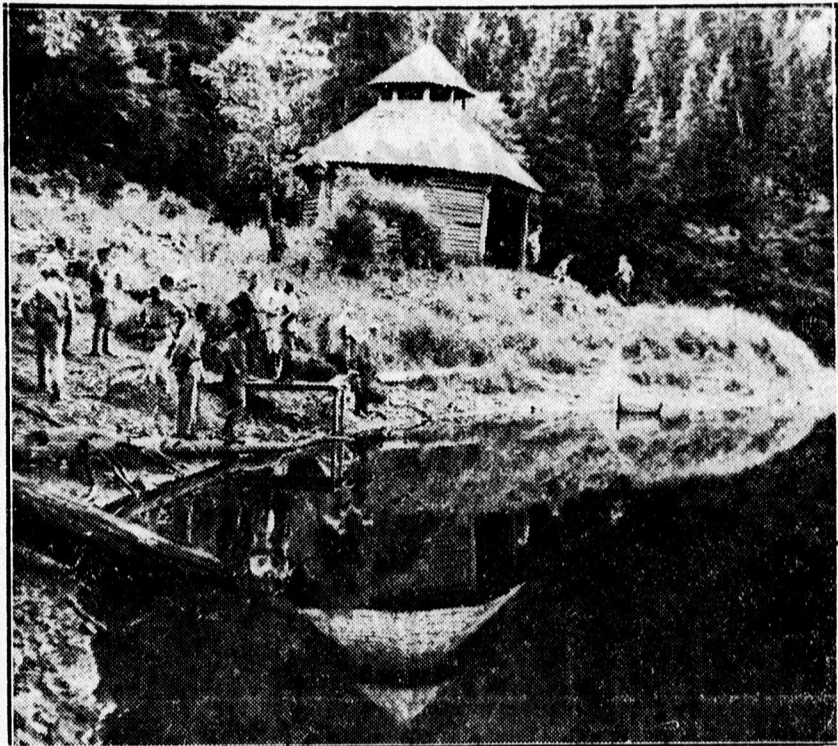
első faluska Alsószinevér apró házaival, szemfüles gyermekeivel, akik apró faragott kis templomokat árulnak, melyben mármaros gyémántok vannak elrejtve, csörgőket, amiket számtalan apró faragott fából állítanak össze. Az ára 30—40 fillér a valóságos népművészeti kis remekműnek, s menüit futnak az autók után, míg egyet-egyet el tudnak adni.

Alsószinevér után Talabor völgyében vezet az út Felsőszinevérré. A szokott kis rutén faluknál is kisebb faluska, esendes, dolgozó emberekkel, akik elképzeltetlen igénytelenség mellett is mérhetetlenül szegények.

Azonnal nem is tudták felfogni a hírt, amit a kisbíró kidobolt, hogy a falu szegényeit a testvérváros gépkocsizó osztálya, amely a falu tövében gépkocsijáival táboroz, másnap Péter Pál napján ebéddei látja el. Hihetetlenül rázták fejüket, de azért már reggel 7 órakor kezdtek gyülekezni edényeikkel az ebédért. Amit azután jóízűen fogyasztottak, köszönetet mondva érte az osztály parancsnokának.

Debrecen városa ugyan már meg szavazott a négy testvéreköztség részére egy kisebb összeget, de érthetetlen, hogy miért nem juttatja már oda valamilyen formában a segítségét. Hiszen aki gyorsan ad, kétszer ad, tartja a közmondás. — Itt igazán elfér minden segítség. — Az alföldi ember, aki még nem járt a Felvidéken, az nem tudja elképzelni, mi a szegénység a hegyek között.

A természet ellátta a hegylakókat, de különösen a felsőszinevérijeket minden széppel. A fenyvesek a falu tövéből nyulnak a felhőkig. A Talabor is, ott kanyarog körülöttünk. A közeli hegy tetején tengerszemünk van, az Ozora, mellyel csak a Csorba tavunk vetélkedik. Csak enni nincs mit. Így a gépkocsiosztály ebédje olyan volt nekik, mint a hiteleneknek a esoda. Kezdenek bízni abban, hogy mégsem felejtkezett meg róluk Debrecen, hiszen tanujelét adta barátságának, támogatni akarásának. Nem szabad nekik esalatozni, mert testvéreinknek fogadtuk őket, mert igazán rászorulnak. A ve-

Ozora tó Felsőszinevér felett; Cson kamagyarország egyetlen tengersze me

zetési gyakorlatot vizsga követte, amelyen a magyar hadsereg igen sok jó gépkocsivezetőt nyert, akik a legnehezebb feladatokat is könnyűszerrel oldják meg, akiknek a kezében a kormány mindig biztos lesz. Ezek a gépkocsizó katonák ha-

majd visszatérnek a polgári foglalkozásukhoz és magukkal viszik azt a lélekert, azt a szellemet, amiben a gépkocsiosztálynál éltek, úgy bizony jobb, keményebb, segítőtől és magyarabb magyarok lesznek. S. T.

Főzőverseny, oktató előadások és kiállítás

Tudnivalók a gázfűző versenyhez.

Értesítjük a fogyasztóinkat és az érdeklődőket, hogy folyó hó 8. és 9-én Ferenc József-út 26. sz. alatti helyiségünkben kiállítást és főzőversenyt rendezünk, mely alkalommal oktató előadások keretében szemléltetően bemutatjuk a gáz takarékos használatát is.

8-án, azaz szombat délelőtt fél 12 órakor vitéz Szegedi Gyula vállalati igazgató megnyitó és üdvözlő szavai után Bartha István mérnök, a fogyasztási főosztály vezetője ismertető előadást tart a gázzal és általában annak más tüzelőanyaggal szembeni előnyeiről.

Ezt követően oktató gázfűzőbemutatókat tartunk, melynél mindenki meggyőződhet, hogy a gáz használata kényelmet, tisztaságot és időmegtakarítást jelent és kellően alkalmazott takarékosággal a készülékek üzemköltsége a minimumra redukálható.

Erre való tekintettel, ezt bebizonyítandó, főzőversenyt rendezünk. Június 8-án az úriasszonyok, 9-én délelőtt az úrlányok és délután a háztartási alkalmazottak versenyeznek.

A főzőversenyen általunk kijelölt 4 személyes, 3 fogásos menüt kell elkészíteni, A menüt a jelentkezőkkel a verseny előtti napon fogjuk közölni. A versenyt érte felkért zsűri pontozással bírálja: izre, időre és ami a leglényegesebb az elfogyasztott gázmennyiség szempontjából.

Mindhárom verseny 3—3 helyezettje értékes díjazásban részesül.

Úriasszonyok versenyén: I-ső díj: 1 komplett, kívül-belül zománcozott tűzhely; II-ik díj: 1 zománcozott gumitömölös legmodernebb gázvasaló belső hevíttel; III-ik díj zománcozott egylángú főző.

Úrlányok versenyén: I-ső díj: Zománcozott kétlángú gázfűző, II-ik díj: komplett zománcozott gázvasalókészlet (külön hevíttel); III-ik díj: zománcozott egylángú főző.

Háztartási alkalmazottak versenyén: I-ső díj: 30 pengő, II-ik díj: 20 pengő, III-ik díj 10 pengő.

Díjak megtekinthetők Piac u. 56. sz. alatti kirakatban.

Kérjük a résztvevni szándékozókat, hogy a megnyilvánult nagy érdeklődésre, valamint a megállapított résztvevők számára való tekintettel Balvány-u. 17/19. sz. alatti városi irodánkban délelőtt 9—1-ig mielőbb jelentkezni sziveskedjenek. Részletes felvilágosítást ezen irodánk szolgáltat.

A legmodernebb gázfogyasztási eszközök kiállítása 8-án fél 12-től és 9-én egész nap nyitva.

Úgy a kiállítás megtekintése, mint a versenyen való részvétel díjtalan.

A főzőversenyen készült ételeket nagy mennyiségre való tekintettel, — a román megszállott területről menekülteknek juttatjuk.

Érdeklődőket szívesen lát és mindenemű felvilágosítással készséggel szolgál a

Világítási Vállalat.

Debrecen sz. kir. város polgármestere, ad. 30.890/1939. VI. sz. **Hirdetmény.** Értesítem a város érdekelt lakosságát, hogy a város VIII. állategészségügyi kerületében tartandó sertéselhívás-sokra (Vásárpéztár Rt., Diószegi út) a sertések felhajtását az alábbi feltételek mellett engedte meg a m. kir. Földművelésügyi Miniszter Úr. 1. A vásárra csak Debrecen sz. kir. városnak ragadós száj- és körömfájás miatt helyi zárlat alatt nem álló helyeiről és csak azonnali levágásra szánt, csak sertéseket szabad felhajtani. 2. A sertéseket kizárólag járművel szabad a vásárra szállítani. 3. A vásárra szállított sertéseket a járműről való lerakás előtt egészségügyi szempontból darabonként megvizsgálni. 4. A vásárra szállított sertések kizárólag Debrecen vagy a budapesti sertésközbogó-hídra és a budapesti Ferencvárosi zárt sertésvásárra 5 napon belül történő levágás céljából adhatók el. 5. A vásárra felhajtott sertések a vásártérrel vissza nem szállíthatók. A Debreceni Vásárpéztár Rt. tartozik gondoskodni a vásárra felhajtott összes sertések felvásároltatásáról. Debrecen, 1939 július hó 1. **Polgármester.**

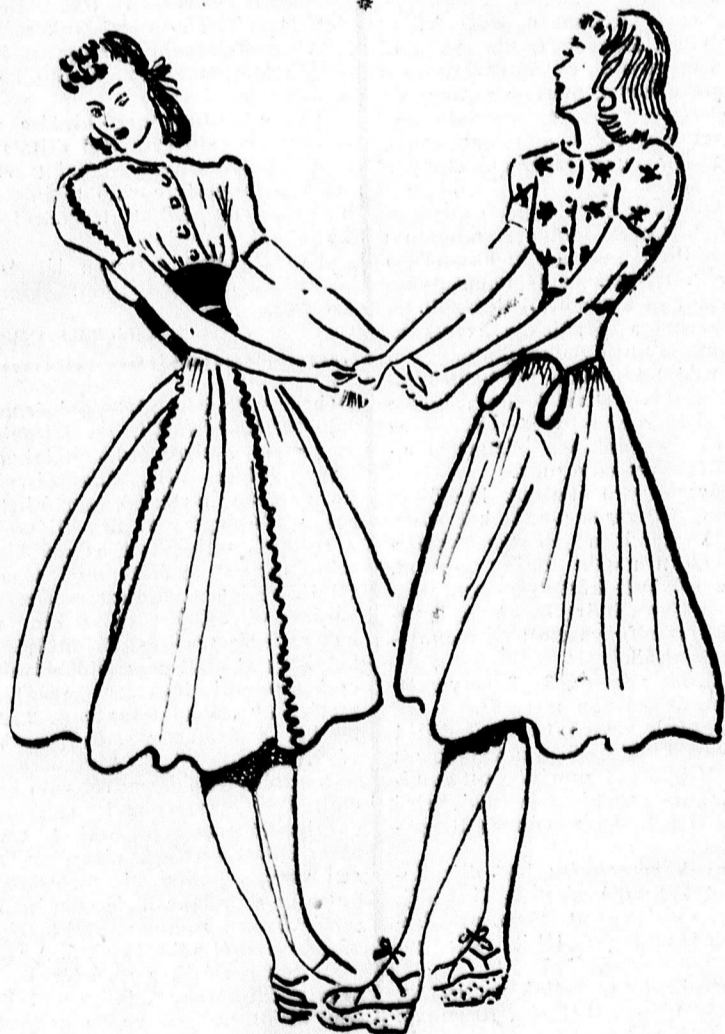
Divatkrónika

A nyaralásról

A július elseje mindig nagy problémaként áll a divathölgy elé. Hova menjünk nyaralni, illetve ha itthon maradunk, hogyan adjunk »nyaralás« jellegű szabadidőnknek és ezt öltözködésünkkel hogyan hangsúlyozzuk ki? Nem kis feladat a nyaraló holmik összeválogatása sem. Minden képviselve legyen, olcsón kiállítva. Ma-napság nem könnyű feladat még a strandösszeállítás megkredálása sem. Ha jobb fürdőn tölti a nyarat; feltétlenül szüksége van egy kétrészes karton fürdőruhára, egy húzott selyem dresszre, nem nélkülönheti a bő (rövid vagy hosszú) glóknis strandszoknyát sem kis boleroval, egy fürdőcipő és strandszandál nélkülözhetetlen, nem beszélve a strandtáskáról, kendőről, strandkészerről, napozó-dresszről stb. A nyaralásnál kell fokozottabb gondot fordítunk az ügynevezett hozzáállásra is. Általában keresen törődnek még az ügynevezett jólöltözött nőnek is arról, hogy a ruha mindig kifogástalanul legyen kiegészítve táskával, kalappal, keztyűvel. Ez a kiegészítés és hozzáállás százalékosan rothatat vagy járíthat megjelenésén. Egy kosztüm rossz összeállításban lehet egészen unalmas és érdektelen, még ha különben van is szabva. De ha egy kis ötlettel ráfogjuk össze a hozzávalókat, akkor ebből lesz a legpraktikusabb és legesinosabb nyári öltözetünk. Az a fontos, hogy a blúz, kalap, táskák, keztyű stílusban legyenek tartva és színben is

ilyenek egymáshoz. Nyaralási ruháinknál teljes mértékben alkalmazhatjuk és kihasználhatjuk az idej divatlevelét: karesú derekszabás, bő szoknya. A karesú felső, amely hol derékig, hol csipőig követi a test vonalát és abból virágyszerűen kinyúló harangvonalú bő szoknyát. Ez a divat igazán szép és természetes, csak nem szabad elfelejteni, hogy viselőjének valóban karesú derekának kell lenni. Mert akinek nincs, az csak maradjon meg az egyenes vonalú angol ruháknál. Vigyünk sok vászonholmit nyaralásunkra. Rengeteg változata van a vászonöltözékeknek. Shantung kosztümből a karton kertruháig — minden nap újként hat a frissen vasalt vászonöltözet. Hajunk dekorálásának is kedves az idej nyári divat. Igen sok és változatos szalag megoldás áll rendelkezésünkre, hogy frizuránk mindig másként hasson. — Most már valóban csak a hölgyek egyéni felfogó képességén és fantáziagyűgyágán múlik az, hogy nyaralása alatt a rendelkezésére álló ruhák készletét megfelelő izléssel tudja viselni és variálni. Kellemes nyaralást Hölgyeim!

Az amerikai harisnyadivat elhagyta a hálósöveget és egészen európai minták után indult. Azzal a különbséggel, hogy az alapanyagok a legfinomabb Itoko japán bugóselyem, amely azonban oly drága, hogy egy amerikai divathölgy évi harisnyaszámaja 1500—1800 dollár.

Nyaraló ruhák. Karesú derek, bő szoknya.

Különböző strandösszeállítások.

A magyar cipő világrésznylatban is veretlen. Az itt járt előkelő külföldiek, nem tudnak megvalni a magyar cipő remek, elegáns formáitól és a világ minden tájáról innen szerzik be cipőszükségleteiket. Igy legutóbb Indiából rendelt egy Budapesten járt angol hölgy krokodilbőrből polócsizmát.

»Blue Danube« a neve a legújabb divatú női cipőnek. Kék antilop vagy sevrőbőrből készül, világoskék lyukacsos orral és hegyi-cipőre emlékeztető kihajtóval.

Richard Tauber tiszteletére rendezett estélyen Hollywoodban: Hedy Lamarr, Mrs Charles Boyer, Mrs. Douglas Fairbanks, Marlene Dietrich — valamennyien fehér estélyi ruhában — gyöngy nyakdíszsel. Ilona Massey (Hajmássy Ilona), aki Adrian Baillée társaságában érkezett, fekete csipkeruhát viselt és a haján spanyolos fekete csipkemantillát.

A folyton változó időjárás a mi hölgyeinket is rászoktatta a nyári szőrme viselésére. A nemesszőrmék közül főleg az északi rókaprémeket, mint keppet és bolerót viselik. Ez a külföldön már évek óta elterjedt divat esodálatos módon, csak az idén honosodott meg nálunk.

Az amerikai filmszínésznők közül a legeredetibben öltözködik Chatherine Hepburn. Új filmjében, a »Philadelphai Story«-ben különösen szép ruhákkal szerepel. Egyik fehér selyem erépe estélyi ruhája, mely a magasan záródó nyaktól régig plissirozott, bő japán ujjal, derékán sodrott örrrel, amelyet csak úgy lehetetlen karesú nő viselhet. A ruhákat Lynn

Fontane és Cornell, híres amerikai rajzolóok tervezték.

JEAN.

Divatüzenetek

Rouge. Újabbán ezt a szót: rouge már nem használja a magyar kozmetikai ipar sem. Helyette nagyon helyesen az: »ajakpiros« szót illesztette, amely a német »Lippenrot«-nak felel meg. Elsőrendű magyar gyártmányaink mellett meg lesz biztosan elégedve Lenthalie készítményeivel. Nyáron világos tónusút használjon. — Ügyszintén körömlakkban is.

Debreceni. Részletes levél megy. Nyári tanulmányutam alatt nekem továbbítják: a leveleket, melyekre minden fennakadás nélkül idejében adok választ.

JEAN.

SZERFA ELADÁSI HIRDETMEY. Debrecen szab. kir. város gullhi erdőhivatal kerületében fekvő Jakab. Tamássy és Angyaltelek raktárakban készletezett és e raktárakban a helyszínen átadandó 1541.89 köbméter tölgy szerfa, 338.67 köbméter akác szerfa hat eladási csoportban 1939. július 17-én d. e. 10 órakor Debrecen sz. kir. város kistanástermében (Városháza I. em.) írásbeli és szóbeli ajánlat mellett tartandó versenytárgyalás útján eladásra kerül. Írásbeli ajánlatok 1939. július hó 17-én d. e. 9 óráig adandók be Debrecen sz. kir. város polgármesteréhez címezve a városi közig. iktató hivatalába. Vásárolni szándékozó felek részére a sünautó viteldij ellenében rendelkezésre áll. Bővebb felvilágosítással szolgál és az árverési iratokat megküldi Debrecen sz. kir. város Dazdasági és Erdészeti Ügyosztálya.

DEBRECZEN KÉPES VASÁRNAPJA

Jegyzőkönyv

arról, hogy

a kasza

pendülésével új magyar esztendő indul el a bizonytalan holnap felé. A magyar embernek nem januárban kalendáriumozzák az esztendőt, hanem Péter-Pál napján, amikor megcsendül az első rend levágásánál a kasza. Olyan lesz az egész esztendő, amilyen az első kaszavágás. Mi még ott tartunk, hogy bennünket az Isten jósága vezet, vagy sujt, azért van nagy jelentősége nálunk az aratásnak. Aldása, vagy átka a meginduló aratás a magyarnak még akkor is ha egyre több és több szó esik arról, hogy mit termeljük inkább az egyre jobban szűkülő terű búzáink helyett. Hiába adják nekünk illetéktelen bölcsék a tanácsot, hogy milyen legyen a mi gazdasági életünk, ha egyszer a hatalmas Isten szabta meg számunkra azt, hogy hova fejlődjön adottságainkból magyar életünk. Ne kísérletezzünk velünk senki, szomszéd, vagy jóbarát se, hogy hol, mit termeljük, majd megtaláljuk mi saját eszünkkel, tapasztalatainkkal, hogy mi a teendő. Úgynevezett nemzetgazdák se farszszak magukat idegen eszmék szolgálatában kezdett nagy hevületükkel, mert mi mégis csak azt fogjuk vetni, amit mi aratunk ebben az esztendőben és minden esztendőben. Ha búzáinkon, borunkon kívül más egyebünk is van, arra se kérünk se tanácsot, se útbaigazítást. Igaz, hogy őstermelő állam vagyunk, igaz, hogy az aratás minden büszkeségünk és örömünk alapja, de a meginduló pendülő kaszálásnál az is folyton szemünk előtt lebeg, hogy hűsz esztendővel ezelőtt mi voltunk a világ legtekintetesebb alapú önálló állama, oly állam, melyet az Isten tett egyé és ruházott fel sok-sok kincessel, melyekkel mi akarunk gazdálkodni minden ellenkező híreszteléssel, minden ellenkező szándékkal szemben és minden ellenkező mesterkedés dacára...

arról, hogy

kereszttek állanak

a magyar tarlókon hosszú-hosszú sorban és a kereszttekben szunnyad a magyar élet csirája a jövőre. Nem véletlen az, hogy a magyar ember nemesak nevezi keresztnek, de kereszt alakjában rakja a kéréket, melyeken hite és meggyőződése szerint azért van az Isten áldása, mert minden kalász minden szemén ott van Jézus arca. Szép és nagy dolog ez a kereszt, melyben ott él jövődönk. Ez az egyetlen kereszt, amelyre minden magyar életét építette akármilyen felekezeti templomában áldotta a jó teremtésért, vagy engesztelte a meglátogatásért Istenét. Nagy és szép dolog ez a kereszt, mely hosszú sorban ott virraszt a magyar Holnap felett, éppen ezért nincs szebb, s nem lehet más keresztje a jövőben se a magyarnak. Ez az alap amelyre építhetünk. És tanácsos, hogy építsenek azok is, akik ma olyan könnyen és könnyelműen elfelejtik, hogy ezer esztendőn át minden életük, minden őseik ennek a

keresztnek a tövében ették a magyar föld könnyel, verejtékkel sózott kenyereit. Ébredjenek arra az örök titokra ezek a mai gyászmagyarok is, akik titkon és sullogó szóval mákonyos lázak terjesztői, mert csak a bendőjükön keresztül gondolnak a holnapra. Ezek a kereszttek ezer esztendő óta nekünk adtak szállást, kenyeret, de ha úgy mint török, tatár és német dúlások idején sokszor, más is részt kér belőle, nekünk jut akkor legkevesebb a szemből. Ma a miénk akkor is, ha szegényes, ha szűkös, de ha másokkal kell osztzkodni fölülte, akkor keservesen ébredhetnek ezek a sullogó, sullogó, mákonyos lázzal telített gyászmagyarok arra, hogy a magyar föld csak a magyart szolgálhatja és magyar föld fölött csak magyar lehet az úr...

arról, hogy

a harcikedv

felette nagy a látszat szerint a dákóalmok földjén és olyan, de olyan hősi táncot lejt ott minden épkézláb vezetőember, hogy az alsóbb néposztály háta csak úgy borsózik bele. Van ott minden, mi szemnek, szájnak ingere egy-egy jó háborút illetőleg: fegyver, katoná, pénz, paripa és a többi, csak éppen szabadalmazott bátorság nincs. De annál több a szó, a szó az erős. Az van, azzal bírják, Csupa harci tűz és láрма minden sor a nagy bukaresti lapokban, csak úgy füstölög a vérgőzös bátorság, mióta azt a bizonyos angol garanciát zsebre vágta ingyen és bérmentve. Olyan, de olyan hősök lettek, hogy az egykori nagy nemzeti ideálok csak úgy forognak a sírokban a kies regáti temetőben és felette sajnálják, hogy ők nem érthették meg ezt a dicső korszakot, amikor ennyi, de ennyi dicsőséget lehet zsebre vágni minden ellenszolgáltatás nélkül. Mert ellenszolgáltatásról szó se lehet. Csupán az a hibája, hogy a komoly, gondolkodó román fők, mint Maniu és a szűkös környezeté mélyen hallgat. Ha pedig ő hallgat, akkor ott valami nincs rendben. Mert a mai élő románok közül senki annyit önzetlenül nem tett az új hazáért, mint ő. Ő azonban hallgat. Nyilván oka van erre a nagy hallgatásra és ez mindent megmagyaráz a mai Román állampolgárról...

arról, hogy

százezrek

szerepelnek egyik nagy város költészetében és mikor azzal a kérelemmel fordult a telepítő vezetőség a városhoz, hogy bizonyos tisztes összeget ajánljon fel erre a nemes célra, akkor aktív elintézési levélben azt üzenték a nemes cél önzetlen harcosainak, hogy sajnos, ebben az esztendőben már nincs módjuk és alkalmuk a költészet keretébe beállítani még száz pengőt se! Hajmeresztő és égbekiáltó könnyelműség ez. Vajjon hogy tudnak ezek az urak nyugodtan találni és soha nem gondoltak arra, hogy lehet, a következő érvben még annyi alkalmuk se lesz már a magyar telepítés gondolatát megvalósítani, mint ma Szabad és lehet ezt a gondolatot így meggyalázni, ennyire kismélni akkor, amikor fillérekből kell összeadni egy-egy hét, nyolc gyermekek magyar család jövő-

Franciaországban nőikalapdivat-versenyt rendeztek. — Ez a négy hölgy nyerte a díjakat, az első díjat az, ki a serleget kezében tartja.

dőjét és ezzel a nemzet újabb ezer esztendejének alapját. Hát merhetjük mi hirdetni, hogy magyarok vagyunk. Szabad nekünk kiállni a nagy nyílánosság elé azzal a hazug szóval, hogy tudjuk a kötelességünket. Szabad nekünk nyugodt lelkiismerettel a holnap elébe nézni. Lehet nekünk szem-

be nézni saját magunkkal. Tudja vállalni ebből a nemzedékből valaki is, hogy megtette a kötelességét a magyar hazával szemben! Oh, boldogtalan fajta s könnyelmű nemzet, mely mindent a majddal akarsz elintézni, míg fürge, életmes fajták osztoznak tunyaságos és nemtörődomséged földjén!...

Egy szép nyári ruha.

arról, hogy

garancia

született abból az öröndetes lényből, hogy valakinek négy élő, egészséges fiú gyermeke van. Legutóbb is ezt mondta az egyik jeles debreceni pénzügyi igazgatója egy szegény embernek, akinek azért adta ki azt a szoba, konyhás lakást olcsón, mert négy fiú gyermeket kell felnevelni a szűkös jövedelemből. A dolgok előzménye természetesen az, hogy az előző lakásból azért tettek ki első sorban a szerencsétlen családot, mert négy gyermekük volt. Itt, az új lakásban azért kaptak lakást, mert négy gyermekük van. Az ember szeme káprázik és jóleső álmoknak véli ezt a megtörtént esetet. Nem az elsőt, amikor azért tettek ki a családot, mert négy gyermekük van, ez sajnos gyakori kóros tünet a mai magyar társadalmi életnek, de az, hogy akadt egy magyar úr, aki egyenesen garanciának kiáltotta ki a négy egészséges, élő gyermeket arra, hogy az apa megfogja fizetni rendszeresen a lakbért. Az aztán más lapra tarozik, hogy mikor az új lakásba benézett a négygyermekes családfő, mindjárt azt kérdezték tőle, még a házmester is, hogy van-e gyerek, mert ha van, akkor be se költözzék. Volt ott lakó is olyan, aki úgyancs mondta, mert akkor ő fog elköltözni. Erre a döbbenetes bátorságra és fenyegetésre halálra rémült a négy gyermekes családfő, rohant a pénzügyi igazgatójához, hogy sajnos, nem mehet a lakásba, mert a házmester, a lakók kifogásolták a négy gyermeket. És most jön a legnagyobb magyar mai csoda: az igazgató magyar szívről és magyar becsülettel azt mondta: akkor el fog menni a házmester, el megy a lakó de a négygyermekes család mégis be fog költözni abba a lakásba. A magyar társadalom legszebb kitüntetését oda kell tűzni az ilyen embernek a szívére: a megkülönböztetett tiszteletet. És ne haragudjon az illető magyar úr, azt követeli a mai idők magyar becsülete, hogy írjuk meg a nevét is: Molnár Gyula igazgató. Isten éltesse sok, sok magyar gyermek örömeire és támogatására.

arról, hogy

az elmaradt háboru

miatt kesereg Jorga, a nagyszakállnok történettudós, kinél szebben nem hazudott még történetet ember a földön, aki negyven esztendő bokros munkásságát arra használta fel, hogy dajkameseiket történeli valósággá hazudjon, aki minden ízében, minden porcikájában a füllentés és elvetemült ferdítés harcosa volt, most ez a vénség, ez a sir száján lézengő »hős«, a román felsőház megnyitása alkalmából kesereg az, hogy elmaradt a tavaszi nagy háború, amikor is Románia leszámolhatott volna velünk, magyarokkal. Ilyen bomlasztóan miázmas lelkét aligha szült még Havasföld, onnan pedig már kerültek ki ott, hasonló diszvirágok. De az elsőség a nagyszakállú Jorgáé. Az angol »garancia« hatása az, ami ilyen örjítően szépsé kijelentésekre ragadtatta Jorgát. Most, hogy Nagy-britannia fegyverét csörgethetik, hogy a brit oroszán hangján üvölthetnek, most sajnálják a háborút. Bezzeg, három hónappal ezelőtt, amikor úgy volt, hogy Benes atyamester példájára nagy futás lesz a Királyhágó táján is, akkor, valljuk meg, Jorga urambátyám, bizony igen szarvas idők jártanak a dícső, álomból fakadt Romá-

niára. Akkor, három hónappal ezelőtt olyan, de olyan dezolált állapotok ültek orgiát az összehazudott országban, hogy az első ágyúszóra sokan, haj, nagyon sokan alig ha álltak volna meg Bukarestig.

Eladó volt minden, még Jorga úr hazudozásainak negyven köteté is és csak az a bizonyos hajszát választotta el Romániát a csehék sorsától...

jegyzí: sz. r. i.

Egy káprázatos temetés háromszázötven évvel ezelőtt

A régi rang és régi pompa a temetésen látszott meg. — Országos esemény volt Thurzó György nádor temetése. — Elképzelhetetlen a mai ember előtt az egykori gyász

Az élet rohan, s a mai ember lassan nem ér rá olyan dolgokra, melyekkel eleik heteken, hónapokon keresztül szerető gondnal foglalkoztak és százszor is eltervezték azt, amit a mai ember rábíz a temetkezési intézetre és neki nem marad más, mint kifizetni a számlát. Hajdan, évszázadokkal ezelőtt a keresztelő, esküvő és temetés valóságos sátorosünnep volt és minél rangosabb volt az esküvő úr, a születendő gyermek családja, vagy az elhunyt, annál pompásabb káprázatosabb a tiszteletadás. Ott volt, ha a rang úgy kívánta, az ország színe, java és hetedhétvármegyéből a rokonság, atyafiság.

Hetek, hónapok teltek el a halott halál-napjától a temetésig, mert időbe került a haláleset hírének tudósítása, a rokonság összejövetele.

Ma meghal valaki, holnap temetik. A temetés szertartása pár perc és visszaadják az anyaföldnek azt, ki onnan vétetett...

A maga korában nagy ember, hatalmas tekintélyű úr volt Thurzó György nádor, a mérhetetlen vagyonú úr. A halál azonban mindenkinél közös sorsa, így ő se kerülhetett el és meghalt 1616 december 24-én, karácsony vigiliáján Bicsén.

A kor szokása szerint a holttest heteken keresztül temetetlen maradt, mert csak 1617 február 17-én temették el szintén Bicsén és csak később került a család árva várába, ahol ma is nyugszik.

A hosszú, csaknem kéthónapos idő alatt készült a család a temetésre. Hogy milyen előkészület kellett a temetéshez, arról beszél az az egykori feljegyzés, mely az 1617 február 17-iki temetés rendjéről intézkedik. Érdekes adatok ezek, érdemes elgondolkozni az egykori nádor temetésének rendjén és pazar pompáján, mely ekkor minden hasonló rendű és rangú magyar úrnak kijárt.

Elöl mennek a ricsesi és rajesi deákok a keresztelőkkel és a predikátorokkal, majd ezeket követi húsz fekete ruhába öltöztetett koldus, akiknek utána a ricsesi és rajesi céhek jönnek szövétnekekkel. Majd hat trombitás jön fekete ruhában, a trombitákon fekete tafota, a rézdobos is fekete ruhában, azonképpen a dobja is és csak ezután jön az ország zászlaját vivő Horváth István uram, aki Illésházi uram által adott lovon üljön és a lovat aranyos, ezüstös hámmal kell öltöztetni, de a lónak cafrangja is legyen.

Ezután jön négyesével a lovas sereg, a lovasok száma száz legyen, fekete lobogós koppjával mind, a lovasok is feketében, koppjáikat lehajtva a szentegyház előtt álljanak fel rendben a menet végéig.

Azután jönnek a városok követei égő szövétnekekkel, majd a vármegyék nemes követei hasonlóan

szövétnekekkel, végbeli kapitányok sora szintén szövétnekekkel, azután zsolnai deákok és predikátorok jönnek, majd az országos méltóságok rang és rend szerint, nagyságos urak, vármegyék főispánja, grófok, zászlós urak, magyarok és más nemzetből valók égő szövétnekekkel.

Ezután a halott nádor arany-sarkantyúját Sibrik István vigye, az aranyos pallost Herman uram, a nádori botot Farkas Pál, Jani Ferenc pedig az egytucat srucetollal ékesített aranyos sisakot viszi. Esterházy Gábor és Szentjáni Menyhért az aranyos cimert vigye rendben.

Majd következik egy merő vasban felöltöztetett aranyos szerszámú lovas Balogh Pál személyében. Jó nehéz lovat alá, kezében köves botot vigyen, sisakján egy bokor, — tuca, — toll, a fő fején és farrán szintén egy, egy esomó toll. Az arannyal írott, — kivart, — nádori öreg nagy zászlót Zoltán Ferenc viszi, egy fekete bársonnyal bevont szürke lovat aranyos cimerrisszel Polyáni Miklós gyalog vezessen. Arumpruszt uram gyalog vigyen egy fekete tafota zászlót, ezután egy fekete posztóval takart, négy cimerral díszített lovat vezessen Kis Ferenc,

azután huszonnégy feketébe öltöztetett személy viszi a holttestet, a többi között, Verebely, Pongrácz, Kubini, Szerémy, Kövér, Illyai uraimék, aztán a koporsó két oldalán három, három atyafi cimerez szövétneket vigyen, míg a halott nádor fia, az urfi két előkelő atyafival a holttest előtt menjen, az özvegyet Battyán uram és Thurzó Szaniszló karofogva vezetik a tetem után, aztán a halott nádor anyja menjen.

Majd felsorolja az atyafiságot rendben rang és rend szerint; Czoborné, Jakutsné, Erdődiné, Illésháziné, Thurzó grófkisasszonyok, majd nagyságos és nemes asszonyok, ezt a sort a halott úr nyole gyalog katonája feketében, fegyveresen, aztán az urak és követei szolgálják, majd az egész község népe zárja be a sort. És míg a menet tart, folyton harangozzanak, majd a templomban nyole fehér szövétnek közé a szentélybe tegyék le a koporsót, az oltárt feketével vonják be, rája aranyos cimert tegyenek.

Az egész szentélyt fekete posztóval, a predikáló-széket pedig fekete bársonnyal vonják be. Míg a beszentelés és predikáció tart, az urak a test körül tartásuk a cimert, sisakot, pallost, botot, sarkantyút.

Rendeltek tót predikációt is, míg magyaros Diósi uram predikáljon és csak azután helyezték a sírbólba a testet, mely után az özvegyet kísérik vissza a várba.

De már a temetés megindulása

előtt a várban is legyen két predikáció, egyiket magyarul Boldizsár uram mondja, míg tótul az újhelyi prépost beszéljen. Temetés után a rendelt urak az urakat hívják be a várba, ahol nyilvánvalón tört ülhetnek a temetés után, mert a rendelkezés gondoskodik arról, hogy kik és milyen beosztással szolgáljanak. Vannak, akik a »procesiót« rendezik, külön kijelölik azokat, akik a szövétnekeket osztogatják, a szentegyház ajtajához kirendelt őrség hadnagyai egy tizedessel és lovasokkal, felügyelő gazdák, majd azok, akik az árvai és mástól hozott élelmet osszák ki. A konyhához beosztottak után gondoskodik a példás rendet tartó összeírás azokról, akik a pincéknél szorgoskodjanak...

Ime, így, ilyenformán történt meg az idvezült tekintetes, nagyságos gróf Thurzó György uramnak, Magyarország nádoriságának testének eltemetésének módja és rendje az Úrnak 1617. esztendejében.

sz. r. i.

Tavaszi

Vártalak...

Zsenge lelkennek.
Minden dalával.

Hívtalak...

Csengő hangomnak,
Vig akordjával.

Vártalak...

Mikor még senki
Nem gondolt reám,
Csak én...
Testem bájával,

Dudas Irén.

NEM TALÁLTA EL

A london—manchesteri vonalon történt. A vasúti kocsi beszállt egy utas és nagy óvatossággal elhelyezett egy ládikát a csomagartóban. A vonat elindult és egy kis idő múlva valami nedvesség csöpent a ládika alatt ülő utas kezére. Az megnézte, megszagolta és kedves mosollyal odafordult a ládika tulajdonosához:

— Ah! Skót whisky?

— Nem, uram, skót terrier! — hangzott a válasz.

A GYERMEK ÉS A PARADISCSOM

Az egyik falusi iskolában, a második elemiben a tanítónő Adámról és Eváról beszél a gyermekeknek. Elmondta az ismert bibliai történetet a paradicsomból való kiűzetésükről és az angyalról, aki lángpallossal állt a paradicsom bejáratánál. A tanítónő kíváncsi volt, hogy a gyermekek megértették-e a tanítást és megkérdezte:

— Nos, mit képzettek, vajjon mit gondolt Adám és Éva, amikor kiűzték őket a paradicsomból?

Csend. Nem válaszolt senki. Végre egy kisleány jelentkezett:

— Azt gondoltuk, hogy majd ha az angyal a lángpallossal elmegy az ajtóból, akkor majd visszamennek...

Lapunk olvasóinak PESTEN a **Metropole szálloda** RÁKÓCZI UT 58.

kedvezményes szoba és penzióárral számíthat.

Kávéház! — Söröző!

Jazz! — Tánc! — Cigányzené!

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Milyen

legyen az a hozomány, mely a mai időkhez mérten minden tekintetben megfeleljen egy jó polgári házasság követelményeinek, — kérdezi Asszonyom és mi mindjárt megjegyezzük, hogy erre nem is olyan könnyű válaszolni, mint első tekintetre hinné lehetne.

Mindenek előtt attól függ minden, hogy milyen anyagi körülmények között vannak a hozományt adó szülők.

Szegény ember szegény hozományt adhat.

Itt is áll, hogy hureut az, ki többet ad, mint amennyije van.

Ezzel aztán végeredményben meg is mondtunk mindent.

Akinek a sors jóvoltából van miből adni, az ne nézze azt a pontos határt, melyen mozogni kell, akinek azonban nem áll módjában adni, az bármennyire szeretne is anyai szíve szerint adni, az azt tegye, amit tehet. Feltételezzük, hogy nem a hozományért történt a házasság, s akkor amúgy se számít sokat a hozomány kérdése. Még az se, hogy milyen az a keleny, amit a mai középosztály nagy anyagi megpróbáltatásai közben megtehet. Ha valaki a hozományért esküszik „örök” hűséget, az úgy is tudja, hogy mit várhat és azt meg nem téveszthetik mérleget hozományadásával. Ma kevés ember és nagyon kevés család az, aki valóban komoly hozományról beszélhet. A mai polgári életben az a szokás, hogy a legszükségesebb házi holmival, ruhával engedik útjára az új életbe a fiatal párt, aztán a saját erejükből lassanként megszerzik azt, amit a szülői szeretet a legnagyobb jóindulat mellett se tudott a nehéz körülmények között megadni...

Egyszerűen és röviden azt tegye, amit a szíve parancsol és azt, amit az erszény enged és akkor higye el, semmi hiba nem lesz, mert mi még mindig valljuk, hogy kimondott hozomány nélkül is van, sőt talán csak így van zavar-talan családi élet és boldogság...

Hasznos tudnivalók

Becsüljük meg a szappant! A szappanmaradékot, ha mégoly apró darabkákból áll is, gyűjtjük össze s ha bizonyos mennyiség együtt van, vagdaljuk fel morzsákra és főzzük fel kevés szódavízben. Ha fehérre felfőtt, hagyjuk kihűlni. Ezen a módon jó szappankocsonyát nyerünk, amely hónapokig eltart. Egy kanál szappankocsonya a mosogató- vagy mosóvízben hathatósan tisztítja az edényt meg a fehérneműt.

Agytollak tisztítása otthon. A tollakat a tokból kiöntjük és a tollszitán átszítáljuk, hogy a portól és törmeléktől megtisztuljanak. Azután az üstbe téve a tollakat, gyenge tüzet gyújtunk, majd szalma- vagy cirokseprővel félóránig folytonosan kavargatjuk a fehér gomolyagot. Ezáltal a tollak nemcsak megtisztulnak, hanem gyönyörűen fel is lazulnak. Ha a toll már megtisztult, a parazsat kihúzzuk az üst alól és a tollat addig forgatjuk, amíg kihűl. Egy óra múlva visszatölthetjük a kimosott és keményítve kivastalt vászonba. Egy másik módja a tisztításnak: a tollat beleszórjuk egy túll-

zsákba, amelyet huszonnégy óráig hideg vízben áztatunk. Boraxlúgot készítünk, amelyben szappanlorgácsot oldottunk és ebben a tol-

lal teli zsákot addig huzigáljuk ide-oda, amíg a toll megtisztult. Zsákostól felakasztjuk, néhány nap alatt megszárad.

Az ördög vetése

Ezt nem az Isten ültette a földre,
Az, aki cselekedte, csúf hivatását
A sötét pokloktól örökölte.

Tervek esiráznak és gonosz lázak,
Melyekből hiányzik minden isteni,
Es emberi megértő szent alázat...

A rombolás magvai ezek egytől százig,
Melyekkel fáradt szívünk és égi lelkünk
Immár hiába is vív, esatázik...

Nincs innen kiút és nincs menekvés,
Az járt igazán jól, aki meghalt,
Mert aki nem él, az az igazán szerencsés...

Mi lesz velünk, csak az Isten tudja,
Akihez vágyunk, de ködborult
Előttünk a megtisztító élet útja...

Ime ezt az útát tüske, tövis szötte,
Soha ennyi gonoszság nem burjánzott
Az emberi lábaknak előtte...

Lassan érik az ördög vad vetése!
Halál, siralom, romlások átka nyomán
Közeleg a mai emberek vak nyemése...

Szalacsy Rác Imre.

Receptek

Túróskeji. Három deka vaját 30 deka túróval s 30 deka liszttel meggyúrunk, kóstok vastagra kinyújtjuk, szaggatjuk, megtöltjük, kifliket alakítunk belőle és tojással megkenve, a sütőbe sütjük. A töltéket egy tojás fehérjéből (melyet nem verünk egészen habbá), összevágott mandulából és annyi vaníliás cukorból készítjük, hogy sűrű pép legyen belőle. Lehet befőttelel is tölni.

Gombaleves. Végy szegfűgombát, mosd meg többször melegvízben, önts rá borsólevest és főzd benne; ez megtörténve, töltsd le róla a levet másik fazékba, párold a gombát egy kis írósvajban és zöldpetrezselyemben; azután hintsd belé egy főzőkanálnyi lisztet, töltsd rá a fentebbi borsólevet; adj hozzá egy kis törött borsot és egy kanálnyi jó tejfölt és tálald ki pirított zsemlyére.

Rántott esirke. A esirkét szépen tisztítsuk meg, hogy a legkisebb toll sem maradjon rajta. A beleit szedjük ki és a máját, zúzáját tisztítsuk meg (az epéjét vigyázva vágjuk le a májról), az egészet daraboljuk fel, azután mossuk meg gondosan és sózzuk be. Az egyik szárnya közé tegyük a máját, a másikba pedig a zúzáját. Egy tányérba tegyük bele egy tojást, verjük el a fehérjét a sárgájával, egy kevés vizet öntve közé. Négy nagyon kemény zsemlyét reszeljünk meg finomra. Mártuk be a esirkedarabokat a lisztbe, azután a tojásba és végül a zsemlyemorzsa-ba. Miután minden egyes darabot beforgattunk, tegyük nagy lábasba jókora zsirt. Mikor jó forró a zsír, tegyük bele a esirkedarabokat, úgyhogy egyszerre lehetőleg sokat süthessünk. A sütéskor arra is kell ügyelni, hogy igen gyors tüzőn ne süljön, mert akkor belül nyers marad és íztelen lesz. Ha

lassan sül, sem jó, mert elég alatta a zsír és a zsemlyemorzsa összevisszaszárad. Ha az egészet szép pirosra kisütöttük, tegyük hosszú tábla. Abban a zsírban, amelyben a esirke sült, süssünk zöldpetrezselyemlevest és tálaláskor tegyük a esirkére Vigyázzunk, hogy lehetőleg forrón adjuk az asztalra.

Eper-jam. Aszép, érett, száraz eperszemeket a száruknál fogva egyenként megmártjuk egy pohár tiszta alkoholban (lehetőleg 80 fokos legyen), majd szitára tesszük, ahol hamar megszárad. Ekkor lecsavarjuk a szárazakat s az így megtisztított gyümölcsöt lemérjük. Minden kilóra 90 deka kristálycukrot számítunk és egy citrom le-szűrt levét, amelyet pohárba előre elkészítünk. Az epret a cukorral felváltva rétegenként egy tiszta lábasba rakjuk, a citromlevet a te-tejére öntjük. Egész éjszakán át hagyjuk a lábost jégcsokrényben (jégveremben, frigidáireben). Reggel a jól áthűlt gyümölcsöt kis tűzre tesszük és itt tartjuk, amíg a cukor elolvad róla. Ekkor gyors, erős tüzőn hirtelen felfőzzük. Főzés közben nem keverjük, csak a lábost rázogattuk néha a fülénél fogva, mint a halászlénél szokás. A képződő habot leszedjük; kb. 20 pernyi főzés után elészült a jam, amiről a következőképpen győződhetünk meg: ezüst kanalat hidegvízbe mártunk (redukált ke-lengyélű újabb háziasszonykák ne ijedjenek meg: kinaezüst épp úgy megteszi!) és egy keveset kivesszünk az eper levéből. Ha bebőrödzik, mint a forró tej, akkor eleget főtt. Mikor az egész massa így bebőrödött, — röviddel a tűzről való elvétel után — üvegekbe töltjük, s ha alaposan kihűlt, le-költjük.

Eper-kosárka. 1 deka lisztet, 10 deka vaját, 7 deka cukrot és egy tojássárgáját jól összedolgozunk és kis bádognosárka formákat le-

hetőleg vékonyan kibélelünk vele. Kukorica-, vagy babszemeket, vagy hasonló értéktelen, aránylag súlyos dolgot teszünk minden kosárkába és így sütjük meg, középmeleg sütőben, kb. 25–30 perc alatt. Ha ezt elmulasztjuk, a tészta az üres forma irányában esetleg felhólyagosodik és a kosárkák nem lesznek elég esinosak és vékony faluak. Félnapal később, vagy akár másnap kikenjük a kosárkákat baracklével és belehelyezünk annyi szép, érett, tisztított és kristálycukorral meghintett nyers epret, amennyi simán belefér. Ne rakjuk búbosra! Tea mellé, valamint könnyű ebéd befejezéséül, nyári vacsora végére egyformán jól illik. Csinálhatjuk bármilyen más gyümölcseel, illetve kompóttal, izlés szerint. Jó összeállítás pl. málnaíz felőszibarackkal, ribizli-kocsonya vékonyra szeletelt, párolt almával, birskocsonya sárgabarackkal, főt vaniliakrém narancsszeletekkel, stb.

Ecet — almahéjből. A háziasszony-nak „gyengéje” a finom ecet. Ime egy praktikus recept: az alma héját összevagdala nagyobb üvegbe tesszük és annyi vizet öntünk rá, hogy teljesen ellepje. 7gy liter vízhez 10 deka porcukrot adunk. Vékony ruhával bekötjük és nyolc-tíz napra meleg helyre tesszük. Szűrőpapíron átszűrjük. Igen kellemes ízű ecet.

Ne reszeljük a tormát! És pedig azért ne, mert alaposan megkönyeztet. Ha ellenben húsdraálóba tesszük, nem támadja meg a szemünket. Ha húsdarálónk nincs, reszeljük a teljesen kinyitott vízvezeték mellett. Az erős vízszugár magába szívja a torma erejét.

Seljmek és szalagok mosása. Két nagy burgonyát megreszelve, fél liter vizet teszünk hozzá és néhány órán át hagyjuk, hogy leülepedjen. A keményítő tartalmú folyadékot leöntjük az ülepedésről. Finom seljmet könnyen moshatunk ebben a lében, szappan nélkül. Könnyű dörzsöléssel. Mosás után alapos öblítés következik.

Heti étlap

Hétfő. Ebéd: Burgonyaleves, birkapörkölt tarhonyával, ördögpirula. — Vacsora: Tejfellestúró, retek, eseresznye.

Kedd. Ebéd: Tüdővagdalékleves, göngyölt felső, paraj, aranygaluska. — Vacsora: Pirított borjúmáj burgonyával.

Szerda. Ebéd: Zöldborsóleves, egybesült sertéskaraj burgonyával és uborkasalátával, máglyarakás. — Vacsora: Hideg sertéskaraj, majonézes burgonya.

Csütörtök. Ebéd: Húsleves, főtt-hús ribizskemártással, reszelt burgonya, rizsfelfújt. — Vacsora: Leles kolbásszal.

Péntek. Ebéd: Meggyleves, főtt metél, eper. — Vacsora: Savanyútojás, eseresznye.

Sombat. Ebéd: Köményleves, vagdalthús salátafőzelékekkel, meggyes piskóta. — Vacsora: Karfiol vajasmorzsal, gyümölcs.

Vasárnap. Ebéd: Karalábéleves, sültliba burgonyával és uborkasalátával, tejszínhabos mokkatorta. — Vacsora: Hideg vagdalthús, burgonyasaláta, gyümölcs.

FILLÉREKÉRT a legjobb helyen a legegészségesebb sport a nagyerdei csónakázás.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Kérdezed,

hogya, amikor divatja van minden jelvénynek és vannak sokan, akik nyolc, tíz különféle jelvényt hordanak a mellükön, te milyen jelvényt viselsz, melyet a legjobban szeretsz, mert nagyon szeretnéd tudni az én véleményemet is.

Köszönöm, hogy hozzám fordultál.

Valóban igazad van, végre eldönteni, hogy milyen jelvényt viseljen a jelvény viselések korában a magyar gyermek. Könnyű a felelet. Egyszerűen magyar jelvényt és semmi mást. És nagyon olesó is, mert egyetlen kiesel darab nemzetiszínű pánthka, szalagooska tökéletesen kifejezi a magyar jelvény minden fontos kellékét. Ennél szebb és drágább jelvény a mi számunkra nincs a földön.

Szeressük és becsüljük meg. Olyan kegyelettel és szeretettel nézzük, mint minden kieselünk legszentebb zálogát. Ugy hordjuk a szívünk fölött, hogy lássa mindenki, mi van a jelvény mögött a szívünk mélyén szent örökségként.

Legyen másnak bármilyen jelvény divatja, te ne tégy mást a szíved fölé. Azok a jelvények, melyek ilyen, vagy olyan gondolatot akarnak kifejezni, úgy se tudnak olyan beszédesen elmondani mindent, ahogy ez a három szín minden jó magyarnak elmondja azt, mit jelent magyarnak lenni. És még abban is igazat adok neked, hogy a cserkész jelvényt is átköt-ném apró, kieseli nemzeti színű szalaggal, mert a jó cserkész is első sorban, másodsorban és századsorban mégis csak magyar...

A magyar színek együttes viselése pedig minden magyarnak leg-szebb kitüntetése. Ezt a három színt vát és moesok nem érheti, ez a három szín szent, mert benne van a nemzet, tehát a szíved fölött viseld azt, amit a lelked, szíved legszebb kieselése...

Fohász

Istenünk jó Atyánk
Hallgasd meg imánkat,
Add vissza nekünk szép,
Gyönyörű hazánkat.

Szabadíts fel minket!
A rabiga alól.
Hangos legyen minden ház,
A magyar Himnuszról.

Drága jó Istenünk
Fordíts felénk orcád,
Mienk legyen újra
Szép nagy Magyarország.

Szakály Éva.

Magyar feltámadás

Csoka a mi hazánk,
Mióta elvették,
Bánatot és Bácskát,
Felvidéket, Erdélyt.

De hiszük, reméljük,
Nem tart ez sokáig.
Visszaszerzik erős
Bátor katonáink.

Zeng még magyar himnusz
A drága Erdélyben,
Bácska, Bánát földje
Magyar lesz, mint régen

Horváth István.

Balambér Barnabás Nebuló levele a labdarugásról

Nagy nap a mai nap! Mára mérkőzik meg a IV. o. kiváló futball csapata a III. o. csapatával. Ha valaki délután fél 4 órakor a Piac utcán, a Kistemplomnál jár, akkor megláthatta a IV. o. legkiválóbb férfiút, akik ott gyülekeztek. Egtek a harcizótól és ay elkövetkező mérkőzés izgalmától. Harciasan néztek ki. Keeske vállán egy pár óriási lyukas cipőt lengetett a nyári szellő.

Dagadtnál volt a élelmiszerraktár. Vörös pedig a labdát szorította magához. Mindegyik fiú hozott valamit, Franci a csapat kapitánya méltóságtagjel képpel és lép-tekkel haladt. Mint egy olyan ember, aki tisztában van azzal, hogy most neki délután egy 11 tagból álló fegyelméletlen bandát kell rendbe tartani.

A csapat hármas sorokban megindult. Vörös és Bocika egymás mellett haladt. Vörös, akit hajáról neveztek el így hosszú és a legjobb barátja Bocikának. Bocika a legkisebb gyerek az osztályban és nevet onnan kapta, hogy úgy néz ki, mint egy legelő borjú. A legjobb barátok, de állandóan haragban vannak. Vörös hozta a labdát és beszélt: Fiúk nekem költségek vannak. Először is fájdalomdíj. Milyen fájdalom díj? Hát talán nem gondoljátok, hogy évvégén a papám elenged kora délután leke-tanulás nélkül? Én elszöktem. Ha hazamegyek, a szökésért jár legalább 10 pofon. Mond már szolt Bocika 10 pofon az esemmi. Az semmi. Hát várjál most adok neked 10 pofont és... Elég szolt Franci. Kérlek mennyit kérsz költségeid emén?

En hoztam a labdát és én fogok szenvedni érte. Hogy te milyen uzsorás vagy Vörös, most is csak azért panaszkodtál, hogy több pénzt kapjál. Szóljatok Bocinak, mert én megpofozom. Na jó-jó én csak úgy találgattam, amért olyan marha hosszú vagy, azért még nem kell felvagn. Kérlek mennyit ér a szenvedésed?

Hát azt hiszem 40 fillér. El van intézve. Mikor a pályára kiértünk a III. osztály már ott volt. Először az öltözőbe vonultunk, melyet egy néhai faskamra helyettesített. Bebizonyítottuk, hogy jó emberek kevés helyen is megférnek. Az én vállaimra például két úriember rakta fel a lábát. Tiltakozásnak nem volt helye és nem is tudtam volna, mert a gyomromon Dagadt terpeszkedett el házián és szerényen berendezkedve. Szóhihető: emberek azt mondják, hogy ahová Dagadt ül ott többé nem nő fiú. — Nem azért mondom, mintha igényt tartanék arra, hogy gyomromon mezőgazdálkodást létesítsek. Elkészültünk az öltözködéssel. A csapat kivonult. Birónk is volt. Igaz, hogy kissé gyámoltalan, vagy hogy elmegyógyászati szak kifejezéssel éljek nem beszámítható. Csapatunk egyik tagjának, Szalmási-nak volt a barátja és így jött arra a lehetetlen gondolatra, hogy bíraskodjon. Egyébként a III. o. ért-hetetlenül kifogásolták azt, hogy a bíró Szalmási parancsait hajította

végre. Eljeneztek a bírót, aki szerényen bólogatta fejét arra a megítéltetésre. Megkezdődött a szezon egyik legkiválóbb futball-mecese Izzadva, verejtékezve rugdaltuk hol a labdát, hol az ellenfeleket, ahogy jött. A nézőközönség nyugodtan pihent. Egyszer-egyszer elkiáltotta magát valaki, hogy megmutassa, hogy még nem ment el. Az elsőfélidő 10. percében a III. o. egy erős támadást vezetett le. A labda gurult felém. Én a labda felé, de kettőnk között volt az ellenség csatára. A csatárba gyorsan belerúgtam, hogy menjen el és utána a labdába akartam, de már erre nem került sor. A bíró észre-vette és gyorsan ideszaladt, hogy el ne felejtse. Megállt. Megnézte az én lábam és megnézte a csatár lábát. Szomorúan nézett rám és megkérdezte:

— Szabad volt belerúgni a csatárba?

— Nem.

— Akkor szabadrúgást ítélek.

A III. o. 1:0-ra vezet. Öt perc múlva a III. o. egyik játékos fel-ordított és elkezdett sírni, majd bá-natosan leült a földre. Miért kiabálsz? A Vörös úgy a lábamba rú-gott, hogy elessem. Vörös tiltako-zik:

— Én hozzá sem nyultam a gör-be lábához. Beesszóra alig érintet-tem a lábát és rögtön felbukott. Én nem tehetek róla, hogy olyan fer-delába van, hogy mindig elesik. A bíró 11-est ítélt. A III. o. 2:0-ra vezet. Az utolsó percben Franci gölt lö be és így az eredmény a félidő végén 2:1 a III. o. javára.

Szünetben bevonultunk a fás-kamrába, hogy megérdemelt pihe-nőt tartsunk és az elhozott ételeket megegyük. A pihenőt megtartot-tuk, de az ételek eltűntek. Keres-tük kutattuk hiába. Végül kide-rült, hogy a futballrajongók és a drukkerok csirkefogótársasága az ételeket ellopta és megette. Kezdő-dik a II. félidő. Mindjárt az első percekbe Dag, aki felt attól, hogy a III. o. elveszi a labdát biztonság okért kétkézzel magához ölelte. A bíró megítélte a 11-est. Mintán már többet mondták, hogy ezt esí-nálja. A III. 3:1-re vezetett.

Akkor megindult egy támadás végkimerülésig és esontörésig. — Szénási berúgta a második gölt 3:2 A III. o. egyik csatára egy Oszkár nevű úriember kapusunkat új ka-punak hitte és magát nem jögtala-nul borjúnak és kegyetlenül neki-ment. Oszkárnak erre a nemes ese-lekedetére elkezdtek felidézni az összes rég elfelejtett rokonait és kedves családját nem éppen hízel-gő kifejezések kíséretében. Oszkár-nak egyébként azt ígérték, hogy jóindulatúan és minden erőszak nélkül megfogják fojtani. Egyen-lítettünk. Gyönyörű lefutás és a lab-da vígan bokázott a hálóba 3:3. — Most következett a legutolsó göl. Oszkárka mit sem sejtve kedélye-sen rúgta a labdát kapu felé. — Egyes úriemberek nem jó szemmel nézték ezt. Oszkárka egyenesen fu-tott és Franci keresztelte. Össze-esaptak. Franci rövid habozás után először Oszkárkába rúgott be-

le, aki egy pár métert esúszott egy bizonyos részen és utána megállapodott az anyaföldön. Felállt és elkezdett kiabálni, de azután újra le-feküdt, hogy szimuláljon. Franci vitte a labdát. Cselezett, rúgott és végül 16-os vonalról tisztán, védhe-tetlenül berúgta. A kapus ugyan reménytelenül kapkodott utána, de lehet, hogy csak a legyet hajította maga körül. Győztünk! Győzött a IV. osztály! Lelkesülten kiabál-tunk. A III. szomorúan ballagott és keserű megjegyzéseket tett fe-lénk. A bírót és annak ártatlan szüleit szidták. Azt mondták, hogy lekényereztek a bírót. Ez tiszta hazugság, nem is hoztunk kenye-ret magunkkal. A fiúk összeakar-ták verni őket a gyanúsításért. Megmagyaráztam, hogy fiúk még mindig jobb, hogy mi győztünk és ok kiabálnak. Mintha ok győztek volna és mi kiabálnánk. Ez az igazság meghatotta őket és elin-dultunk hazafelé minden bonyoda-lom és súlyos testisértés nélkül. — Így végződött a mérkőzés és mi iz-zadva, lihegve és verejtékezve, ki-faradva a jó munka tudatában bol-dogan mentünk hazafelé.

Kemény György IV. gimn.

Orgona

Kinyílt az orgona,
Milyen jó az illata,
Gyönyörű a virága,
Mindenki megcsodálja,
Rászállott a pillangó,
A méze is igen jó.

Elek Éva Dóczy gimn. I. b. o. t.

Magyarország

Híres ország Magyarország,
Koszorúza a nagy Kárpát,
Déliabos Alföldjein,
Gulya, ménes legelészik.

Ameddig a szemünk ellát,
Minden felé nagy gazdaság,
Ez a hazá egy Kanaán,
E szép ország, az én hazám.

Duna, Tisza két nagy folyó
Erdélyország szép, bájoló,
Bácska, Bánság termő földje,
A miénk lesz mind örökre.

A Balaton kékes habja,
Kis csolnakok ringnak rajta,
A szép tihanyi főlisztet
Visszhangja mindenütt híres.

A Felvidék szép tájain,
Ósi várromok bércéin,
Völgyek, városok és falvak,
Gazdag virulást mutatnak.

Erdélyben a szép Hargita,
Nagyon sok a rege róla,
Kolozsvár és Arad földje,
Mienk marad mind örökre.

E szép ország az én hazám,
Jó termőföld, dús Kanaán,
El van látva minden ékkel,
Imádkoznak hát hűséggel.

Menyei jó Atyánk, hallgasd meg imánkat,
Ne engedd elveszni szép Magyar hazánkat,
Add, hogy olyan legyen, amilyen még soha,
Az egész világnak a legszebb országa.

Nagy Jenő V. o. t.

Imre bácsi postájából

Kedves Imre bácsi!
 En már annyi verset küldtem be Imre bácsihoz és egyre sem kaptam választ. Vagy lehet, hogy nem feleltek meg. No ez mindegy. Rossz pénzből nem lesz jó pénz. Most próbáltam egy jobbat írni és lebet, hogy beváljak. „Pali és a bizonyítvány” a címe. En azt hiszem, hogy most kell az ilyen verset írni, mert most volt a bizonyítványosztás. De már a levelem kezd dagadni, nem is írok többet. Maradok hű munkatársa: **Zelinger Katalin** I. gimn. o. t.
Üzenet: Bizony ez se vált be, jobbat kérek és többet, hogy válogatni tudjak.
Kedves Imre bácsi!
 Örömmel olvastam üzenetét. Na-

gyon szépen köszönöm a jutalomkönyvet. Itt küldök egy verset, címe: „Megérkezett a vakáció” Ha megfelel, tessék szíves lenni közölni. Tisztelettel: **Szakáts Géza** IV. elemi o.
Üzenet: Örvendek az örömdönek, de ez a most küldött versed nem vált be, jobbat várok.
Kedves Imre bácsi!
 Ne tessék haragudni, hogy ilyen soká írok. De igazán nagyon sokat kell tanulnom, mivel különbözeti-vel megyek második polgáriba. S ha azt akarom, hogy el ne bukjak, tanulni kell. Tehát szíves elnézését kérem Imre bácsinak, ha a nyáron nem küldök be verset. De most, hogy nem váltak be verseim, küldök be egyet, hátha ez megfelel. Sok szeretettel munkatársa: **Szakáts Klára** II. Dóczyi polg. U. i.: Imre bácsi! Lehet-e német-

re lefordított verset beküldeni? Tessék szíves lenni megírni.
Üzenet: Az a fontos, hogy a vizsgád sikerüljön, verset azután is írhatasz. Ha jó a németből való fordítás, azt is szívesen közlöm, de rá kell írni, hogy kinek a versét fordítottad magyarra.
 Ez a most küldött vers nem vált be, majd ha időd lesz, jobbat küldj.
Kedves Imre bácsi!
 Nagyon szépen köszönöm, hogy nekem olyan nagy örömet szerzett, hogy kis lapunkban tetszett közölni a verset. Most újra irtam egy kis tréfás elbeszélést, melynek közlése ismét olyan nagy örömet szerezne. Kedves Imre bácsi! Szeretnék beküldeni egy kis szó-és betűrejtvényt, hogyha használhatná Imre bácsi. Maradok továbbra is hű munkatársa: **Óri Sándor**.

Üzenet: Az elbeszélést gondosabban kell elkészíteni, így nem használhatom. Próbáld újra megírni, de több gondnal. A rejtvényeket egyelőre nem használhatom.
Kedves Imre bácsi!
 En is szeretnék belépni a „Gyermekek Debreczenjébe”. Most küldöm első két versemet, ha jó tessék közölni őket kedves lapomban. Címük: „Magyarország” és a „Két esztelen gyerek”. Ha jók tessék megüzeni. Maradok hű munkatársa: **Horváth Attila** ref. gimn. III. o. t.
 *
 E heti könyvjutalmakat Zs. Nagy Erzsébet, Raics Palma, Kalmár Barna kapták. Jutalomkönyveket esütörtökön délután 4-5 óra között átvehetik lapunk kiadóhivatalában.

Judas Matyi

A MENTŐÖTLET.

— Hurrá, megvan, itt egy tölesér!

AZ AMATŐRKERTÉSZ SZERENCSEJE.

— Ni csak, papa! Megtaláltam az órátat...

Ő TUDJA

Az anya korholja a leányát:
 — Ez nem vezet jóra. Tegnap este is láttam, hogy Róberttel csókoltátál.
 — De anyuka, hiszen csak vigasztaltam. Éppen azt beszélte szegény, hogy meghalt a nagybácsija.
 — Jó, jó! Ahogy én titeket ismerlek, a hét végére annak a fiúnak már egyetlen családtagja sem lesz életben.

A JÓ MEGRENDELŐ

X úr immár a harmadik öltözet ruhával tartozott szabójának s negyediket akarta csináltatni. A szabó közölte vele, hogy a legnagyobb sajnálatára nem tud már neki többet hítelezni.
 — Nem mondom, apró javításokat a jövőben is megcsinállok önnek, hogy lássa előzékenységet. Mondjuk, vasalást, vagy gombölvarrást.
 — Tuda mit, kedves mester — kapott a szón X úr —, mindjárt volna is egy ilyen munka. Itt van egy gomb, legyen szíves, varrjon föl rá egy kabátot.

AFRIKAI KALAND.

— Meg vagyunk mentve! Vigyázz, hogy meg ne csússz, mindigárt odaát vgyunk!

Csak egy mosolyt

EGYSZERŰ

Egy pedagógiai kongresszuson találkozik egymással két gimnáziumi tanár, akik valamikor együtt jártak az egyetemre.
 — Te latinszakos voltál, ugye?
 — Kérde az egyik.
 — Igen. És te történéssz.
 — Igen.
 — Persze. De mondd csak, nem voltál te is előbb történelemszakos?
 — De igen, de abbahagytam, mert nem tudtam megjegyezni az évszámokat. Képzeld, még a gyermekeim születési évét sem tudom.
 — Csodálatos! Pedig milyen egyszerű megjegyezni. Például az én legidősebb fiam 2403 évvel született Perikles születése után, a kisebbik 1848 évvel az után, hogy a Vezuv elpusztította Pompeit, a feleségem pedig 1924 évvel Julius Caesar meggyilkolása után...

REJTVÉNYEK

FEJTÖRŐK

Rovatvezető: Boross György.

SAKK

SZICILIAI VÉDELEM

Játszották a Debrecen—Nyíregyháza városközi mérkőzésen 1939 május 21-én.

Világos:

Dr. Nagy Béla (Nyíregyháza).

Sötét:

Dr. Kocsis Sándor (Debrecen).

1. e4, e5. 2. Hf3, He6. 3. d4, exd. 4. Hxd4, Hf6. 5. He3, d6. 6. Fe2, g6. 7. Fe3, Fg7. 8. 0—0, 0—0. 9. f4, Vc7. 10. f5, a6. 11. fxc. fxc. 12. Fc4, Kh8. 13. h3, Fd7. (Ez az ártatlannak látszó lépés tulajdonképpen csapda, amely világot tisztviseléssel fenyegeti. HxH, mire csak VxH következhet, különben a c4 futó esik. VxH-ra sötét Hg4-el válaszol és ha a vezér d3-ra vonul vissza, a sötét huszár cseréli az e3 futót. Ha vezér visszaüt, a c4 futó mindenképpen elvész. Világos azonban résen áll!) 14. He6, FxH. 15. FxF, He5. (Sötét most arra törekszik, hogy a kellemetlen világos futót a játékból kizárja.) 16. Ve2, b5. 17. Hd5, HxH. 18. FxH. (Hiba. Jobb lett volna a gyaloggal ütni.) ... Ba6. 19. c3, Vd7. (Célja a futó visszaütése.) 20. a4, e6. 21. Fb3, BxB. 22. KxB, He4. (Sötét elérte célját, mindkét világos futót semlegesítette.) 23. Ff2, Ve6. 24. Kg1, d5. 25. exd, exd. 26. axb, Vxb! (Hiba volna gyaloggal visszaütni, mert Ba7—Ve7-el kapcsolatban végzetessé válhatna sötétre.) 27. FxH. (Világos kénytelen a huszár ütni, különben gyalogost veszít.) ... dxc. 28. Ve6, Be8. (Valószínű, hogy azonnal Bf8 jobb lett volna.) 29. Va6. (Hiba, mert gyalogvesztés a következménye.) ... Vxb2. (Világos nem ütheti a c4 gyalogot, bástyavesztés miatt.) 30. Bd1, Vx3. 31. Ve6, Bf8. 32. Ve5, Ve2. 33. Be1, Vd2. (Fenyeget BxF!) 34. Be7! (Szellemes válasz. A futó most nem üthető, mert Be8, Bf8. BxB. FxB. VxB. és matt!) ... Ve1. 35. Kh2, Vd4, 36. Kgl, h5. (Fenyegetett BxF, KxF, Fd4, Kg8, Vd5 stb.-vel a döntetlen kérészekelése. 37. Fe3, Vf1, 38. Kh2, c3. 39. Va7! Bg8. Egyetlen lépés.) 40. Bf7! Vb5! (Egyetlen lépés. Ha most világos BxF következik: Ve5, Kh1, BxB, Fd4, BxV, Kh7, Fxc és így sötét megtartaná a minőséget. Világos vezér bárminő más lépésére pedig a játszmat is könnyen nyerné.) 41. Fd4, Fe5. (A tábló tetszetős, sötét egy lépés matton áll!) 42. g3, Ve7. 43. Bf2, Ve4. 44. Bf7, Ve2, 45. Bf2, Ve4. Lépésméltással a játszma döntetlen. Utólagos elemzések szerint, ha világos 45. lépésére sötét Bg7-el válaszol, a játszmat nyeri. Ennek levezetése azonban igen körülményes.

Ambrus Sándor.

1. AT
KEZ A

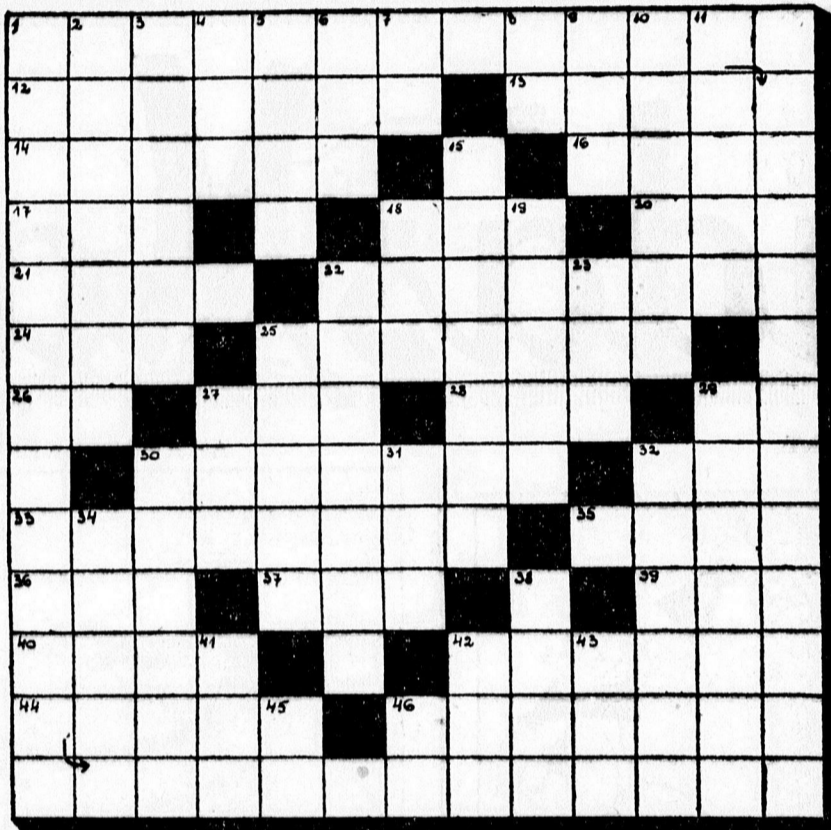
2. föld
folt

3. FÖLD
I

4. J & B

Hítetlenek figyelmébe!

John Ruskin (1819—1900), angol esztétikus és szociológus »Modern Painters« című művéből idéztük alábbi keresztrejtvényünk két nyilas (vízszintes és függőleges 1.) sorát, amelyben komoly intelligenciával fordul a hitetlenekhez. (Megfejtésül az idézet küldendő be!)

VÍZSZINTES:

- Kétbetűs sorok: RA, PZ.
- Elektromos kisülésekkel járó eső. Majdnem mindig meleg időben, nyáron keletkezik.
  - Aietes kolchis király leánya, aki beleszeretett az aranygyapjúért jött argonauták vezérébe, Jasonba és varázstudományával átsegítette a nehéz megpróbáltatásokon.
  - A menetelésben lévő katonai csapatok nyugvóhelyei — fontikusan.
  - Mozog, inog pl. a föld.
  - Francia birtokos névmás.
  - Részesrag.
  - Francia közigazda (1767—1832), A. Smith követője.
  - Jugoszláv város és erőd a Száva mellett.
  - Orosz folyó, a Dnyper mellékfolyója. Napoleon visszavonuló seregének katasztrófális átkeleti helye 1812 nov. 26—29.
  - Meggyőződés.
  - Pucol, tisztogat.
  - Biztosítás útján megtérül.
  - Magot hint.
  - Feljegyzés.
  - Művészet — franciául.
  - Csontenyv.
  - Víznél könnyebb, sűrű folyadék, mely kormozó lánggal ég.
  - Hízal — része.
  - Értéktelen holmi.
  - Vissza: világos angol sör.
  - Elektromos áram feszültségének mértékegysége.
  - Vissza: Keverék, közkeletű idegen szóval.
  - Önagysága fizeti a selyempincsi után.

- Francia tábornagy (1811—1888). A német-francia háborúban több véres csata után, Metz várába szorult, amelyet föladtott.

FÜGGŐLEGES:

Kétbetűs sorok: OR, AM, ÓT, BT.

- A gőzgép és a nyersolajmotorok feltalálása előtt a tengeri hajók legfontosabb része volt.
- Orosz költő, a misztikus és vallásos orosz líra képviselője. A forradalom alatt írta verseit.
- ... szódia.
- Rossz kívánságok özöne.
- G. A. K.
- Német névelő.
- Cukroz.
- Francia teológus, orientalista és történész (1823—1892). Művei: Jézus élete, Az apostolok, Szent Pál stb.
- Utazócsoport a sivatagban.
- Részesrag.
- Kutat.
- Mélyenhangzó férfi énekhang a tenor és a basszus között.
- Vissza: kerek szám.
- Felhordja az ételt.
- Főzelék.
- Töltött csokoládé-bonbon.
- Egyiptomi földműves paraszt.
- Verskellék.
- Görög férfinév.
- Laknak benne.
- Von-e?
- T. D. I.
- Rossz — franciául.
- Isme.

Csak úgy mondom, hogy

... a »Debrecen« 1939 június 10. 25-ik számában megjelent rejtvények helyes megfejtése a következő:

Lehülési lehetőség.

Az ismételt dolgok tetszenek!
A halottak gyorsan vágtnak!

Hol is olvastam csak?

Arany János: A hegedű

Kik ezek?

- Maureen O'Sullivan.
- Willy Fritsch.

Kik ezek?

Tudnivalók:

- Egyetlen rejtvény helyes megfejtése elégséges.
- E heti rejtvényeink megfejtéseinek beküldési határideje: péntek este 6 óra.
- A megfejtések a jövő héten, a nyertesek névsorát a »Hírek« között »Rejtvényfejtők figyelmébe« cím alatt helyeztük el.
- Szelvényt mellékelni kötelező.

Egész heti kitűnő szórakozást nyújt a Magyar Rejtvény-
ujság, 20 oldal, ára 16 fillér,
minden dohánytűzsdében kapható.

REJTVÉNYSZELVÉNY

1939 július 2.

Név:

TISZÁNTÚLI KISIPAROS

Családvédelem

az, mely foglalkoztatja az illetékes kormányhatóságokat érthető okokból. Minden állam alapja a család, ha a családnak jól megy a sora, akkor csupa elégedett polgárok élnek a hazában és a boldogulás teljes, sőt tökéletes. Ezt azonban egy pillanatig se gondolhatjuk komolyan, mert olyan állam nincs a világon, ahol mindenki, minden foglalkozású társadalmi rend boldog, tökéletesen elégedett lehetne. Ez olyan vágy csupán, melyről mindenki tudja, hogy nem teljesíthető, azonban ennek a vágnak megvalósításáról gondolkozni, erre terveket szőni, fenni illetékes hatóságok elsődleges kötelessége...

Az állam életében az iparos társadalom képviselte hosszú évtizedeken keresztül azt a bizonyos szociális elgondolást, melyről a nagy Bismarck is kénytelen volt elismerni, hogy az állami gépezetben szükség van bizonyos szociális olajozásra is. Ez egyszerűbb, hétköznapi nyelvre lefordítva azt jelenti, hogy az állami életben a jól megalapozott családu iparos társadalomra igen, igen nagy szükség van, éppen ezért az államhatalom egyik fontos tennivalójának ismeri a családvédelemmel kapcsolatban az iparostársadalom védelmét is. Legfontosabb családvédelem minden nemzetgazdász előtt a munka lehetőségének minél szélesebb körben való biztosítása. A munkálkodó, dologgal ellátott, munkája után tisztességesen kereső munkásnak se ideje, se kedve nincs a töprengő elégedetlenségre, mert hiszen se oka, se kedve erre nincs. Dolgozni, keresni, családot fenntartani, családi jólétet teremteni ez a vágya és ezen keresztül építi a nemzet jólétét, a tömegek elégedettségét, tehát kerülő úton teremti a boldog ország alapját. Ha tehát okosan és eredményesen akarunk segíteni a családvédelmi intézkedésekkel, akkor mindenek előtt munkáról kell gondoskodni, olyan munkáról, mely épít, termel, mely az alkotó kedvnek legszebb megnyilatkozása. Az lesz a legszentebb családvédelem, mely a munkán keresztül teremti meg a hétköz és emberi szempontból elérhető legkövetesebb boldogságot.

Amikor tehát a kormányzat arra gondolt, hogy a családvédelmet fokozottabb mértékben teljesíti ki, gondoljon mindenek előtt a kézműiparosságra, annak nehéz helyzetére és az itt senyvedő családok védelmére. Teremtse nek illetékesek olyan lehetőséget, mely foglalkoztatja az ország építő ipari munkásságtól a diszitólparig az összes szakmákat. Van itt tennivaló bőven minden téren, csak meg kell nyitni a munkateremtés zsilipjeit, fel kell szabadítani az álló helyzet alól a dolgozni vágyó tömegeket, ki kell adni a jelszót a valóság nagy elhivatásával: dolgoztass, hogy dolgozhass. Ezer és száz tennivaló van, ezer és száz szükség kielégítésére vár a magyar társadalom. Ruha, lakás, élelem nagy záró szögében sok a tennivaló, sok a munka, melyet el kell végezni, mely feladatok elvégzésére a ma-

gyar munkás, a magyar kis- és kézműiparos kiválóan alkalmas és akkor a családvédelmi kérdés önként megoldódik.

Viszonylagos jólét, boldogság lesz, mindannyiunk álma és vágya. sz. r. i.

A Debreceni Gubacsapó Céh

Dr. Bartha Károly tanulmánya

Változnak az idők, s benne változnak az emberek is. Ugyanakkor azonban nagy átalakuláson megy keresztül az élet minden megnyilvánulása. Valahogy így lehetne összegezni Bartha Károly legfrissebb tanulmányának summáját, mert ebből az értékes kis műből a megváltozott idővel kapcsolatosan egy veszendőbe ment ősrégi magyar kisiparnak dicső múltját és szomorú jelenét ismerjük meg. A tanulmány alapján kérdezhetnénk, hogy vajjon ki jár már gubában, hiszen sokan vannak a legfrissebb nemzedékből, akik azt se tudják megmondni, hogy mit jelent ez a szó. Eppen ezért értek, sőt népi, nyelvi kincs az a munka, melyet Bartha tanár végzett, mert nemcsak összeszedte, megmentette, sőt átmentette ennek a mesterségnek a debreceni múltját, de a pusztulásból halásza ki azokat a mesterségbeli szavakat, melyekkel egy-két ember beszél ma már csupán. Fokról-fokra, lépésről-lépésre vonultatja el előttünk a gubacsapó mesterségnek minden megnyilvánuló és megmaradt emlékeit. Nem csak szóban, de képből, fényképből is látja a mai nemzedék, hogy mit jelentett a magyar múltban ez a mesterség és mennyire nemzeti, népi viseletünk volt a guba. Elmondhatjuk mindazt, ami erre a mesterségre vonatkozik, ami ma még fellelhető, összegyűjtötte, szakszerűen feldolgozta és történelmi maradvány számba menő emlékektől a nótáig, dalokig, sőt itt, ott izelítőt kaptunk az egykori vásári alku jelenetszerű mondataiból is.

A komoly, néprajzi szempontból fontos mű a Tisza István Tudományos Társaság kiadványaképpen jelent meg.

Az iparban előforduló minden változást be kell jelenteni az illetékes hatóságnak

A múltban sok panasz fordult elő azzal kapcsolatban, hogy nagyon sokan úgy folytatták az ipart, hogy annak változásáról az illetékes hatóságot nem értesítették. Ilyen esetek: pl. valaki férjhez megy és asszonynevét használja, vagy akarja használni, aztán minden további nélkül kiírta a cégtablóra. Más esetben az elhunyt özvegye az ipart tovább kívánja folytatni özevgyi jogon, végül ha műhelyhelyiségét, ahol az ipart folytatja, elhelyezte, illetve lakást változtatott, sok esetben ezek nem jelentették az iparhatóságnak, ezeket a lényeges változásokat melynek következtében kitétek magukat az esetleges kellemetlenségeknek és

nem ritkán büntetéseknek. Különösen a májusi lakás változásokkal kapcsolatban mulasztották el sokan bejelenteni, ezért újból nyomatékosan felhívja az ipartestület a figyelmét az érdekelteket iparosságnak, hogy a fent felsorolt esetekben a bejelentéseket feltétlenül tegyék meg, mert annak elmulasztása esetén a származott kellemetlenségeket önmaguknak tulajdonítsák.

Munkás és tanoncok fizetési szabadsága

A fennálló törvényes rendelkezések értelmében tartoznak tanoncainkat minden esetben és a kettő segédnél többel dolgozó munkaadók segédeknek, amennyiben az egy évet leszolgálták, fizetési szabadságot adni, mely tanoncnál 14 nap, segédeknek egyelőre hat nap. A szabadságra bocsátott alkalmazottakról ellenőrzés céljából nyilvántartást köteles a munkaadó vezetni esetleg a már meglévő nyilvántartását kiegészíteni. Ilyen nyilvántartási lapot kereskedésben is kaphatnak. Fontosabb adatok a nyilvántartás számára: 1. alkalmazott neve, születési éve, helyét, napját és hónapját; 2. szolgálatbalépésük évét, hónapját, napját; 3. szolgálati beosztásukat és szakképzettségüket; 4. fizetési szabadságuk időtartamát, a szabadság kezdetének és végének naptári megjelölésével; 5. a szabadságidőre kifizetett illetmény összegét. Az 1., 2., 3. pont alatti adatokat az alkalmazott szolgálatbalépésekor, a 4-ik pont alatti adatot a megadott szabadságának az alkalmazottal való közlése alkalmával; 5. pont alatti adatot pedig a szabadságidőre járó illetmény kifizetésekor kell a nyilvántartásba bevezetni. A munkaadó köteles a nyilvántartást hatósági ellenőrzés céljából az illetékes ellenőrzőknek bemutatni.

Az iparos nyugdíj adategyűjtés ügye

A befejezéshez közeledik az iparos nyugdíj kérdésével kapcsolatos kérdések feldolgozása. Sajnálattal kell megállapítani, hogy az iparosság egy része még mindig nem tett eleget ennek a saját jól felfogott érdekében eszközendő ügynek, mert még most se szolgáltatott be sokan az adatokat. Itt érvetést kell elosztani, nevezetesen azt, hogy az öregek azt hangoztatják és abban a hiedelemben vannak teljesen téves elgondolás alapján, hogy ez rájuk már nem vonatkozhatik, mert öregek. Illetékes helyről nyert értesítés szerint ez már annyiban se állja meg a helyét, mert a tervezetben az azonnal rászoruló részére is gondoskodás történik segély folyósítására.

Az 1939. évi tagsági díjak kivetése

Kezdetét vette az Ipartestületnél az 1939. évi tagsági díjak kivetése. Az ipartestület névre szóló határozattal értesíti az ipartestületi tagokat arról, hogy részükre az 1939. évre mennyi tagsági díj állapított meg, ezen határozat ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül az elsőfokú közigazgatáshoz címzett, de az ipartestületnél benyújtott és két pengős okmánybélyeggel ellátott kifogással lehet élni. A határozatot az ipartestület pénzbeszédei átvételi elismervény ellenében kézbesítik ki. A tagsági díjak részleteiben vannak feltüntetve és pedig az alkal-

mazottak után megállapított egységes díjból, a motor pótdíjból és a nyílt üzletek és bedolgozott iparosokra kivett pótdíjak összegéből. Az így kivett összeg az alapszabályok 4. paragrafusában értelmében negyedévi előzetesen részletekben esedékesek. Ezeknek a határozatoknak kiküszöbítése folyó hó 20-ával már meg is kezdődött. Felkéri az ipartestület a debreceni iparosságot, hogy ezeket a határozatokat vegyék át, s amennyiben azok ellen kifogással élnének, kifogásaikat ne a pénzbeszédeknek adják elő és ne szálljanak velük vitába, hanem a fent előírt hivatalos úton éljenek fellebbezési jogukkal.

Ismét elakadt a fatutajozás a Tiszán

Hova-tovább egyre jobban várjuk, hogy a visszakértült Felvidékkel kapcsolatosan faellátásunkban érdemleges javulás mutatkozzék, ezzel szemben az igazság az, hogy a műfában, épületfában, általában a fenyeződésben emelkedést tapasztalunk. Most pedig megrekedt a fatutajozás is, ezzel kapcsolatosan a tiszamenti fagegmunkáló telepek munkáját is megszüntették. Illetékes szakkörökben azt mondják, hogy mindez azért, mert az esőzések miatt akadt el a tutajozás, ezért kellett a fagegmunkáló üzemeket is megszüntetni. Egy azonban bizonyos: végre ideje lenne, hogy minden magán és szakmai oldalról megmár végre a magyar faérdektől mentesen a fogyasztó és ipari közönség érdekeit szem előtt tartva ellátás nagy kérdését.

Örvendtes javulás

mutatkozik a magyar selyemgubó termelésben, mert az eddigi adatok alapján 500.000 kilogramm feldolgozásra kerülhet a sor és a tolnai selyemfonógyár termelése ezzel kapcsolatban rohamos emelkedést mutat fel.

Olaj és földgáz kutatások

előkészületei már meg is kezdődtek az Alföld délkeleti részén, amikor is Békéscsaba, Békésgyula és Hódmezővásárhely szögében kezdik el a próba-fúrásokat, melyek igen kedvező feltételezések mellett, biztató kilátásokkal indulnak meg.

Ipari tanfolyam

Az ipari tanfolyamok országos vezetősége közlése szerint Debreczenben is. Női szabóipari tanfolyam tartását engedélyezte.

— Iparok forgalma. Új iparok. Hangya Termelő, Értékesítő és Fogyasztási Szövetkezet Magyar Gazdaszövettség Szövetkezeti Központja budapesti bej. cég tojás osztályozó és konzerváló, továbbá gyümölcsöt és vadat exportképeslé tevő iparra. Ugyanaz eromfi hízlaló és feldolgozó iparra. Reim Szeréna papírárucikk, írószer, hírlapok, folyóiratok és dohányszűrés mellékcikk keresk. iparra. Hudák Sándor szatós iparra, Molnár Ambrus ószeres iparra, Váczi Menyhért rőfős, rövidáru kereskedésre, Szabó Miklós ecetgyártásra, Megszűnt iparok: Baromfiértékesítő Hangya Szövetkezet budapesti bej. cég mezőgazdasági termény nagykereskedés. Ugyanaz Baromfi (elő és leölt), valamint vad- és tojásnagykereskedés. Bihari Lajos fuvaros, Turza József vendéglős, Tökés István hentes, Nagy István kövező,

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

D vitamin a tehén bőre alatt

Az állattenyésztők ma már jól tudják, hogy a vitaminoknak milyen nagy szerepük van az állatok fejlődésében és milyen mértékben teszik értékesé az állatok húsát, tejét. A vitamin bőség következtében gyorsan fejlődik az állat, ha kevés a vitamin megbetegszik, elcsúszul. Arra kell tehát törekedni, hogy a jószág elegendő vitaminnal jusson egész esztendőn át. A szénakészítésnél is arra kell vigyázni, hogy a levéltet ne pusztuljon el, ne peregen a földre, mert azzal a takarmány vitamin értéke csökken.

Szakértők megállapították, hogy a mezőgazdasági gyakorlat szempontjából az az öt vitamin a legfontosabb, melyet az ABC első öt betűje után neveznek el, de az ilyen módon jelölt vitaminok száma ötnél sokkal nagyobb, mint 20 B-vitamint fedeztek fel, s egyre növekvő számukra való tekintettel ma már a B-vitaminok egy részét betű helyett külön elnevezéssel jelölik meg. Az A, B, C, D, és E-vitaminok, illetve egyes vitamin-csoportok tagjai közül az A, D, és E-vitaminok zsírban, a B és C vitaminok vízben oldódnak. A különböző vitaminok az állati és emberi szervezetben eltérő tevékenységet fejtenek ki. Így

az A-vitamin döntő jelentőségű a növekedés szempontjából,

miért is azt növekedési vitaminnak is nevezik. Ha egy állatot A-vitamintól mentes táplálékra tartanak, azonnal megszűnik a növekedése. Eleinte, szembeszemlélés mutatók, majd az állat láthatóan lesoványodik és rövid idő után elhull.

Ha a kifejlesztett állat nem kap táplálékban A-vitamint, csakhamar csökken termékenysége, másrészt elcsúsztatja a betegségekkel szemben való ellenálló képességét.

Sok A-vitamin van a karórépában, murekrépában, herfélékben és más zöldségfélékben, a jó minőségű szénákban, az erjesztett zöldségfélékben, a teljes sovány tejben és a halliszban. Elegendő A-vitamint különösen borjúk, növények, fejős te-

henek és vemhes állatok takarmányában kell gondoskodni.

A B-vitaminok háziállataink közül egyedül baromfiknál van jelentősége,

egyébként újabb kísérletekből kiderült, hogy a tehének a bélben előállítják azokat a baktériumokat, melyek a B-vitamint készítik. Ugyanaz vonatkozik a C-vitaminra is, melyből félig-meddig változatos állományokból a takarmány elegendő mennyiségű B-vitamint is belecírtve — állatainknak. A tejtermelésre a D-vitamin döntő fontosságú, mert ez segíti elő az ásványi anyagforgalmat. Nem elég ugyanis, hogy az ásványi anyagok a takarmányokban elegendő mennyiségben legyenek jelen, hanem szükséges, hogy azokat az állatok jól emésszék meg, ami különösen fontos az élénk anyagcserével bíró növekvő állatoknál és fejős tehéneknél.

Az állatokra közvetlenül ható napfény egy a tehén bőre alatt lévő anyagból D-vitamint tud előállítani. Ez bizonyított arra, hogy milyen rendkívül fontos a legeltetés és a szabadban való mozgás tejlő állatok tartásában.

Nyáron, a növények, a tehének és a különböző korú sertések bőven kapnak zöldtakarmányt és sokat járnak legelőre, többnyire elég D-vitaminhoz jutnak. Télen ellenben gyakori a D-vitamin hiánya különösen sertéseknél, mivel ezek nem fogyasztanak, vagy csak kevés mennyiségben szénát és sok helyen nem is jutnak a szabadba. Ilyen esetekben

a súlyos pusztításokat okoz az angolkór és csontgyulladás.

A termékenység vitamin, az E-vitamin. A hiánya következtében bizonyos körülmények mellett az állat terméketlensége áll elő. Az új mezőgazdasági tudomány kikutatta már a vitaminok létét, melyről a régi idők fogalmuk sem volt. Gyakorlatban próbálták ki azokat a hatásokokat, melyeket a vitamin jelenléte, vagy hiánya okoz az állatoknál. Ezekről az érdekes megfigyelésekről legközelebb beszámolunk.

Kajsziabarack és meggy fajtaversenyt rendeznek

Gyümölcstermelésünk szempontjából rendkívül fontos, hogy megfelelő fajták álljanak rendelkezésre. Az Országos Pomológiai Bizottság célul tűzte, hogy felkutatja az országban az egyes gyümölcsfajták legjobb, legjobban termesztésre, továbbá szaporításra legalkalmasabb és legértékesebb gyümölcsöt termő fajtákat, illetve azok helyeit. A kutatást nagyban elősegíti a fajtaverseny. Az idén meggyfajtaival és kajsziabarack fajtákkal rendez versenyt. A versenyre kerülő minden egyes fajtából a 10 legjobbat 250—250 pengővel díjazták. Az első díj 100, a második díj 50, a harmadik díj 30 pengő és ezen kívül még hét 10 pengős díjat osztanak ki. A bírálat és a díjak odaítélését a földművelésügyi miniszter által delegált pomológiai bizottsági tagok végzik. Minden fajtából öt kilogrammot kell beküldeni. A szállítási költségét a bizottság viseli. Minden egyes fajta külön csomagban, az érés bekövetkezésével hét-

fői napon adandó postára. A fajta nevét a csomagban és a csomagban kívül is jelezni kell. A küldeményhez fáról frissen szedett leveles hajtást is mellkelni kell és azt ajánlatos egy kisebb burgonyára szúrni. A beküldéssel egyidejűleg közölni kell a beküldő nevét és lakóhelyét, a beküldött gyümölcs termőhelyét, az idejű termés nagyságát, milyen időközönként ad a fajta jótérmet, a betegségektől és a kártevőktől nem szenved-e a fajta, elvan-e terjedve a vidéken a beküldött fajta milyen alanyra van oltva, honnan származik, milyen néven ismerik a vidéken, milyen talajon áll a fajta, milyen a fekvése, hol és hogyan értékesül a beküldött fajta, s végül mi teszi azt értékesé. A beküldött gyümölcsöt Budapest, XI. Nagybaldogasszony útja 45. címre kell eljuttatni.

GYÓGYIT, üdít, frissít a nagy-erdei strandfürdő.

A legeltetést kiegészítő takarmányozás

Nyáron, ha jó a legelő, bőséges tápláló anyagot kap a legelő állat, de az kétségtelen, hogy a gyorsabb növekedést, nagyobb tejlhozamot várunk, akkor a legeltetés mellett még a takarmányozást sem lehet mellőzni.

Nem nevezhető a legelőről hazahajtott jószág tovább táplálónak, ha sejtjes szénát, ocsut adunk.

A legeltetést kiegészítő takarmányozást akkor tekinthetjük helyesnek, ha zöld takarmányt és abrakot is használunk. Ha nincs elég takarmány-abraféle, akkor a legeltetést kiegészítő takarmányozást korlátozhatjuk azokra az állatokra, melyeknek leginkább van szükségük a több táplálékra. Adhatunk a növények állatoknak és azoknak a tehéneknek, melyektől nagyobb tejlhozamot várunk. Abrakot kell adni az apaállatoknak is.

Általában ha a legelő elég jó, kis pótlások is megfelelnek, ha viszont a legelő gyenge, vagy éppen aszályos, akkor kiadósabban kell a legeltetés mellett etetni. A legelőt kiegészítő takarmányozásban ne menjünk túlzásba se, feleslegesen sem zöldségféléket, sem szénát ne adagoljunk, hogy elegendő szénánk legyen telre.

Most vegyük sorra az egyes állatféléseket, hogyan kell azokat a legelőn kívül ellátnunk, még pedig a leg-

elő minőségéhez igazodva. Elegendő, ha itt a jó és gyenge legelő kiegészítő takarmányozását tárgyaljuk, mert ha a legelő közepes minőségű, akkor a kiegészítő takarmányozás mértéke ugyanis egyszerűen e kettő közötti.

Csikó. Fialat, éves kortól még el nem ért csikónak bármilyen is a legelő, ugyanannyi abrakot szoktunk adni, mint télen s a szénadagokat csak némileg csökkentjük. Ha éves, két éves csikó jó legelőre jár, úgy naponta 1—1½ kg-mal kevesebb abrak és fele széná mennyiség elv ahhoz képest, amit annak télen adnánk. Ha a legelő kimondottan gyenge, a teljes abrak adagot kívül fonnyasztott zöldség takarmányt etessünk.

Borjú. A 6—9 hónapos borjúkat csak egész közel, jó legelőre járassuk s ha ilyen nincs, tarsuk a ház táján, megfelelő kifutóban a szérűskertben. Abrakjuk a télvel egyező. Széna és kisebb mennyiségű zöldség takarmány étvágy szerint etendők. A 9 hónapos, 1 éves legeltetett borjú 1 kg-mal, az 1 évesnél idősebb 2 kg-mal kevesebb adagot kaphatnak, mint az ugyanolyan korú és súlyú borjúk télen. Ha azonban a legelő gyenge, aszályos, akkor a teljes téli abrakot etessük, továbbá 5—10 kg. fonnyasztott zöldség takarmányt is.

Negyvenezer holdas csemegeszlőt kell telepíteni

A Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara most megtartott közgyűlésén igen értékes előadást tartott Máriássy Mihály elnök, aki kijelentette, hogy a szőlőtelepítések megállítás helyett a telepítések továbbfejlesztésére van szükség. A Duna—Tisza közén 40.000 holdas buckás, terméketlen területet csemegeszlővel kellene betelepíteni és amikor termőre jut, kisemberek között kiosztani. Az új családi otthonok léte-

sítésére így nagy alkalom adódna és egyfajta csemegeszlő teremne 40.000 holdon.

Geszteyi Nagy László kamarai igazgató is a most hasznot nem hajtó szőlő és fűtőhomokos területek hasznosításáról beszélt.

Örömmel fogadták azt a bejelentést, hogy Németország 2000 vagon hagymát vesz át a termelőktől és gyümölcsöt 21 millió pengő értékben.

A gabonasziszik irtásáról

Néhány hete riadószerűen cikkek jelentek meg a gazdasági szaklapokban (Mezőgazdák, Debreceni Gazd. Lapok, Molnár Lapja, stb.), amelyek felhívják a figyelmet a gabonasziszik nagy értéket jelentő kártételére. Ez a kártétel egyik szakintézetünk kiszámítása szerint nem kevesebb, mint évi 20 millió pengő. Én ezt az összeget még keveslem. Talán a direkt kétszeresítő ridex számtörvénye ennyit hoz ki, de feltétlenül és lényegesen emelkedik ez a kártétel, ha a kereskedelemnek, gabonaforgalomnak az indirekt, sokszor rejtve maradt kárát is ki tudnánk számítani. Tudjuk, hogy milyen könnyen jön az „Anstand”, különösen, ha az ártendencia ezt indokolja.

A „defekt” áru azután ott fekszik valamelyik állomáson és törhetjük a fejünket, hogy szöszön-boron, garasokért, milyen veszteséggel tudjuk azt értékesíteni. Az tgyetlen védelem a kifogástalan áru szállítása. Hisz ezzel is milyen konkurrenciát kell megvívni, hogy megfelelő eladási árat el tudjunk érni. Mondom, ez a tétel még hatalmasan tetézi a 20 milliót, ha azt kinyomozni, kikalkulálni sikerülne. És mindez az apró rágesáló bogár, a sziszik munkája lehet, ha engedjük azt a hanyagult kezelt, tisztátalan magtárban elszaporodni vagy zsákokban, szállítóeszközökben (vagon, uszály, tárház) zavartalanul fejlődni.

És ez volna csak az érem egyik oldala, a másik oldalon áll az a kártétel, amely abból származik, ha a telepített vagy pláne rosszakaratú molnár beleőrli a szisziket a lisztbe és a fogyasztó ezt az egészségtelen örleményt kapja a kenyérének az előállításához, vagy már az abból készült sütemény. Ez már a legdrágább kincsünknek, az egészségnek a dolga, amelyre nem vigyázhatunk eléggé.

A fentjezett cikksorozat ismertet ugyan olyan védekező szert, amely a mi viszonyaink között is mindenképpen alkalmazható volna. De ki veheti rossz néven annak a szerencsétlen gazdának, aki már agyon van boldogítva a sok mindenféle dezinficiáló, ojtó és védekező anyagokkal, ha legyint egyet az újabbakra, ahelyett, hogy alkalmazásba venné azokat. Mi volna tehát itt a megoldás? Az, hogy: akarunk ellenére kell boldoggá tenni a szenvedőket. Vagyis a kukoricamoly, lenese-, bükköny- és borsósziszik kötelező irtásához hasonlóan, kormányzati intézkedéssel kell elrendelni a gabonasziszik irtását is. Azt, hogy milyen szerrel, milyen eljárással és végrehajtással, stb. — egyszóval a detail intézkedések kidolgozását reá kell bízni minden dicséretet megérdemlő szakintézményeinkre, én itt csak az elvet kívántam megpendíteni és záradékol még kiemelni az ügy expressz sürgőségét, mert má' így is köztünk!

G.

A Debreczen rádióműsora

1939 július 2-től július 8-ig

VASARNAP

JULIUS 2.

BUDAPEST I. 8: Szózat.
Utána: Hanglemek. 1. Köler Béla: Magyar vígjáték nyitány. 2. Schubert—Berté: Három a kislány — egyveleg énekek (Berlín filharmonikusok). 3. Dvorzsák: Humoreszk. 4. Foster: Swanee river — dal. 5. Freed-Brown: Alone — dal (Grella Keller). 6. Brán Vidám polka. 7. Freed-Brown: Nílusi szerelmi dal. 8. Pécsi József: Dörmögő medve. 9. Kacsóh: Egy rózsaszál szebben beszél (Kalmár Pál). 10. Sándor Jenő: Almadó Tiszapart. 11. Jacobi: Leányvásár — kettős (Szabó Lujza és Szedő Miklós dr.).
8.45: Hírek.
10: Református istentisztelet a Kálvini-teri templomból. Prédikál Szabó Imre esperes, farsori lelkész.
11: Egyházi ének és szentbeszéd a királyi és várplébánia templomból. A szentbeszédet mise közben dr. Kúhár Flóris bened. házfőnök mondja. Énekek a Felső-krisztinavárosi egyházközség Harmonia Sacra énekkara Jurassa Endre vezetésével. Előadásra kerül: a Piloni: Laudate Dominum. b) Részletek Gruber: Missa Papae Leonissá-ból; c) Kersch: Kinek első szent királyunk; d) Harmath: Jézusomnak szívé; e) Kodály: Pange lingua; f) Franck Panis angelicus és a Himnusz.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Operaházi Zenekar. Vezényel Rajter Lajos.
Közben kb. 13.05: Egészségügyi-Kalendárium. Az Országos Közegészségügyi Intézet közleménye. Felolvassa Faragó Ferenc dr.
14: Hanglemek.
15: 1. „A cséplési szenvedés csökkentése.” Sulyok Balázs előadása. 2. „Védekezés a gabonasziszák ellen.” Baranyovits Ferenc dr. előadása. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata.
15.45: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István.
16.30: „A magyar népdal.” Molnár Imre dr. előadása. Közművelődési előadás-sorozat.
17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.10: Mursi Elek cigányzenekara muzsikál.
18.15: Vásárhelyi Magda zongorázik.
19.15: Hírek.
19.25: Liszt: XIV. magyar rapszódia. Előadja a Budapesti Filharmonikus Zenekar. Vezényel Dohnányi Ernő. (Hanglemes.)
19.40: „Ó, a Gyula szegényke.” Laczkó Géza elbeszélése.
20.10: „Balatoni est.” Rendező Csánády György. „Két balatoni adall.” 1. „Szerenád Füreden.” Hangjáték. Irta Babay József. — Szereplők: Enyedi Gáspár — Bodnár Jenő; Eoyedi Gáspárné — Berky Lili; Mária, a leányuk — Szelezky Zitta; Zsófi tant — Nagy Teréz; Koroda István főhadnagy — Hajmássy Miklós; Kovalkovszky huszárkapitány — Matány Antal; Blaha Lujza — Nagy Izabella; Cigányprimás — Heitai Andor; Klarinétos — Sala Domokos. — 2. Weekend Siófokon. Hangjáték írta Bókay János. Szereplők: Borbás Árpád — Bodnár Jenő; Borbás Árpádné Berky Lili; Lili, a leányuk — Muráti Lili; Torkos Béla — Fáy Béla; Kerekes Tibor Bókay Ferenc; Regélő Apáthy Imre. Utána kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22: Tánclemek.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Közvetítés a Debreczen-étteremből. Kurina Simi cigányzenekara.

0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 11.15: Közvetítés a városligeti Fővárosi Pavillonból. A Rendőrzeneke műsora. Vezényel Szöllőssy Ferenc.
15.05: A rádió szalonzenekarának műsora.
18.45: „Magyar temlomok az örök városban.” Tóth László dr. egyetemi tanár előadása.
20: Hírek, lóversenyeredmények.
20.20: „Diesel Rudolf.” Ifj. Szarvas Béla előadása.
20.50: Hanglemek.
22: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS
15—16 és 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10: Református istentisztelet. 11.15: Műsorismertetés.
11.25: Versek Szent Istvánról. — Elmondja Schalkházi Lipót.
11.45: Hanglemek.
12.20—0.15: Azonos Budapest I. műsorával.
KÜLFÖLDI ERDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Prága 19.30 Csajkovszkij: Anyegin, opera. — Olasz I. Pouchelli: Gioconda, opera. — Drottwich 21.10: Hangverseny. Bokor Margit és Bizony Bélánál
TÁNCZENE: Riga 21.15, Boroszló 22.30, Lépese 22.50, Kalundborg 23.15, Paris P. T. T. 23.R. Paris 23.

HÉTFŐ

JULIUS 3.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Agyuntó Gábor Áron.” Szentgyörgyi Elvira előadása Gábor Áron halálának 90. évfordulóján. (Felolvasás.)
10.45: „Kövérség, soványság.” Kellner Dániel dr. előadása
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangzó az Egyetemi templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Szalonötös.
Közben 12.40: Hírek.
13.20: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. Vezényel Vincze Ottó. 1. Herold: Zampa — nyitány. 2. Siede: Virágszvit. 3. Lossonezy Dezső: Magyar rapszódia. 4. Armandola: Kék pavillon. 5. Jacobi: Leányvásár: — keringő. 6. Strauss János: Terefere polka. 7. Turai Mihály: Turul induló.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diáklőrája: „A magyar katonaeszmény költője.” — Merényi Oszkár dr. előadása Bárd Miklósról. (Felolvasás.)
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.10: „Híres magyar mecénások: Xantus János.” Pongrácz Sándor dr. előadása.
17.40: Kiss Lajos cigányzenekara.
18.50: „A százéves Henley regatta.” Máthé Elek dr. előadása.
19.15: Hírek.
19.25: Gere Lola, az Operaház tagja énekel zongorakísérettel.
19.55: „Hogyan készül a népszimű.” Turhányi István előadása.
20.10: Magyar Női Kamarazenekar. — Vezeti Forrai Miklós.
20.50: „Magyar hétköznapok: Nagykőrösi kertek.” Közvetítés, beszél Budinszky Sándor. A felvételeket vezeti Gyula dr. (Hangfelvétel.)
21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22: Koncert Fuvózenekar. Vezényel Keil Ernő. Köler: Rákóczi nyitány. 2. Bizet: Az arles-i leány — II szvit. 3. a) Haydn: Menüett; b) Lacombe: Tavasz muzsika. 4. Strauss János:

Császárkeringő.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Hanglemek.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 19.30: „Miért jogász-nemzet a magyar.” Rácz György dr. előadása.
20: Hírek.
20.20: „Kövek és emberek a várban.” Jeszenszky Sándor dr. előadása.
20.50: Magyar Női Kamarazenekar. — Vezeli Forrai Miklós. 1—2 óráig ad műsort.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS
1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.
11.10: Ifjúsági előadás.
11.25: Hanglemek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. — Műsorismertetés.
12—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ERDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Drottwich 20: Revü intelligens haligatónak. Frankfurt: 20.25: Hangképek a Fekete erdőben. Olasz I. 21.45: Opera.
TÁNCZENE: München 19. Varsó 22, Olasz II. 22.10, Frankfurt 22.40, Kalundborg 23.15.

KEDD

JULIUS 4.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Történet az állatvilágról: A viza.” Irta Nyáry Andor. (Felolvasás.)
10.45: „Divattudósítás.” (Felolvasás)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangzó az Egyetemi templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Simonyné Grön Klára hegedül, Varga Klára énekel, zongorakísérettel.
Közben 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Csorba Dezső cigányzenekara muzsikál.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.10: „Asszonyok tanácsadója.” Arányi Mária előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.10: Hanglemek.
18.10: „A Jupiter-lámpák alatt.” Liszt Nándor eszegeése.
18.40: Tárogató, harmónium és hárfa együttes. Közreműködik: Ihár Ferenc, Sztára Sándor és Rohmann Henrik.
19.15: Hírek.
19.25: „Debrecen és Anglia.” Irta Gál István.
19.55: Hangszerkaravé. Összeállította Száder István.
20.55: „Rádió a rádióról.”
21.10: Közvetítés az Ostende-kavéház-ból. Lendvai Józsa cigányzenekara muzsikál, Orbán Sándor énekel. — Dalok: Hajnalodik a kocsmában (népdal); Azt hallottam valamikor (népdal); Thegze-Gerber Miklós: Ha én gazdag lennék (Selymes szövege); Temetőbe keresztre szállt a rigó (népdal); Huszka Jenő: Szegény magyar nép; Kertész Zsigmond: Hallod Zsuzsika.
21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22: A rádió szalonzenekarának műsora.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Szeréi Artúr.

Közben 23.20: Lám Frigyes német-nyelvű előadása: „Zipsen” (Zipszerek).
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 18.40: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.
19.15: Hanglemek.
20: Hírek, ügétőversenyeredmények.
20.20: Fadrusz János „Ismeretlen”-je. Gárdonyi József dr. előadása.
21: A rádió szalonzenekarának műsora.
21.50: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS
17.10: Hanglemek.
KASSA. 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.
11.10: „Magyar népművészet a Felvidéken és másutt.” Göbel Marianna előadása.
11.25: Hanglemek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
12—0.15: Azonos Budapest I. műsorával.
KÜLFÖLDI ERDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Bécs 18.15: Vargha Gyula zongorázik. Hilversum 19.35: Hirsler: Saskia, opera. Luxemburg 21: Delibes: Lakmé. Olasz II. 21: Züdonai: Francesca da Rimini.
TÁNCZENE: Boroszló 22.40, Olasz I. 22.40, München 22.40, Kalundborg 22.13, Deutschlandsender 23, London 23.10.

SZERDA

JULIUS 5.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Régi képek Erdélyből és Kelet-Magyarországról.” (Felolvasás.)
10.45: „A csapadékok.” Irta Szabolcsi János. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangzó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Szmirnov Szergej balalajkazenekara.
Közben 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diáklőrája: „A madárfészkek bitolója.” Irta Bánki Sándor. (Felolvasás.)
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.10: Radies Béla cigányzenekara muzsikál.
18: A magyar rádió mikrofonja a lengyel fővárosban. Közvetítés Varsóból. Beszél Révay József dr. (Hangfelvétel.)
18.40: A rádió szalonzenekarának műsora.
Közben 19.15: Hírek.
19.35: „A mátyásmadár.” Hangjáték 3 felvonásban. Móra Ferenc novellája nyomán írta Lenkei Etel. Rendező Csánády György. Szereplők: Thurán Benedek — Petheő Attila; Harakubus — Rajnay Gábor; Posztószől — Csontos Gyula; Veronka — Thén Mária; Jánoska — Dévényi Laci; Fűtő cigány — Rózsahegyí Kalmán; Mák Máté — Rubinyi Tibor; Ambrus Péter — Vizi Béla; Vendel hajdu — Szentiványi Béla; Csitácz János — Teleky Snádor; Suhajda Péter — Hajnal György; Dongé esősné — Cserey Irma; Kislány — br. Gorup Adrienne; 1. 2. 3. nő — Gyarmathy Anikó; Kürthy Sári és Saári Rózsá; 1. 2. 3. férfi — Falussy István és Somlár Zsigmond; Bemondó — Natter Gitta.

Utána 20.40: Oepraházi zenekar. Vezényel Pásztory Kázmér. Közreműködik Gerhard Hüsch (ének), a magyar-német művészcsere keretében. Előadásra kerül Pásztory: „Az év” c. zenekari dalciklusa.

21.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

23: Közvetítés a városligeti Gundel-étteremből. Rácz Zsiga cigányzenekara muzsikál.

0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 19.35: Greig: c-moll szonáta. Előadja T. Csídel (hegedű) és A. Loesser (zongora). — Hanglemez.

20: Hírek.

20.20: G. Réthy Pál sakkelőadása: Csendes játékok.

20.50: Közvetítés a Baross-kávéházból. Toki-Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál.

21.30: Időjárásjelentés.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.

KASSA. 10—11: Azonos Budapest I. műsorával.

11.10: „Palócok és székelyek.” Darkó István előadása.

11.25: Hanglemezek.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.

12—0.15: Azonos Budapest I. műsorával.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Szófia 19.30: Bizet: Carme opera. — Svájc 20.50: Donizetti: Lammemoori Lucia. Olasz III. 21: Puccini: Tosca, opera.

TÁNCZENE: Boroszló 20-15, Kalundborg 23.20.

CSÜTÖRTÖK

JULIUS 6.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.

10: Hírek.

10.20: Móricz Pál elbeszéléseiből: 1. Törvénykezés a Kömpöc-pusztán. — 2. Bertti bácsi szüzdobánya. (Felolvasás.)

10.45: „Kis hírek ötven év előtti lapokban.” Irta Kanizsai Ella. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.

12.10: Danyi József cigányzenekara muzsikál.

Közben 12.40: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Országos Postszénakar. Vezényel Eördögh János. 1. Stephanides Károly: Magyar ünnepi nyitány. 2. Egyveleg Kárpáth Zoltán dalaiból (Összeállította Borsai). 3. Waldteufel: Espana keringő. 4. Lehár: Pacsirta — egyveleg. 5. Lautenschläger: Szent Iván-éji szerenád. 6. Fichelmann: Induló.

14.30: Hírek.

14.45: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: „Háztartási tanácsadó.” — Fischeff Gyuláné előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

17.10: „A Szepesség városai.” Nosz Gyula előadása.

17.40: Táncelemek.

18.20: Csueteljesítmények.” Schenker Zoltán ezredes előadása.

18.50: Csuka Béla viola da gamba számai, zongorakísérettel.

19.15: Hírek.

19.25: „Hat hónap története.” Hangpillanatok az év első felének eseményeiből. Összeállította Konez Sándor dr. és Lőrinczy Gyula. (Hangfelvétel.)

20.55: A lengyelországi hangverseny ismertetése.

21: „Nyári este Chopin szülőháza előtt.” Közvetítés Zelazowa-Wolából.

21.40: Hírek, időjárásjelentés.

22: Farnicia operett-részletek. Hanglemezek.

22.25: Közvetítés a margitszigeti Pala-

tinus-szállóból. Weidinger Ede szalonzenekeára játszik.

Közben 22.40: Hírek német, olasz, és francia nyelven.

23.30: Közvetítés a Hangli-kioszkból. Fátynol Janesi cigányzenekara muzsikál.

0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 19.30: „A magyar falu élete a XVIII. században.” Irta Csapody Csaba dr. (Felolvasás.)

20: Hírek, löversenyeredmények.

20.20: R rádió szalonzenekeára. — 1. Merkler Andor: A szép cserkészsző — táncjelenet. 2. Künneke: A hercegnő tenoristája — egyveleg. 3. Paksy József: Szerelmi keringő. 4. Szendy Árpád: Farsangi szerenád. 5. Szirmai Albert: Andaluziai tánc. 6. Delibes: Részletek a „Cippélia” c. balettből.

Közben 20.50: Kosztolányi Dezsőné elbeszélései: 1. A színésznő. 2. A titok.

21.40: Időjárásjelentés.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.

KASSA. 10—11: Azonos Budapest I. műsorával.

11.10: Szlovák hallgatóinknak.

11.25: Szlovák népdalok hanglemezeiről.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.

12—17.40: Azonos Budapest I. műsorával.

17.40: Tarka zenei műsor: 1. Sunda Piroška cigánydalokat énekel magyar nyelven. Gílóron kíséri Sunda József. 2. Hevessy Zoltán vibratón, xilofón és harangjáték szólója. Zongorán kísér Toperczer Géza.

18.20—0.15: Azonos Budapest I. műsorával.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Prága 16.15: Smetana: Az eladott menyasszony. Deutschland-sender. 19: Mozart: Don Juan, opera. — R. Paris 20.30: Opera. Olasz I. 21: Verdi: Aida.

PÉNTEK

JULIUS 7.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.

Utána: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Madame Curie.” Irta Ferenczy Fischmann Mihály dr. (Felolvasás.)

10.45: „A történelmi Magyarország elűnt vándorai.” Irta Horváth Barnáné. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.

12.10: Kouszné Kemény Magda zongorázik.

12.40: Hírek.

12.55: Zsurka Péter hegedű, zongorakísérettel.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Sthymmel Miklós tánczenekara muzsikál.

14.30: Hírek.

14.45: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: A rádió diákfélőrája: „Madagaszkár.” Irta dr. Wehner Józsefné. (Felolvasás.)

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

17.10: A rádió szalonzenekearának műsora.

Közben 17.40: Sportközlemények.

18.05: A Dunakeszi MÁV. Magyarság férfikara. Vezényel Rajter Lajos.

18.40: A rádió külügyi negyedórja.

18.55: Dukas: La Péri — táncelőjáték. Előadja a Párizsi Conservatoire zenekara.

19.15: Hírek.

19.25: „Az én rádióműsorom.” Dr. Sziklay Lászlóné Rohringer Erzsébet díjnyertes pályaműve. (Nyíregyháza, Josa András u. 27.) — „A magyar zene újabbkori fejlődése (népszerű hanglemezekkel).

20.25: „Séta Délbaranyában”. Közvetítés Máriagyúd, Harkányfürdő és

Siklósról. Beszél Budinszky Sándor. (Hangfelvétel.)

21.20: Budapesti Hangverseny Zenekar.

Közben 21.40: Hírek, időjárásjelentés.

22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

23: Közvetítés a Vadászkiút szállóból. Pertis Pali cigányzenekara muzsikál.

0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 19.30: „Mi mindent fizetünk illeték címén.” Szádeczky-Kardos Tibor dr. egyetemi tanár előadása.

20: Hírek.

20.20: Hanglemezek.

21.30: Időjárásjelentés.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.

KASSA. 10—11: Azonos Budapest I. műsorával.

11.10: „Árpád, a honszerző fejedelem.” Köhegyi Imre előadása.

11.25: Hanglemezek.

11.40: Hírek, magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.

12.0.15: Azonos Budapest I. műsorával.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Szófia 19.30: Verdi: Aida, opera. Bukarest 19.35: Wagner: Tristán és Izolda, opera. — Strassbourg: 20.15: Opera. 20: Nicolai: Windsori víg nők.

TÁNCZENE: München 22.30: Kalundborg 23, Luxemburg 23.

SZOMBAT

JULIUS 8.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.

Utána: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Száz évvel ezelőtt Balatonfüreden.” Irta Vécsey Zoltán dr. (Felolvasás.)

10.45: „Mit nézzünk meg?” Magyar céhenlékek a Nemzeti Múzeumban. Ismerteti dr. Pásztory Balázné. — (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az egy Egyetemi-templomból. — Himnusz. — időjárásjelentés.

12.10: A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Figedy Sándor. — 1. Figedy: Az ezred élén — induló. 2. Lanner: Udvaribáti táncok — keringő. 3. Vitéz Náray Antal—Farkas Ferenc: Magyar ábránd. 4. Csajkovszkij: Ábrándos szerenád (hegedűszóló: Hüttér Gyula).

5. Fischer E.: Az Alpoktól délre — szvit. 6. Beccé: Mignone — nyitány. 6. Recktenwald: Induló-egyveleg.

Közben 12.40: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Hanglemezek.

14.30: Hírek.

14.45: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

14.45: A rádió műsorának ismertetése.

16.15: Bónis Mária meséi: 1. Krumpii néni és a Kukorica nagysága. (2. Az elvarázsolt pillangó. 3. Oroszlánszáj. (Felolvasás.)

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

17.10: A rádió postája.

17.40: Táncelemek.

Közben 18: „A július 10-én kezdődő Nemzetközi Mezőgazdasági Ipari kongresszus.” lovag Wohlberich Károly dr. iparügyi miniszteri főmérnök előadása.

18.45: „A század magyar gyermekei.” Borsody István ábr. István dr. előadása.

19.15: Hírek.

19.25: B. Fehér László és Nagy Olivér hegedű- és huarmóniumszámai. 1. Rameau: Régi táncok. 2. Major Ervin: Andante. 3. Nováki László: Bölcsődal. 4. Hubay: a) Stella Ma; ris; b) Erdősongás.

19.50: „Az első magyar képiállítás.” Farkas előadása.

Erdőbénye

klimatikus gyógyfürdő

3000 holdas tölgyerdőben kén-, fimsós és vasgálic tartalmú gyógyvízzel. Kérjen prospektust a Fürdőigazgatóságtól. 50 százalékos visszatérítési kedvezmény.

20.10: Közvetítés a Márkus Park-színházról. „Dalol a nyár.” Zenés vígjáték 4 felvonásban. Irta Charles Doubelier. Színpadra átdolgozta Rodriguez Endre. A versszövegeket írta és a zenéjét szerezte Erdélyi Mihály. Rendezte Siklóssy Pál. Kar-nagy Losonczy Dezső. — Személyek: Zizi — Titkos Hona; Borbála kisasszony — Somogyi Nuszi; Tonosika — Kiss Manyi; Rodrigó (13-as fogoly) — Hajmássy Miklós; Csintalan úr — Bilicsi Tivadar; Édes Pál, végrehajtó — Feleky Kamill — dr. Peretnky ügyvéd — Földényi László, Clemencia — Olly Baba; Mixernő — Kárpáthy Magda; Keserű, Péter végrehajtó — Galetta Ferenc; Vevő — Körmöves Erzsébet, Pedró — Körrössy Zoltán; Detektív — Pelhő Zoltán; Börtönigazgató — Korányi István. Házfelügyelő — Krémér Ferenc; Szárnsegéd — Tassi Béla, Bandido — Biró Tihamér.

I. felv. után kb. 21: Hírek.

II. felv. után kb. 21.35: Hírek, időjárásjelentés.

III. felv. után 22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

Az előadás után kb. 23.20: Közvetítés a Pátria -kávéházból. Balázs Kálmán és cigányzenekara.

9.05: Hírek.

BUDAPEST II. 16.55: Berlin—Bécs— Budapest nyolcevezősének városközi mérkőzése. Közvetítés a pesti Dunából.

Beszél Pluhár István, Machán Tibor és Holub József dr.

18.15: „Nők a lombik előtt.” Sztrókayné Mándy Teréz előadása.

19.30: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

20: Hírek.

20.20: Országos Postszénakar. Vezényel Eördögh János. — 1. Wallace: Maritana — nyitány. 2. Mikus-Csák István: Evelyen-keringő. 3. Buday Dénes: Részletek a „Csodatűkör” c. mesejátékából. 4. Borsay: Erdély bécsein. 5. Delibes: Nai la-keringő. 6. Siede: Karnevál. 7. Pachernegg: Mese-nyitány.

21.35: Időjárásjelentés.

21.40: A rádió szalonzenekearának műsora.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 24—1 óráig ad műsort.

KASSA. 10—11: Azonos Budapest I. műsorával.

11.10: „Léggóltalmi kötelesség.” — Lauschmann Ottó előadása.

11.25: Tánczene.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.

12—17.40: Azonos Budapest I. műsorával.

17.40: A Szimfonietta szalonzenekearának műsora.

18.45—19.25: Azonos Budapest I. műsorával.

19.30—20: A földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőrája.

20.10—0.15: Azonos Budapest I. műsorával.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Berlin 19: Operarészletek.

TÁNCZENE: Riga 21.15, Kalundborg 22.30, München 22.20, Hamburg 22.40, Lxueburg 23, London 23.10.

.....

A NAGYERDEI strand hideg és meleg medencéi egészségét, munkakedvét növelik.

Lego!csobban kifogástalanul fest, tisztít

Weisz Arany János-u 29

1 férfiruha tisztítás és vasalás 3 P.

Vigkedvű Mihály ucca 25. szám alatt Kovács Margit fűszerüzletét átvettem Kérem a hitelezőit 3 napon belül jelentkezzenek.

Boldog Gábor
fűszerkereskedő,
Vigkedvű Mihály u. 25.

TERMÉNYTŐZSDE.

Határidőpiac:

Tengeri augusztusra 1702, 17.00, — zárlat: 16.98—17.00 P.

Kézsárúpiac:

Búza tisztavidéki 77 kg 19.55—19.75
80 kg 19.75—19.95, 79 kg 19.95—20.15
80 kg 20.05—20.25. — Felsőtisza
77 kg 19.40—19.60, 78 kg 19.60—19.80
79 kg 19.80—20.00, 80 kg 19.90—20.10
coza 13.10—13.30, takarmányárpa középminőségű új 14.00—14.50, zab elsőrendű 22.20—22.35, középminőségű 22.60—22.20, tengeri 16.65—16.89, — korpa 13.50—13.65, 8-as liszt 15.60—16.00 pengő mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR.

A szombati napon tartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 126 darab sertést. Az irányzat változatlan volt. Árak: uradalmi zsír-sertés párintkint 340 kilón felül 104 fillér, szedett sertés I. 96—101 fillér, II. 90—94 fillér, III. 80—82 fillér.

JULIUS

MAGYAR SZEMLE

Szerkesztőbizottság:

GRÓF BETHLEN ISTVÁN elnök
SZEKFI GYULA alelnök

Totális közjog és magyar alkotmány
EGYED ISTVÁN

A harmadik honvédség
TÉCSŐI MÓRICZ BÉLA

Magyar nép, magyar város
SZABÓ ZOLTÁN
A jó magyar ejtés
LELKES ISTVÁN
A kárpátaljai „fehér szén”
DÓRY BÉLA
Új városképek Budapesten

Őszinte szó a magyar filmről
SOMOGYINÉ ÖTVES LENKE
Magyar antropológia
ENTZ GÉZA
Időszervi művészi kérdések

Nemzetvédelem számokban
V. NÉMETH LAJOS

A bánsági magyarság pusztulása
SZÁSZ ZSOMBOR

Erdélyi realizmus
VITA ZSIGMOND

Kulpolitikai szemle
OBSERVANS

Magyar középkor
a Dunamedencében
TAMÁS LAJOS

Szerkeszti:
ECKHARDT SÁNDOR

MAGYAR SZEMLE TÁRSASÁG

Budapest, Vilmos császár-út 20,
ELŐFIZETÉSI ÁRA

6 ingyen „Kincsesár”-kötettel

évi 9 pengő 60 fillér

Országos vásárok

Július 2. vasárnap: Gasztony, Hódmezővásárhely, Kistelek (állatv.), Pilis, Piszke, Szabadszállás.

Július 3. hétfő: Balatonkiliti, Bodajk, Baktalórántháza, Balassagyarmat (állatvásár), Dévaványa, Dombóvár, Eger (állatv.), Felsőseged, Glosfa, Gödöllő, Hajduszoboszló, Hajós, Halász, Hódmezővásárhely, Jászkarajenő, Kálóz, Kistelek, Nagykapornok, Nyiregyháza, Ozora, Pécs, Rétság, Sásvár, Sátoraljaújhely, Sümeg, Somogyvár, Sopron (állatv.), Szekszárd, Vásárosmiske, Zalabakta.

Július 4. kedd: Balassagyarmat, Bedled, Eger, Hőgyész (állatvásár), Pápa, Sásd, Sátoraljaújhely, Szikszó (állatvásár).

Július 5. szerda: Hőgyész (állatv.), Ivánegerszeg, Jánosháza (állatv.), Kaposvár, Mány, Miskolc (havi), Monoszló, Pápa, Rudabánya (állatv.), Tótvázasony, Villány.

Július 6. csütörtök: Encs, Hajdúhadház, Hőgyész, Ibrány, Ónod (havi), Putnok (állatv.), Tiszafüred (állatv.).

Július 7. péntek: Buj (állatv.), Kötése, Mezőberény (állatv.), Nagyhalsz.

Július 8. szombat: Mezőberény (állatvásár).

Július 9. vasárnap: Csépa, Jászóberény, Ráckeve (állatv.), Szöreg, Dózsa (állatv.), Kiskunfélegyháza, Mezőcsanak. Esetleges változásokért felelősséget nem vállalunk.

A NAGYERDEI strand hideg és meleg medencéi egészségét, munkakedvét növelik.

7201—1939. a. — HIRDETÉNY. (Munkaadók figyelmébe.) Felhívja a városi adóhivatal a heti 20 pengőnél, vagy havifizetéses esetében a havi 80 pengőnél magasabb kereseti, illetőleg fizetésű mezőgazdasági, ipari, kereskedelmi, háztartási, vagy irodai alkalmazottat tartó munkaadókat, hogy ezeket az alkalmazottaikat a városi adóhivatal 23. sz. szobájában a délelőtti hivatalos órák alatt annyival is inkább jelentse be és az ezen illetmények után járó, az alkalmazott fizetéséből levonható alkalmazottak kereseti, rokkant és különadót a városi adópenztárba fizessék be, mert a bejelentést elmulasztók ellen a városi adóhivatal az alkalmazható legszigorúbb rendszabályokat (súlyos pénzbírság) fogja alkalmazni. Az adóköteles kereseti alkalmazottak kereseti adó való ezen bejelentése könyvkereskedésekben néhány fillérért vásárolható illetményjegyzékeken történik, mely heti, vagy havi beosztású, — aszerint, hogy hetifizetéses alkalmazottak és illetményeik lesznek-e belevéve, vagy havifizetésesek. Az illetményjegyzéket a munkaadó köteles kiállítani, még pedig kettő, egymással teljesen megegyező példányban. Az egyik a városi adóhivatalnál marad, a másikat a bemutatás után visszakapja a munkaadó. Az illetményjegyzékben a természetbeni járandóságok is feltüntetendők, illetve pénzürtékük. Idevonatközzel általában az OTI által elfogadott értékelés az irányadó. Figyelmezteti a városi adóhivatal az érdekelte munkaadókat, hogy közegeivel ellenőrzést fog gyakorolni és a mulasztókkal szemben a megtörő eljárást folyamatba teszi. Debrecen, 1939. június 30. **Városi Adóhivatal.**

Jó politizáló
asztalossegédet azonnal felvesz Tanczer, — Batthyány ucca 1. 1577

Asztalos tanuló
fizetéssel felveszek, — Kovács István műasztalos-mester, Szappanos ucca 9. szám. 1602

Irodai
gyakornok felvétetik. Lehet kezdő, vagy pedig nyugdíjas is, Hunyadi ucca 18., udvarban. 1616

Műszeresség
kerékpármunkában jártas felvétetik, Király. (Royal-épület). 1623

Cipész tanuló
felveszek és egy fehér sportkoosi eladó. Csapó ucca 72. szám. 1607

Egy egy valódi
jó nagy- és kismunkás szabósegédet keres Bíró János, Hajduszoboszló. 1370

Asztalos tanuló
felvesz Kovács Ferenc műasztalos, Domokos ucca 26. Vénkert. 1485

Vasöntő
és vasöntő tanuló felvétetik. Jelentkezés Bocskai vasöntőde, Szoboszló út 4. szám. 1452

Konvenció
béres kerestetik — Bethlen u. 59. sz. 1431

Éjjeli őrt
keresünk. Apaffi malom. 1451

Kevés
munkáért házmestert felveszek — Vörösmarty 19. 1461

Soffört
nagy gyakorlattal, lehetőleg szerelőt — azonnalra felveszek. Jelentkezni reggel 8—9-ig Hatvan ucca 1. I. emelet 23. 1457

Sörkímérő
készülékek javításához értő állandó munkás azonnal felvétetik, Hatvan ucca 22. 1513

Gyümölcszedéshez
elhordáshoz nagyobb fiút szerezni azonnal felveszek, Aczél ucca 6. 1509

Kovácssegéd,
jómunkás, magas fizetéssel felvétetik, Fábrián Kigyó ucca 16. 1490

Lakatos tanuló
felveszek, cipőtűzőgép, takaréktűzőgép eladók. Csapó u. 98. szám. 1484

Szabó tanuló
felvétetik Mikó úri szabóságába. Ferenc József út 4. 1540

16 éven
felüli jóesaldból való fiút tanulóknak felveszek. — Amerikai Áruház. 1528

Alkalmazást keres férfi

Könyvelést
állandó, vagy óráknyvelést vállal öskeresztény banktisztviselő. — „Mérlegképes” jellegre a kiadóra. 1592

Kereskedelmi
érettségivel és államvizsgával bíró gyors- és gépiró állást keres. Címet „Öskeresztény” jellegre kiadóra kérek. 1448

Cséplésre
gépészállást azonnal elfoglalnék, gőzgép, szivógáz vagy benzinmotorhoz. Cím: Hajdúsámson, Újtelep, Fülöp Lajos gépész. 1403

Alkalmazást nyer nő

Tanulóleány
felvesz Dobrossi divatszalon, Piac ucca 30. 1472

Munkásleány,
fiatal, légyfogó készítéshez és papíragasztáshoz felvétetik, Garay u. 16. szám. 1467

Trafikba
alkalmazott, hosszabb gyakorlattal és óvadékkal felvétetik. Cím a kiadóban. 1489

Ügyes
kifutóleány felvétetik, színházi átljáró, szücsüzlet. 1426

Nőiszabóság
varró- és tanulóleányt felveszek, Ajtó ucca 22. 1445

Filepapucs
fonásában jártas munkásnőket, emelt munkadíjjal állandó munkára felveszek. Kezdeket be tanítok. Jelentkezni lehet: Batthyány ucca 1. I. emelet. 1234

Szüleinel
lakó, kisebb háztartásnál végzendő minden munkára szolid, megbízható bejáróleány felvétetik, Szappanos u. 10. 1530

Egy
segédleány varrodába felvétetik, Szappanos u. 12. 1539

Kimondottan
gyakorlott kézilány felvétetik Batthyány u. 11. 1546

Képzett
nőiszabóságéleányt felvesz Benedek varrodája, Batthyány ucca 1. sz. 1534

Tanulóleányt,
bentkosztalt, szabóvarrás tanítására azonnalra felveszek. Bus u. 17. szám. 1592

Ügyes
varrolányokat felveszek, Széchenyi ucca 8. első ajtó. 1572

Alkalmazást keres nő

Gépirónó
délutáni állást keres. — Cím a kiadóban. 1523

Keresztény
nagy gyakorlattal bíró gépirónó elhelyezkedne hivatalban, vagy magánvállalatnál. Ajánlatokat fizetés megjelölésével a kiadóra kér. — „Azonnal beléphet” jellegre. 1523

Háztartási alkalmazott

Főzni tudó
mindenest keresek Kasára jó bizonyítvánnyal dr. Kostyálné, Rálóczy ucca 42. 1345

Bejárónőnek,
esetleg házvezetőnőnek magános nőt felveszek, Boesky-tér 3. 1469

Mindenes
főzőnőt, ki hosszabb ideig zsidó helyen már volt, jól főz és nagyon tisztán takarít, jó fizetéssel azonnali belépésre keresek. Jelentkezés vasárnap egész nap, Bika bérház, félemelet 8. Hétfőn: Magyar Ruháipar, Bika-szálló. 1234

Bejárónő
felvétetik azonnal Szőlősi tőzsdébe, Hatvan u. püspöki palota. 1476

Tizenhat éves
kislány háztartásba, azonnalra felvétetik, Piac ucca 42. Kerékgyártó. 1522

Idős nő
gondozásért magános nő, esetleg gyermektelen házaspár lakást s havi 10 pengőt kaphat, ref. lelkesi hivatal, — Szabó Kálmán ucca 41. B) szám. 1502

Gyermekszertető
mindenest bentlakó, s megbízható nő felvétetik, Péterfia 4. cukrászda. 1483

Fiatallabb
magános nő, mindenest-bejárónak, jó bizonyítvánnyal felvétetik, Piac ucca 10. I. 2. 1524

Lakást adok
magános asszonynak ta karitásért. Perces u. 7. szám. Jelentkezés 8 órától. 1405

Mindenesleány
vagy bejárónő felvétetik, József kir. bereg ucca 35. I. jobb oldali, reggel nyolcig. 1600

Középkorú
nő bejárónőnek felvétetik, Csapó ucca 31. sz. alatt. 1599

Bejáró
mindenesfőzőnőt keres azonnalra idős házaspár, Híd ucca 14. 1601

Bentlakó,
vagy bejáróleány felvétetik, Kossuth ucca 22. szám, étkezde. 1580

Mindenes
bentlakó, vagy bejárónő felvétetik, Szent Anna ucca 8. 1576

Étkezdébe
bejáró mindenest, étkehordó, egész napra felvétetik, Domb ucca 14. 1580

Mosónőt
keres, Batthyány ucca 4. sz., kávézó. 1407

Bejáróleány,
fiatal szüleinel lakó, — mindenest munkára könyvvel felvétetik Bal-tazár Dezső ucca 9. 1444

Megbízható
bejárónőt kosszttal felveszek, Csillag ucca 16. 1458

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

Szabó
magánnyomozó irodája Varga ucca 41. sz. Legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel, bárhol. 1422

Alkalmazást nyer férfi

Kifutófiú,
felvétetik, aki már pékségben volt, Rákóczi u. 40. szám. 1582

Egy ügyes

fiút fűszer- és csemegetanulóknak, azonnali belépésre felveszek, Bagy Mihály, Bethlen ucca 16. szám. 1565

Kovácssegédek
felvétetik, Honvéd u. 57. szám. 1568

Keresek
egyszerű főzéshez is értő asszonyt, csakis szorgalmas és megbízható jelentkezzen. Sesztina uca 4. 1551

Bejárónőt
azonnal felveszek. — Havas, Burgundia uca 4., az emeleten. 1549

Megbízható
mindenes lány jó bizonyítvánnyal felvétetik. Vigkedvű 21. 2. csengő. 1557

Ajánlat

Hullaház
vendéglő, legszebb kert helyisége nyitva. Minden este cigányzene. Ti már uca 31. Telefon: 11-93. sz. 535 7. 14

Ciánóztasson
bizalommal a „Csala” ciánózó vállalattal. Rákóczi uca 9. szám. Telefon: 14-27. szám. 1875 9. 2.

Kárptos-
munkát jól és olcsón készit Szabó József, — Szent Anna uca 10-12. 252 7. 10

Nyári
divatcipők nagy választékban minden színben. legolcsóbban Nagy Béia cipőüzletében szerezhető be. Degenfeld tér 11. Tiszapalota. 1184 7. 21

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapra számra. Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39. 800 vv.

Tükrök gyártása,
üvegek csiszolása bibás tükrök fonszorozása — E.6. és fürdőszoba tükrök, üvegezők. Sipkóvits, Nagyvárud u. 15 telefon: 22-96. 549 7. 14

Varrógép,
kerékpár, vétel, csere, eladás, kölcsönzés, alkatrészek olcsón. Javítások jóállással, Eisenberger, Csapó uca 101. 567 7. 20.

Motalkó 45 fillér,
Széchenyi uca 3 szám. Ugyanott valódi amerikai peunsvániai s mindenféle márkázott olajok kaphatók. 915 7. 21.

Építőmester
és építető urak figyelmébe. Van szerenés értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy mész, cement, — építkezési anyag kereskedésemet Tóth Árpád (Kóses) u. 83. sz. alatt megnyitottam. Szolid és pontos kiszolgálás. A nagyérdemű közönség pártfogását kérve maradok tisztelettel Juhász Imre, telefon: 25-93. 1512

Szabázzattal
mestervizsgára előkészít Papp Géza női divatszalon, — Hangyapalota II. emelet. 1543

Fehérneműt
szépen és olcsón varrok, hímek, Kút uca 62. szám. 1595

Zománczott
tűzhelyek olcsón kaphatók Hatvan uca 70. Telefon: 12-48. szám. Ocska tűzhelyét becsebélem. 843 7. 15.

Poloskairást,
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalja Kiss ciánózó vállalat, Kigyó uca 5. szám. 1867 9. 2.

Nyugagyak,
vendégyakok, vasagyak, permetezők, bambusztoldók, gumi esővek, fürdőkádak, paszirgatók, paszír-szítók, szunyogháló, alpakka készletek, zománttűzhelyek — Nagy vasúletében. Csapókanyar. 1420

Börszji,
gumiszi használ. — nagy választékban — kapható Révész, Hunyad uca 21. 1482

Kárptos-
munkát háznál készit özv. Oláh Andrásné, — Thaly Kálmán uca 6. 1518

Ujonnan
érkezett terméskő virággyak díszítéshez s használt redőnyös ajtók kirakatok, ablakok eladók, vitéz Siposnál, Csapó uca 23. 975 7. 24.

Kereslet

Veszek
használt bútort, zálogjegyet, varrógépet, szőnyeget, mindenféle ingóságokat, Csapó uca 16. szám. 646 7. 17.

Tenyésztőjást
keresek magyar kendermagos, jó tojó, s egészséges tyúkoktól. Címelt kérem a kiadóhivatal pénztárába leadni. 510 vv.

Nyaralás

Nyaralás Kassán
kereszlény úri család 1 — 2 fizető hölgyvendéget elfogad négyszeri étkezéssel, napi penzió 3 pengő, strand, fenyőerdő, párpernyi távol-ságban, Cím: Miklet, Debrecen, Tornai István uca 4. sz. 1327

Élelmiszer ital

Termelői,
borpincészetemet Csapó uca 31. szám alá helyeztem. Ezelőtt Széchenyi uca 22. — 1936 évi Furmint 76 fillér. 212 7. 8

Termelőnél
37-es, kiváló minőségű borok olcsón eladók. Csapó uca 60. 1643

Eladó
50 mázsa körüli barack termés az obhatlekházi bérgazdaságban. 1488

Kitűnő
zamatos 8 éves tokaji bor 1 P Vár u. 2. sz. Dobárnál. 1526

Hízott
juhús 80 fillér kilónként. — Simonffy uca 2., vassátor. 1646

Sajáttermésű
ujléta bor, 70 fillértől, Árpád-tér 5. 1612

Társ

Társat
keresek szabadalmakhoz és műhelyhez kevés pénzzel. Széchenyi u. 33. 1440

Társat
keresek haterzer pengővel, biztos egzisztencia. Cím a kiadóban. 1593

Oktatás

Latin-német szakos
tanárjelölt javítóvizsgára előkészit, vidéken s esetleg nyaralásért is. Cím a kiadóban. 1511

Jazz-zongorát
tanít pesti zenetanár Werbőczy u. 4. II. e. 7 1559

Zongoráznai
tanítók kezdőket, haladókat. Magyar utat cigányosan. Jazz nótákat is. Házhoz is eljárom. Eötvös u. 48. 1425

Tanítónő
egy, vagy két személynek, teljes ellátást ad külön szobával, diák, — vagy diáklány is lehet. Korrepetálást vállalom. Értekezni: Honvéd uca 38. (bejárat: Kertész uca 6. alatt). 1610

Hangszer

Zongorát,
rövid keresztthrust, pancéltökést megvételre keresek. Cím a kiadóban. 1527

Wirth
zongora bérbeadó. — seetleg eladó, azonkívül egy porszívógép. Cím a kiadóban. 1505

His-Meiszters
szerkezteti, duplarugós asztali gramofon, lemezekkel, olcsó áron eladó és egy másfél méter hosszú antik óra. Csapó uca 32., keresztépület. 1584

Zongora,
pianinó, minden elfogadható áron sürgősen eladó. Tanczer, — Batthyány uca 1. 1585

Bútor

Gyönyörű
ebédlő, úri szoba, olcsón eladó. OTI bérház, első kapu, földszint 2 balra. 1618

Eladók
antik ebédlők, schöberl ág, írógép, vitrin, perszák, konyhabútor, és szekrény, antikasztal s íróasztal, Simonffy út 11 A) szám. 20. 7. 5.

Tiszta
szép hálószoba bútor eladó. Mátyás király u. 2. 1436

Eladó
elköltözés miatt ebédlő, kerti garnitúra, íróasztal, szekrények, konyhabútor, leanderek, Schöberl-ág stb. Simonffy út 11/A, 1428, 7. 17.

Eladó
egy modern konyhaszekrény, Zsák uca 15. 1520

Gyönyörű
szalagarnitúra, félháló eladó. Értekezni déli 11-4 óra között, püspöki palota I. 38. 1487

Ebédlő
keveset használt, konyhabútor, 2x1 állótűkőr. 4x5, 3x4 szőnyeg, csillárok, összecukos ág, képek, faragott hangulatlámpa. Vendég uca 44. szám. 1570

Két,
belétes nagy ruhaszekrény, ebédlőasztal olcsón eladó. Arany János uca 21. 1613

Autó, motor, kerékpár

Jáva 100-as
segédmotor eladó. Értekezni 12 és 14 óra között. Timár uca 10. 1388

Kifogástalan
350 cm motorkerékpár betegség miatt 350 pengőért eladó. Női vagy férfi kerékpárokat keresek. Szondi u. 22. 1473

Újtípusú
100-as segédmotor olcsón eladó. Nyilas-telep Malvin-u. 10. 1410

Ariel
500-as oldalkocsis motorkerékpár eladó. Balogh Iodrásnál Batthyány u. 10. 1479

Kerékpár
Kék-Csoda 1 éves 80 P-ért eladó. Püspöki palota II. udvar, cukrászműhely. 1516

Gillet
kifogástalan 500-as szülő motorkerékpár megvehető. Érdeklődni: dr Nemesnél. — Arany Bikában. 1497

Eladó
egy kitűnő állapotban lévő 1938-as típusú 250-es Royal Enfield motorkerékpár. Megtekinthető Arany János u. 46. sz. alatt. 1554

Zbrojovka
százhetvenötös speciál Zetka segédmotor, Singer varrógép eladó Ótalmom I. 1550

Zündapp
200-as és 500-as 2 hengeres, kardánhajtásos motorkerékpár. Ugyanott Steyr XII. 80 pengő adójú autó 900 pengőért eladó. Baross u. 26. szám. 1604

James motor 200
Puch motor 250, Indián 600-as oldalkocsis, Csepel motorok, Sachs motor 100, százötven pengőtől kaphatók. Király-nál. Royal-épület. 1625

Renault,
kifogyasztású, fizembiztos, majdnem új gumikkal, esukott, olcsón eladó. Vértessy téglagyár. 1621

O. R. C.
500 köbeentis, generáljavított, új gumikkal 400 pengőért eladó. — Ziegel autógazás, Miklós uca. 1622

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Péterfia uca 25.
sz. alatt most készülő új 100 négyzetméteres helyiség bútorraktárnak vagy autógarázsna kiadó. 1478

Forgalmas
helyen kisebb fűszerüzlet kiadó. Cím a kiadóban. 1506

Kiadó
nagy száraz földszinti raktárhelyiség. Piac u. 51. szám. Érdeklődés a Del-Kánál. 1588

Kiadó
prima sütőde üzlettel s lakással, Bethlen uca 76. alatt. Értekezni lehet: Péterfia 48. szám. emeleten. 1573

Üzlethelyiség
mellékkeliségekkel augusztus elsejére kiadó. Hatvan uca 47. sz. második lakás. 1606

Átadó üzlet, vendéglő

Eladó
fűszer, élelmiszerüzlet, városból elköltözés miatt. Ács, Hajnal uca. 1455

Biztos
megélhetést nyújtó fűszer-csemegeüzlet elköltözés miatt átadó. Cím a kiadóban. 1452

Plissiozöüzem
átadó, hozzá nem értőt betanítok. Kécs u. 42. 1423

Jómenetelű
másmódüzlet berendezéssel eladó. Cím a kiadóban. 1534

Jól
bevezetett kifőzdé eladó Szent Anna 36. szám. 1470

Kiadó
italmérés, jogfolytonossággal, berendezéssel, s fűszerüzlet, cipésműhely. Érdeklődni: Kassa út 35. 1574

Vegyés

Vállalkozás
uccai-Fontok (kapucseleje) seprése, locsolása élelben hótakarítása, s kertek, parkok gondozását olcsón vállalom. Címem: Bordán Mihály, Komlóssy út 30. 1370

Ingyen
elhordható vályog, téglalátormelék. Bontásból kikerült anyagok eladók. Simonffy uca 44 1341

Grafológusnő
csaíthatatlanul biztos analízist nyújt az érdeklődőknek. Széchenyi u. 43. 1432

Szoptatós
dadának elmenüek gyerekkel vagy anélkül, Hajdusámson, Debreceni út 129. 1454

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
jobb egyszoba, konyha stb. Domokos Lajos u. 16. Vénkert. 1415

Udvari
egy szoba, konyha speiz, augusztus elsejére kiadó. Rothermere u. 29. sz. 1468

Kiadó
egy szoba konyha, éléskamra nyugdíjas párnak. Szepességi u. 31. 1329

Udvari
egy szoba, konyha, speiz, augusztus 1-től Teleki u. 13. 1481

Kiadó
szoba, konyha, spájz, kis családnak, csendes udvarban. Csillag uca 96. szám. 1514

Egy szoba,
magánosnak kiadó, írógép olcsón eladó. Halköz 6. szám. 1501

Egyszobás
lakás nyugdíjas házaspárnak csendes, tiszta udvarban kiadó Szent Anna u. 41. 1532

Kiadó
szép szoba, konyha, kamara Vargakert uca 8. Szoboszlói úti patikánál. 1542

Uccai
egy szoba, konyha, s spájz, azonnal kiadó. Homok uca 37. 1609

Kiadó
szép egyszobás lakás, esetleg azonnalra, népfürdőnél, Kassa út 35. 1573

Kiadó
egy szoba, konyha, fűskamara, Gyöngyvirág u. 12. szám. 1581

Egy szoba,
konyha, azonnal kiadó, Csokonai uca 50. szám Száraz tűzfahulladék kapható. 1617

Garzon lakás
egy szoba tüardőszobás azonnal kiadó. Antik íróasztal eladó. Hungária palota, házfelügyelőnél. 1626

Kiadó lakás kétszobás

Hatvan uca 6.
számú bérházban, kétszobás, komfortos lakás melegvízszolgáltatással és központi fűtéssel ellátott manzard lakás, augusztus hó elsejére kiadó. 1231

Két szoba,
előszoba, konyha spájz augusztus elsejére kiadó. Rothermere uca 21. szám. 1357

Utcai
kétszobás lakás augusztus 1-re kiadó. Kölcsey u. 21. 1433

Két
nagy szoba, előszoba, veranda kiadó. Mester u. 32. 1446

Kétszobás
uccai lakás kiadó Kigyó uca 42. 1406

Kétszobás
udvari lakás mellékkeliségekkel kiadó. Szappanos u. 11. 1500

Kiadó
kettőszoba, konyhas lakás július 15-re Mester u. 35. 1544

Kétszobás
konyhas lakás mellék helyiséggel augusztusra kiadó Teleki 92. 1544

Uccai
kettő szoba, fürdőszobával, mellék helyiségekkel kiadó. Arany János uca 69. szám. 1597

Udvari
kétszobás lakás kiadó. Szoboszlói út 4 D. Értekezni: Rákóczi uca 16 1598

Kétszobás,
fürdőszobás lakás, garzonnak, rendelőnek, s irodának kiadó. Piac u. 75. szám. 1562

Kétszoba,
konyhas lakás, mellék helyiségekkel, augusztus 1-ére kiadó. Nyomatató uca 2. 1603

Uccai
két szoba, konyha spájk előszoba kiadó, augusztusra, Beresényi uca 36. szám. 1605

Kétszobás
udvari lakás augusztustól kiadó. Batthyány uca 13., délután 3-5 óráig. 1591

Modern
kettőszobás, fürdőszobás udvari lakás, aug. elsejére kiadó. Kigyó u. 30. szám. 1619

Kiadó lakás háromszobás

Háromszobás
modern lakás kerthasználattal kiadó. Piac u. 75. alatt. 1561

3 szobás
modern lakás azonnal kiadó József kir. herceg uca 35-37. 1552

Kiadó lakás nagyobb

Ötszobás
kerttel egyszobás s házlakás 900 négyzetgöles mesterlakással kiadó. a **Simonffy úton**, Tulajdonos címe a kiadóban megtudható. E 30

Négyszoba
hallos modern lakás központi fűtéssel azonnal kiadó. Simonffy u. 7. sz. 1480

Kiadó
1939 november 1-re Batthyányi u. 10. szám alatti I. em. ötszobás modern lakás. Értekezni: Debreceni Első Tarkarépítész-nél. E 32

Négyszobás,
összkomfortos villa, parkos előkerttel, szőlővel, novembertől, esetleg korábban kiadó. Erdőküldön: Vilmos császár körül harmincban.

Négyszobás,
fürdőszobás uccai lakás kiadó augusztusra, — Szent Anna uca 35. 1571

Ötszobás,
hallos uccai lakás, második emeleti augusztus 1-ére kiadó. Horváth uca 77. II. em. 6. 1579

Lakást keres

Kétszobás,
fürdőszobás modern lakást keresek, közeli kertsgében. Ajánlatokat „70-80 pengős” jelíggel a kiadóba kérem. 1421

Azonnalra
keresek belterületen 2 szobás, előszobás, komfortos, lehetőleg földszinti lakást, cím a kiadóban. 1439

Kettő
szoba, konyhas, lehetőleg egyedülálló lakást keresek szept. 1-ére. Több évre kívánom. Tarkos tanító, Újfehértó. 1471

Keresek
modern fürdőszobás, kétszobás, előszobás lakást, lehet kertben is. Cím a kiadóban. 1533

Egyszobás
lakást keresek aug. 1-re. Címet „Nyugodias” jelíggel kérem. 1536

3-4 szobás
komfortos lakást keresek novemberre. — Erd. tel. 16-04. 1545

Butorozott szoba

Fürdőszobába
nyíló szépen butorozott szoba 1-2 személy részére kiadó. Csapó u. 18. szám. II. 1. 1268

Különálló
kerti butorozott szoba, komolyabb úrnőnek, s esetleg úrnak kiadó. — Domokos Lajos uca 18 1493

Uccai
butorozott szoba, két személyre, esetleg nyaratoknak is kiadó. Burgundia uca 9. 15-9

Különbejárattú
kerti butorozott szoba, esetleg ellátással kiadó. Kishegyesi út 17. 1504

Kiadó
különbejárattú butorozott szoba, azonnalra, Svetits-házban. Érdeklődés: Del-Kánál. 1587

Kiadó
uccai butorozott szoba azonnalra. Arany János 18. 1533

Különbejárattú
uccai szép butorozott szoba, József kir. herceg uca 35., I. jobb-oldal. 1600

Butorozott
szoba olcsón kiadó azonnal, különbejárattú, fenyvesre néző. Tóthné, Péterfia 48. 1575

Központban
különbejárattú főbérleti butorozatlan garzon szobát keresek „Állandó lakó” jelíggel a kiadóba. 1567

Különbejárattú
butorozott szoba kiadó. Kálvin-tér 11. Zelinger-nél. 1566

Kiadó
elegánsan butorozott szoba, fürdőszobával, 1-2 keresztyén árasok. Bethlen uca 58. 1620

Különbejárattú
uccai butorozott szoba kiadó. Péterfia uca 29. kapualatt balra. 1614

Különbejárattú
csinosan butorozott szoba kiadó. Cím: Honvéd uca 38. (Bejárattú: Kertész uca 6. alatt). 1610

Ingóságvétele

Kettős ablakot,
(6 darabot), tokkal, jó karban levőt keresek, kisebb lakásra. Címet kérem a pénztárnál laudni. 1214 vv

Zománcozott
fürdőkádát keresek. Orosz. — Egyházmegyei utca. 1463

Zalógotó elát,
tárcsi látesőveket, alpakka étkészleteket, régi bútorokat, régiségeket, a legnagyobb áron vásárol, Ingóságkvetítő, reál ügyelői palota, telefona 11-99. 488 vv

Csőagyat,
részagyat, kettőt, vagy duplát vennék. Műjégyár iroda. Erzsébet u. 29. szám. 1538

Ingóság eladás

Perzsaszőnyeg-
szővőszék eladó Domokos Lajos uca 6. 123

Amerikai
hordozható láska írógép, keveset használt 160 pengőért eladó. Domokos Lajos uca 6. 1234

Két
festett ág és egy siffon eladó. Ugyanott leanderek, rózs- és fehérszínűek eladók. Honvéd temető uca 6. 1217 vv

Eladó
két colos cinezett kúteső. Ajtó u. 4. 1477

Használt
200 folyóméter 3 mm-es drótkerítést és egy tizedes mérleget keresek. Erdődy órás. Csapó uca 1. 1453

Sötétkék
mély gyermekkoesi olcsón eladó. Arany János uca 18. sz. 1466

77 literes
vizesajtó 4 mm. lemezből, vaskerekekkel, alig használt, olcsón eladó. Dénes János. Balmazújváros. 1402

Csillár.
függöny, női ruhák, kabátok, női bunda eladó Kassa út 29. 47. lakás d. u. 3-7-ig. 1437

Eladó
ablakok, külsőajtók és férfi nyári ruha Vendég u. 81. 1441

Keresztfűrészek,
fűrészek, gyaluk, fűrők stb. eladók Kút u. 6. 1442

Cserépkályha
világoskék eladó Károly Ferenc József út 26/a. 1449

Kütesővek,
használtak. — colos, másfeles kétecses eladók Károly Ferenc József út 26/a. 1449

Jégsezekrény
eladó. Csapó uca 18. II. 1. 1268

Szövetek,
rakettek, télikabátok, prizmas láteső, márkás olajfestmények eladók Horváth, Csapó u. 4. 1462

Egy jó
mézpergető van eladó. Görbe uca 13. 1498

Lendkerékes
szívó-nyomó kútszerkezet eladó. Maróthy Gy. uca 5. szám. 1499

Jégsezekrény
keleti perzsaszőnyeg, gyermekágy, löszormatrac, ablakroletta, gépszőnyeg, íróasztal, bútorok stb. — Arany János 28. 1507

Írógép
régí típusú nagyon olcsón eladó. Kossuth u. 3. Erdős. 1491

National
kassza és vasesiga lépes eladó. Piac u. 38., műterem. 1494

Rollós
fürakatajtók, ablakok eladók, Erzsébet u. 9. 1531

Eladó
ebédlő, hármasszekrény, mahagóni hátszoba berendezés. — páncélszekrény 2 as. írógép. Fűszerberendezés Csapó 19. 1529

Eladó
szőlőprés, szőlődaráló, boroshordó, új és használt, mosóteknők, gyönyörű 7 egős esilár Nap u. 4. 1535

Felvidéki
varrógépek, kerékpárok, motorkerékpárok, villanymotor, löszormatrac. — antik asztal, 6 fiókos komód, több bútordarabok olcsón eladók. — Csapó 6. 1548

Egy új
mézpergető eladó. Galamb uca 6. 1590

Eladó
ebédlőszekrény, íróasztal, puld, páncélskassza, különféle bútorok, Csapó uca 16. 1586

Óeska
fedélnyagok, ugyanott óeska ajtó eladók Homok uca 90. szám. 1555

Jégsezekrény
olcsón eladó Csapó 6. 1560

Eladó
gyermek vaságy, zománcos mosdó, sárga gyapjú komplé Degenfeld tér 4. 1547

Bontásból
kikerült épületfa, parketta, ajtók, kitűnő karban eladók, Csapó uca 31. szám. 1608

Gépszijak
kisebb transmissió felszerelés eladó olcsón. Keresztesi uca 30. sz. Radics. 1564

Gazdasági eszközök

Eladó
kis szekér és egy tejeskecsi Paeslita uca 39. sz. 1427

Cséplőszekrény
1000 mm. tízéves gőzlokomobilal, 4, 6, 8 HP gőzlokomobilok eladók bérbeadók. Béresnéplést vállaltok. Király. (Royal-épület). 1623

Eladó
6 drb negyvenkettes, 6 keretes méheslád Arpádtér 18. 1417

Eladó
használt 16- és ökröszeker Károly Ferenc József út 66. 1434

Lógeroblyék
acél és fakerekekkel — megérkeztek Kühne, Debrecen, Deák Ferenc u. 4. 1460

Kútszivattyu,
használt, eladó és 2 drb géphúzó drótkötél Kassa út 5. 1419

Kútfúrás
javítást vállal Kiss Lajos kútfúró. Kútszivattyúk eladók — Nyil 117. 1404

Egy darab
Claiton-Suthlevort 8-as dobgyölyös cséplő eladó, minden elfogadható árban. Honvéd uca 57. 1569

Cséplőgéphez,
golyócsapágyak, fessmérők, szíjviasz Kollerupolajozók, csapok kaphatók Királynál. (Royal-épület). 1624

Eladó házhely

Villatelek
egy 404 és egy 327 négyzetgöles, a Lajos király téren, közművekkel, át-helyezés miatt sürgősen eladó. Értekezni lehet: Lajos király-tér 7. szám alatt. 107 vv.

Népfürdő
mellett, közvetlenül a Kassai úton, házhelyek eladók, négyzetgölenként 11 pengőért. Értekezhetni: Bőszörményi Béla ügyvédnél, Piac u. 70. szám. 1266 7. 15.

3 pengőért házhely
négyzetgöle, mint ritka alkalmi vétel most megvásárolható. A telek a sámsoni kövesúttól egy percnire, az Apponyi uca 43. sz. alatt fekszik. Megbízható egyen részleltelítésre is megkaphatja. 24

Házhelyek
elköltözés miatt olcsónként kettőtől négy pengőig vágóhídi villamos végállomáshoz három percre, hosszú részletre is eladók. Bihar uca 4. szám. 1024

Háromszáz
négyzetgöles villatelek, termő gyümölcsös-sel eladók. Sesztina u. 4. szám, (kisállomás mellett). 1418 8. 2.

Eladó ház

Villa,
háromszobás összkomfortos, parkírozott, —

gyümölcsös-sel és szőlővel beültetett 418 négyzetgöles telken, villa negyedben, át-helyezés miatt, sürgősen eladó, vagy földbirtokkal elcserélendő. Értekezni: Lajos király-tér 7. sz. alatt. 107 vv.

Kétklakások
ház 120 négyzetgöle telekkel, Möriz uca 1 sz alatt olcsó áron eladó. Bővebbet a kiadóban. E 30

Meszana u. 2.
Könyök u. 1.
sárok telek, 133 négyzetgöle, van rajta egy üzlethelyiség és 4 lakás. Cím a kiadóban. E 40

Szent Anna u. 34.
sz. ház
418.54 négyzetgöle, négy rendbeli lakás, az épület hátsó részén nagy kert. Tulajdonos címe megtudható a kiadóhivatalban. E 46

Simonffy út 7. sz. villa
888.20 négyzetgöle, 5 szobás lakás és külön 1 szoba konyhas lakás, nagy kert, tulajdonos címe a kiadóban. E 45

Simonffy út 5. sz. villa
600 négyzetgöle, van rajta kétrendbeli lakás. Tulajdonos címe a kiadóban. E 44

Gyönyörű
ötszobás lakással bíró 293 négyzetgöles telkes ház méltányos áron eladó. Jókai u. 9-c. Közvetlenül a kiadóban. E 27

Egészséges
városrészen, Komlóssy ut 10. 519 □ öles villatelek, két uccára szőlő, eladó. Felvilágosítás kiadóhivatalban. E 28

Rákóczi u. 26. sz. ház
291.34 négyzetgöle, van rajta egy üzlethelyiség, 5 lakás, igen értékes telek. Címe megtudható a Debrecen kiadóhivatalban. E 42

Eladó
Simonffy u. 30. sz. ház
141.40 négyzetgöle, van rajta 6 lakás. Cím a kiadóban. E 43

Pompás
helyen szép telek olcsón megvehető — Komlóssy ut és Dóczy u. között az Egyetem Atlétikai Pályával szemben fekszik. 864 □-ól, Három parcellában is eladó — Cím a kiadóban E 29

Négyszobás,
lakással bíró 246 négyzetgöle fürdőszobás és egy udvari fürdőszobás szögöles telekkel Teleki uca 77. alatt, szép ház — garázs is van benne, — most olcsón megvehető. Tudnivalókat a kiadóhivatalban. E 31

Komlóssy út 36.
szám alatt modern család ház, teljes komforttal, egyetem közelségben, jótárvosan eladó. Értekezhetni lehet: Bőszörményi Béla ügyvédnél, Erzsébet út 70. 1265 7. 15.

KIRÁLY KÁVEI MEGIS A LEGJOBBAKI AROMÁS ZAMATOS KÁVÉTI
KIRÁLY ÜZLETÉBEN AVEVŐ ELŐTT PÖRKÖLİK DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Péterfia u. 37. sz. ház
 393.86 négyzetöglől, van rajta 3 üzlethelyiség, 6 lakás két udvarral, igen értékes telek. Bővebben a kiadóhivatalban. E 41

Kossuth uca 49.
 szám alatt ötlakásos istálló ház, hat munkateremmel, kerttel, 627 négyzetöglől telken eladó Tulajdonos címe a kiadóban. E 40

Havi 172 pengő
 bérjövédelmet hoz egy szép ház, melynek 158 négyzetöglős telke 2-3 szobás lakása van. A házat most renoválták. Szabadkézből kedvező feltételek mellett a tulajdonos sűrűn eladná. Cím a kiadóban. 22 A+

Előnyös vétel!
 Akí jó üzletet akar csinálni, vásárolja meg a Hatvan uca egyik modern házat. Nagy 592 négyzetöglős telek, több lakás van rajta, 4 szoba, konyhás lakás de még ezenkívül 3 üzlethelyiség is bérbe van adva. A ház havi jövedelme most 909 pengő. A tulajdonos eladná a házat. Címe megtudható a „Debreczen” kiadóhivatalában. 15+

Keves pénzzel
 átadó 54 pengő havi bérjövédelmet hozó ház 115 négyzetöglől telek, két szoba, konyhás lakás, más kislakás és 2 pincehelyiség is van benne. Alkalmi vételek. Salétrom uccán fekszik. Cím a „Debreczen”-nél. 17 A+

Ügyszólván ingyen
 juthat most házhoz az amit a háztulajdonosnak fizetne lakbérként aki megveszi a Héttvezér uca 47. számú házat, mert a vételárat lakbérlekötéssel részletekben fizetheti, tehát azt saját háza árába fizeti. Nagyon szép konyhakert, két szivattyús kút van a 700 négyzetöglős telken. Hosszú tornác, több lakás, istálló van a házban. Jól jár aki megveszi. 4+

Három uccára nyíló
 a Nap uca, Attila-tér Baross uca által határolt telken. A ház a Nap uca 22 szám alatt van. Az alapincézett épületben szépen berendezett vendéglő magában véve is jó jövedelmet biztosít. Négy-szobás úrilakás, parkettes, fürdőszobás, víz, villany, gázvezetékekkel, virágos udvar, szőlő lu gas, fák. Most hat százalékos kamatjövédelmet hajt. A ház most olcsón és kellemes feltételek mellett megve-

Kis családi ház
 300 négyzetöglős prima jó földdel, sűrűn eladó. Nyilastélp. Munkás u. 55. szám. Értekezni lehet: Arany Bika pince-mesternél. 1079

Eladó
 Tócskert, Faiskola u. 7/f. alatti ház és mellette lévő beépítetlen telek, együtt vagy külön is. A ház áll: utcai két szoba, előszoba, konyha, spájzból, lakható alapincézésből, udvari 1 szoba, konyha, spájzból. Szivattyús kút, 12 jöszágra istálló, gyümölcsös, konyhakert, szőlő van a 393 négyzetöglől telken. A beépíthető házhely 384 négyzetöglől. Olcsó ár. 108+

56 pengőt
 hoz havonta egy 133 négyzetöglős telken fekvő ház, több kislakás van rajta. Alkalmi vétel. Jól jár, aki megveszi. Cím a kiadóban. 13 A+

A lakbérből
 kifizetheti az egész ház árát, ha megveszi a most újjáépített, Vargakertben fekvő házat. Lakbérből havi 97 P folyik be. Előnyös feltételekkel, a ház azonnal átadó. Cím a kiadóban. 20 A+

Masszív sarokház
 vásártéren, a város legforgalmasabb központján, régi bevezetett jömenetelű fűszerüzlettel és italméressel a tulajdonosok visszavonulása miatt, jutányos árral eladó. Kötött tőke befektetés. Cím a kiadóban. 107+

Eladó
 a város legszebb helyén adómentes családi újház, 478 négyzetöglől gyümölcsös, elköltözés miatt azonnal átadó. Bankteherrel, kisállomáshoz ötperecsnyire (Tócskert), Lőcsé u. 3. szám. 1605

3 szoba.
 konyha, spájz, melléképületek, gyümölcsös, kertés ház üzletnek is jó. Örökös olesón eladja. Márton Kálmán 30. 1424

Önmagát kifizeti
 két év alatt egy havi 290 pengőt jövedelmező ház. Ügynökkel nem tárgyalok. Cím a kiadóban. 19 A+

Családirház
 4 szoba, fürdőszobás eladó. Teleki uca 12 508

Négyezer pengőért
 eladó kis családirház. — Árpád-térnél. Cím a kiadóban. 1515

Nagyállomásnál
 150 P havi jövedelmező ház 7 ezerért eladó. Felével átvehető. Erzsébet u. 101. 1435

Ketrségben
 csfnos ház, igen olesón eladó. — A Bozay telepen 384 négyzetöglől telek, 3 kislakás. Az átvételhez alig kell valamennyi pénz. Felvilágosítás a „Debreczen” kiadóhivatalában. 16 A+

Bakóczy László ingatlanforgalmi irodája

Werbőczy uca 8. szám. (Járushírság mellett).
 Telefon : 28-26. szám. (Saját ház).

Szent Anna uca 64. gyógszertár van benne nagyjövédelmű ház, 26 ezer pengőért.

Szent Anna uca 62. négy-szobás, öszkomfortos úrilakással és még további három rendbeli lakással tizenhátezerért

Rothermere uca 31. számú nagytelkű ház, a Kollégium mellett, öt-rendbeli lakással, most már nagyon sűrűn eladó, akár építkezésre is, gazdálkodóknak ritka alkalom.

Kinéseshegy elején. Thury András uca 6. számú kétlakásos adómentes szép családirház, nagytelkű, gyümölcsös, igazán alkalmi áron Erdemes meglekinteni.

Kinéseshgy főuccája. Huszár Gál uca 38. sz. adómentes ház, két-rendbeli egy szoba, s konyha, spájzos lakás, melyet egy rendbeli lakásnak is lehet használni, termő gyümölcsös.

Vargakertben, Kerti uca 8. kétrendbeli lakással, gyönyörű gyümölcsös, potom hat-ezerért, vasútsoknak ritka alkalom.

Kinéseshgyen. Mák uca 34. egy szoba, konyha, spájz, nyári-konyha, adómentes új épület, gyümölcsfakkal. Öt hold fiatal termő gyümölcsös, város alatti vasúti állomás mellett. olesón. 1553

Germersdorffi ropogós nagyszemű cseresznye 1 kg 58 fill.
Gödény csemegeüzlet Csapó u. 7. telefon 17-64

Nagy Sándor ingatlanirodájának hirdetése

(Csapó uca 27.)
 Homokkert elején ucai kétszobás, udvari egyszobás lakással, meltek helyiségek nagy kert 4500 pengőt kérünk. — Bankteher maradhat 2000 pengő.

Boldogkert elején adómentes kétszobás családi ház, gyümölcsös-kerttel 4000 pengő. Fizetési kedvezmény!

Fajgyümölcs, termő szőlő, 574 négyzetöglől, Boldogkertben épületekkel 2400 pengő.

István úton 300 öles házhely, kütűnő helyen, olesón.

Homok uca 108. és

Apaffi uca 95. számú üres telket kedvező árral olesón eladom. — Bővebbet irodámban.

Vasútsok! Homokkertben, egyszerűbb épületekkel, jutányosan lakbértörlesztéssel is eladok egy ingatlant.

Házak, földek, szőlők, gyümölcsösök minden igényt kielégítő választékban vannak irodámban. Vételnél, eladásnál feltétlenül keressen fel, Csapó uca 27. sz. alatt.

Ingatlanok ajánlása bemutatása díjtalanul. — Törvényes jutalék csak vételkor fizetendő. 1485

Eladó
 Józsan erdő mellett, többszobás villaszerű épület, félhold gyümölcsös. — Ecsedi Gáborné. 1414

Eladó
 Csemete uca 3. számú ház. Érdeklődni Mester uca 9. szám. 1503

Eladó
 új családirház, Jerikó u. 67. szám. 1474

Eladó
 3 szoba, előszoba, ösz-szes mellék helyiségekből álló kertés családirház, villamos-hoz közel. Sipos u. 4. Vágóhid mellett. 1411

Eladó
 ház, szoba, konyha, spájz, nyári konyha gyümölcsös. 3600 felével átvehető. Szávay Gyula u. 27. 1413

ÓLMOT vesz lapunk nyomdája József királyi herceg u. 1. sz.

Mosott rongyot vesz lapunk nyomdája

Alkalmi áron kevés pénzzel
 átvehető 119 négyzetöglől telken épült ház a Homokkertben. Van rajta 3 egyszobás s külön egy egyszobás lakás. A ház havi jövedelme most 30 pengő. Cím a kiadóhivatalban megtudható 18 A+

Nagyszerű
 üzletet csinál, aki a város forgalmas, nagy fejlődés előtt álló helyén azt a házat megveszi amelyikben 2 szoba, 4 egyszobás lakás és 1 üzlethelyiséggel szobával bíró lakás van. A havi jövedelem 130 pengő. A ház a vételár felével már átvehető. Címét a kiadóhivatal mondja meg. 14 A+

Rakovszky uca 57.
 és Beresényi uca 54 sz két uccára nyíló alapincézett ház, havonta 80 pengő jövedelemmel, villany és vízvezetékkel, sűrűn eladó, elköltözés miatt. Utolsó ára : 7000 pengő. 109+

Gyümölcsösnek
 kiválóan alkalmas homokföld, vágóhídi állomás közelében, három percre, részletre is eladó. A terület házhelyeknek is parcellázva van. Biharí uca 4. 102+

Földbérlet

Nagycserén
 29 hold föld kiadó. Csillár eladó. Értekezni Füvészkert u. 14. Dr. Lengyel.

Kiadó
 húsz hold tanyásföld kövesút szélén, város alatt. Eladók kertészi telepi házak. Vár uca 8. 1461

Bérletbeadó
 27 hold föld Fanesikán. Értekezni lehet Jósika u. 23. 1416

Kiadó
 húsz hold tanyásföld Újmacson októberre, gazdasági felszereléssel. Kölesy 15. 1429

Martinkai
 állomásnál 64 hold föld tehenészetre alkalmas kiadó. Timar u. 19. 1459

Öndöd,
 Piac-dűlő 43. számú tanyája tizenhárom hold földdel hasznabérbe kiadó. Értekezni lehet Hajduszovát, Kiss uca 205. sz. 1430

Kiadó
 Haláp 185. számú tanyásföld, értekezni Timar 14. 1443

Kiadó
 11 hold föld tanyával Szoboszlói úton. Értekezni Jókai uca 17. 1556

Eladó föld

Hajdúszoboszlón
 800 négyzetöglől telek hőforrás és piac központján felerészben vagy egészben minden elfogadható áron eladó. Nagy Ferenc Szondi u. 5. 1537

BMW, AJS, Puch
 motorkerékpárok kütűnő állapotban eladók. DKW körzetképviselőnél, Széchenyi uca 24. 1338

Csigekert,
 Csörz uca 13. sz. ház, 300 ögl termő szőlő és gyümölcsös földdel. Érdeklődni Kandia u. 5. Tulajdonos. 1454

Eladó
 Martinka 103. sz. 2 nyilastélp. termő szőlő és gyümölcsös földdel. Értekezni: Czeglédy Lajos, Hajdúszoboszló. Rákóczi uca 74. 591 vv. 1409

Eladó
 Hajdúszoboszlón a Déli Tilalmason 54 kat hold prima tanyásföld. Értekezni: Czeglédy Lajos, Hajdúszoboszló. Rákóczi uca 74. 591 vv. 1409

Eladó
 Kishegyesi úton kövesútnál 3277 négyzetöglől fekete föld. — Értekezni: Garay 20. 1495

Huszonnyég hold
 föld eladó, vagy bérbe, Öndöd 50. Értekezni lehet: Csapó uca 48. sz., nyedik ajtó. 1525

Tanyás
 40 hold prima. Bánkon, kövesúton és egyéb föld. ház eladó. Balázs Andor, Rákosi Jenő u. 5. szám. 1563

Eladó állatok

Házbontás
 miatt 3 drb 7 hónapos süldő eladó. Vigkedvű Mihály uca 1. 1228

Eladó
 6 darab zsírsertés, — Luther uca 11. 1408

Három darab
 hathónapos süldő eladó Damjanich uca 11. 1421

Eladó
 egy gyenge fias bőtejelő tehén. Érdeklődni Kondoros megálló az örnél. 1456

Eladó
 egy szimentházi bika, egyéves és húsz literes tehén, Kar uca 26. 1447

1 1/2 éves
 fajkocák hizványagnak, választott faj malacok és lovak eladók Szappanos u. 19. 1521

Eladó
 négy drb 6 hónapos süldőmalac Jánosy u. 37. 1496

3 drb
 hizott sertés eladó — Szegényházsor 30. sz Jónis. 1492

Törzskönyvezett
 sweizer bikától származott 5 hetes kis bika eladó. Basahalom u. 5. 1438

Eladó
 10 és négyhónapos fajmangalica, 2 targonca, Török Bálint 24. 1578

Szerkesztési felelős: **PALFI JÓZSEF**
 Kiadóért felelős: **IFJ. SZIGETHY GYULA** igazgató
 Kiadó és nyomja a **TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**
 Felelős nyomdavezető: **SZIGETHY KÁROLY.**